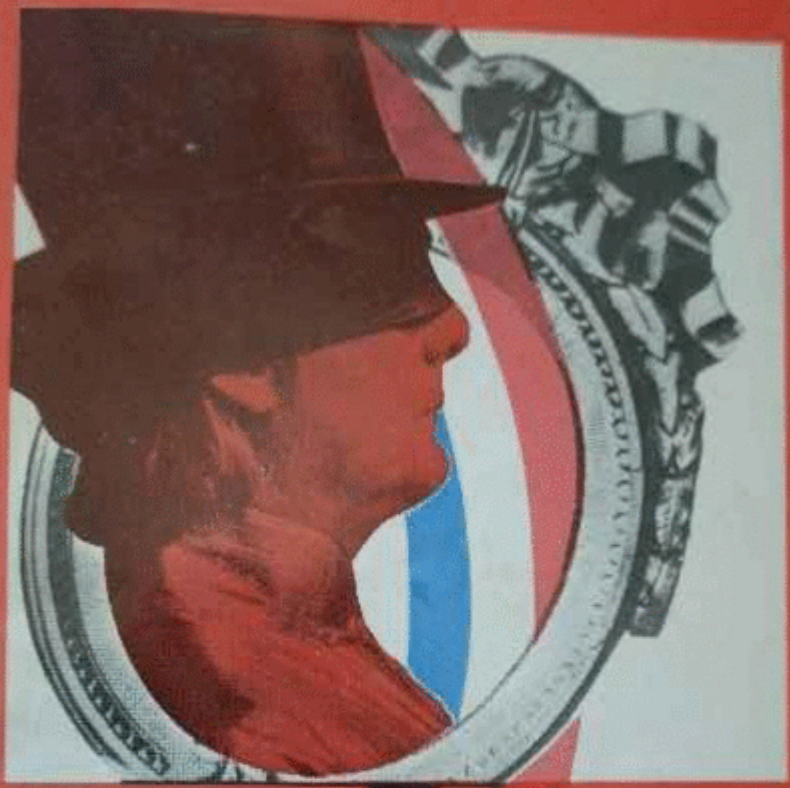

MAURICE LEBLANC

SECRETUL TRIUNGHIULUI NORMAND

Univers Enigma

Coperta de MIHAI MANESCU

Redactor : TEREZA PETRESCU

MAURICE LEBLANC

L'Aiguille creuse (1909)

Toate drepturile asupra acestei versiuni aparţin editurii Univers.

MAURICE LEBLANC

SECRETUL TRIUNGHIULUI NORMAND

Traducere : ANCA DAN

București, 1993
Editura UNIVERS

ISBN 973-34-0235-4

I

ÎMPUȘCĂTURA

Raymonde ciuli urechile. Zgomotul se auzi din nou, de două ori, destul de limpede ca să se distingă de zgomotele confuze care alcătuiau marea liniște a nopții, dar atât de slab, încât n-ar fi putut spune dacă-i apropiat sau depărtat, dacă vine dintre zidurile marelui castel sau de-afară, din cotloanele întunecate ale parcului.

Se sculă încetișor. Fereastra era întredeschisă, o deschise larg. Lumina lunii cădea pe un peisaj liniștit de peluze și boscheți, în care ruinele răzlețe ale vechii mănăstiri se decupau în siluete tragice, coloane trunchiate, ogive retezate, schelete de porticuri și resturi de arcuri butante. Peste toate plutea o adiere, lunecând printre crengile nemișcate ale copacilor, dar clătinând frunzele abia înmugurite din straturile de flori.

Și deodată, același zgomot... Se auzea din stânga, de la etajul de dedesubt, deci din saloanele ce se aflau în aripa vestică a castelului.

Deși era vitează și puternică, fata simți că-i e frică. Își îmbrăcă halatul și luă chibriturile.

— Raymonde... Raymonde...

Un glas slab ca un suspin o chema din camera alăturată, a cărei ușă rămăsese deschisă. Porni într-acolo pe pipăite, în timp ce Suzanne, verișoara ei, ieși din camera aceea și i se prăbuși în brațe.

— Raymonde... tu ești?... ai auzit?...

— Da... nu dormeai?

— Cred că m-a trezit câinele... mai demult... Dar acuma nu mai latră. Cât o fi ceasul?

— Cam patru.

— Ascultă... Se aud pași în salon.

— Nu-i nici o primejdie, acolo e tatăl tău, Suzanne.

— Dar tocmai el e în primejdie. Doarme lângă salonul cel mic.

— Dar e și domnul Daval acolo...

— În capătul celălalt al castelului... Cum vrei s-audă?

Șovăiau, neștiind ce hotărâre să ia. Să cheme servitorii? Să strige după ajutor? Nu îndrăzneau, într-atât li se părea de înfricoșător sunetul propriilor lor voci. Dar Suzanne, care se apropiase de fereastră, își înăbuși un țipăt.

— Uite... un om lângă havuz...

Într-adevăr, un om se îndepărta cu pași repezi. Ducea la subraț un obiect destul de mare, a cărui natură ele n-o putură recunoaște și care îi împiedica mersul, lovindu-i-se de picior. Îl văzură trecând pe lângă fosta capelă și îndreptându-se spre o

portiță din zid. Portița era probabil deschisă, căci el dispăru brusc, și nu mai auziră scrâșnetul obișnuit al balamalelor.

— Venea din salon, murmură Suzanne.

— Nu, scara și vestibulul l-ar fi scos mult mai la stânga... Numai dacă...

Fură zguduite de aceeași idee. Se aplecară peste fereastră. Sub ele se vedea o scară sprijinită în dreptul primului etaj. Balconul de piatră era luminat de-o licărire. Un alt om care ducea și el ceva încălecă balconul, se lăsă să alunece de-a lungul scării și o luă la fugă pe același drum.

Suzanne, înspăimântată, fără puteri, căzu în genunchi, bolborosind:

— Să strigăm!... să strigăm după ajutor!...

— Cine să vină? Tatăl tău... Și dacă mai sunt și alții și dacă îl atacă?

— Am putea să chemăm servitorii... soneria ta e în legătură cu camerele lor.

— Da... da... poate, e o idee... Numai să ajungă la timp!

Raymonde căută lângă pat soneria electrică și apăsă cu degetul. Sus sună clopoțelul, dar ele avură impresia că sunetul se auzise clar și de jos.

Așteptară. Tăcerea devenea înspăimântătoare și nici măcar briza nu mai mișca frunzele tufișurilor.

— Mi-e frică... mi-e frică..., repeta Suzanne.

Și dintr-o dată, în noaptea adâncă, deasupra lor se auzi zgomotul unei lupte, un vacarm de mobile răsturnate, de strigăte, apoi, oribil, sinistru, un geamăt răgușit, horcăiala unei ființe gâtuite...

Raymonde se repezi spre ușă. Suzanne se agăță cu disperare de ea.

— Nu... nu mă lăsa... mi-e frică.

Raymonde o împinse și o luă la goană pe coridor, urmată imediat de Suzanne, care fugea clătinându-se dintr-un perete în altul și țipa. Ajunse la scară, coborâ val-vârtej, se repezi la ușa cea mare a salonului și se opri brusc, țintuită în prag, în timp ce Suzanne se prăbușea lângă ea. În fața lor, la trei pași, era un om cu o lanternă în mână. O îndreptă spre cele două fete, orbindu-le, le privi lung chipurile, apoi, fără să se grăbească, cu gesturile cele mai calme din lume, își luă șapca, ridică de jos o hârtie și două paie, șterse urmele de pe covor, se apropie de balcon, se întoarse spre fete, le salută cu o plecăciune adâncă și dispăru.

Suzanne alergă prima în micuțul budoar care despărțea salonul cel mare de camera tatălui ei. Dar de cum intră, o înspăimântă un spectacol groaznic. În lumina piezișă a lunii se zăreau pe podea două trupuri neînsuflețite, întinse unul lângă celălalt.

— Tată... tată!... Tu ești? ce-ai pățit? strigă ea înnebunită, aplecată peste unul din trupuri.

După o clipă, contele de Gesvres se mișcă. Spuse cu voce întretăiată:

— Nu te teme... nu sunt rănit... Dar Daval? Trăiește? Cuțitul... cuțitul?...

În momentul acela sosiră doi servitori cu lumânări. Raymonde se aruncă spre celălalt trup și-l recunoscu pe Jean Daval, secretarul și omul de încredere al contelui. Chipul lui avea deja paloarea morții.

Atunci se ridică, se întoarse în salon, luă dintr-o panoplie agățată pe perete o pușcă pe care știa s-o încarce și ieși pe balcon. Nu trecuseră mai mult de cincizeci-șaizeci de secunde de când individul pusese piciorul pe prima treaptă a scării. Nu putea fi deci prea departe, cu atât mai mult cu cât își luase precauția de a muta scara, ca să nu mai poată fi folosită. Îl zări într-adevăr imediat, mergând de-a lungul ruinelor vechii clopotnițe. Duse arma la umăr, ochi liniștită și trase. Omul căzu.

— Așa! așa! răcni unul dintre servitori. Pe ăsta l-am prins. Mă duc după el.

— Nu, Victor, se ridică... Coboară pe trepte și fugi spre portiță. Nu poate să fugă decât pe acolo.

Victor se grăbi, dar omul căzu din nou, încă înainte ca el să ajungă în parc. Raymonde îl chemă pe celălalt servitor.

— Albert, îl vezi? Acolo, lângă arcada cea mare?...

— Da, se târăște prin iarbă... e terminat...

— Urmărește-l de aici.

— N-are cum să scape. În dreapta ruinelor e peluza descoperită...

— Și Victor păzește portița din stânga, zise ea, apucând din nou pușca.

— Nu vă duceți la el, domnișoară!

— Ba da, ba da, zise ea hotărâtă, cu gesturi sacadate, lasă-mă... Mai am un cartuș... Dar mișcă...

Ieși. După o clipă, Albert o văzu îndreptându-se spre ruine. Îi strigă de la fereastră:

— S-a târât în dosul arcadei. Nu-l mai

văd... atenție, domnișoară...

Raymonde ocoli vechea clopotniță, ca să-i taie omului orice cale de retragere și curând Albert o pierdu din privire. După câteva minute, nemaivăzând-o, se neliniști și, nescăpând ruinele din ochi, în loc s-o ia pe trepte, încercă să ajungă la scară. Când reuși, coborâ repede și alergă direct spre arcada lângă care-l văzuse ultima dată pe omul acela. La treizeci de pași mai încolo o văzu pe Raymonde care-l căuta pe Victor.

— Ei? făcu el.

— Imposibil să punem laba pe el, zise Victor.

— Portița?

— De-acolo vin... uite cheia.

— Totuși... trebuie...

— A! nici o problemă... În zece minute banditul e al nostru.

De la ferma ale cărei clădiri se ridicau destul de departe în dreapta, dar în incinta zidurilor, sosiră fermierul și fiul lui, treziți de împușcătură; nu întâlniseră pe nimeni în drum.

— Drace, făcu Albert, ticălosul n-a putut părăsi ruinele... O să-l descoperim în fundul vreunei găuri.

Organizară o hăituială metodică, răscolind fiecare tufiș, îndepărtând tulpinile grele de iederă înfășurate pe fusul coloanelor. Se asigură că ușa capelei e bine închisă și că nici un vitraliu nu e spart. Ocoliră clopotnița, cotrobăiră prin toate cotloanele. Cercetările au fost în zadar.

O singură descoperire: chiar în locul în care omul căzuse, rănit de Raymonde, găsiră

o șapcă de șofer, din piele roșietică. În afară de asta, nimic.

La ora șase dimineața, jandarmeria din Ouville-la Rivière, care fusese anunțată, sosea la fața locului, după ce trimisese expres la Parchetul din Dieppe o notă privind circumstanțele crimei, capturarea iminentă a principalului vinovat, „descoperirea șepcii și a pumnalului cu care săvârșise fărădelegea". La ora zece, pe panta lină ce duce la castel coborau două echipaje. Într-unul, o venerabilă caleașcă, se aflau substitutul procurorului și judecătorul de instrucție însoțit de grefier. În celălalt, o cabrioletă modestă, luaseră loc doi tineri reporteri, reprezentând *Jurnalul din Rouen* și un mare ziar parizian.

Apăru bătrânul castel. Odinioară reședință abațială a stareților din Ambrumésy, mutilată de Revoluție, restaurată de contele de Gesvres căruia i-a aparținut în ultimii douăzeci de ani, clădirea e alcătuită dintr-un corp central deasupra căruia se ridică un turn în care veghează un orologiu și din două aripi, fiecare înconjurată de un peron cu balustrade de piatră. Peste zidurile parcului și dincolo de platoul format de vastele faleze normande se zărește, între satele Sainte-Marguerite și Varengeville, linia albastră a mării.

Acolo locuia contele de Gesvres cu fiica sa Suzanne, o făptură frumoasă și fragilă, cu păr blond, și cu nepoata sa, Raymonde de Saint-Véran, pe care o luase la el cu doi ani mai înainte, când rămăsese orfană prin

moartea simultană a părinților ei. La castel, viața era tihnită și ordonată. Din când în când veneau în vizită câțiva vecini. Vara, contele le ducea pe fete la Dieppe aproape în fiecare zi. Era un bărbat înalt, cu un chip frumos și grav, cu părul cărunt. Foarte bogat, își administra singur averea și-și supraveghea proprietățile cu ajutorul secretarului său, Jean Daval.

Încă de la intrare, judecătorul de instrucție află primele constatări de la brigadierul de jandarmi Quevillon. Capturarea vinovatului, la fel de iminentă, nu se efectuase însă, dar toate ieșirile din parc erau supravegheate. Evadarea era imposibilă.

Micul grup traversă apoi sala cea mare și sala de mese situată la parter și urcă la etajul întâi. Imediat remarcă ordinea perfectă din salon. Nici o mobilă, nici un bibelou nu păreau să nu fie la locul lor obișnuit, și nu se simțea nici un gol printre mobile și bibelouri. În dreapta și în stânga atârnau niște magnifice tapiserii flamande cu personaje. În fund, pe lambriuri, patru pânze frumoase, în rame de epocă, reprezentau scene mitologice. Erau celebrele tablouri de Rubens moștenite de contele de Gesvres, împreună cu tapiseriile de Flandra, de la unchiul lui din partea mamei, marchizul de Bobadilla, grande de Spania. Domnul Filleul, judecătorul de instrucție, observă:

— Dacă mobilul crimei a fost furtul, atunci în nici un caz obiectul furtului n-a fost în salonul acesta.

— Cine știe? făcu substitutul, care vorbea puțin, dar întotdeauna în contradicție cu

părerile judecătorului.

— Ei, hai, domnule, prima grijă a unui hoț ar fi fost să ia tapiseriile și tablourile acestea, care sunt renumite.

— Poate că n-a reușit.

— Asta o să vedem.

În momentul acela intră contele de Gesvres, urmat de medic. Contele, care nu părea să se resimtă de pe urma agresiunii căreia îi fusese victimă, le ură celor doi magistrați bun venit. Apoi deschise ușa budoarului.

În încăperea aceasta, unde, în afara doctorului, nu intrase nimeni de când cu crima, era, spre deosebire de salon, o dezordine teribilă. Două scaune și o masă erau răsturnate, și pe jos se găseau o mulțime de lucruri: o pendulă de voiaj, un clasor, o cutie cu hârtie de scrisori. Și pe unele din foile albe împrăștiate se vedea sânge.

Doctorul ridică cearșaful care acoperea cadavrul. Jean Daval, îmbrăcat cu hainele lui obișnuite de velur și încălțat cu ghete închise, era întins pe spate cu un braț îndoit sub el. Cămașa îi era descheiată și prin ea se vedea o rană mare, ca o gaură, în piept.

— Moartea a fost probabil instantanee, declară doctorul... a fost suficientă o lovitură de cuțit.

— Este, fără îndoială, cuțitul pe care l-am văzut pe șemineul din salon, lângă o șapcă de șofer, zise judecătorul.

— Da, întări contele, cuțitul a fost găsit chiar aici. Provine din panoplia din care a

luat pușca nepoata mea, domnișoara de Saint-Véran. Cât despre șapca de șofer, ea aparține, în mod evident, ucigașului.

Domnul Filleul studie alte câteva amănunte din încăpere, îi puse doctorului câteva întrebări, apoi îl rugă pe conte să-i povestească ce văzuse și ce știa. Iată ce spune contele:

— M-a trezit Jean Daval. De altfel, dormeam prost, cu licăriri de luciditate în timpul cărora mi se părea că aud pași când, brusc, deschizând ochii, l-am zărit la picioarele patului, cu lumânarea în mână, și îmbrăcat așa cum e acum, căci de multe ori lucra până noaptea târziu. Părea foarte agitat și mi-a spus în șoaptă: „E cineva în salon". Într-adevăr, am auzit zgomote. M-am sculat și am deschis încetișor ușa budoarului. În aceeași clipă s-a deschis ușa care dă în salonul mare și a apărut un om care s-a repezit la mine și m-a lovit cu pumnul în tâmplă, zăpăcindu-mă. Vă povestesc fără amănunte, domnule judecător de instrucție, pentru că nu-mi amintesc decât de principalele fapte și pentru că aceste fapte s-au petrecut extrem de rapid.

— Și pe urmă?

— Pe urmă, nu mai știu... Când mi-am revenit, Daval era întins pe jos, rănit mortal.

— La prima vedere nu bănuiți pe nimeni?

— Pe nimeni.

— N-aveți nici un dușman?

— Nu știu să am vreunul.

— Nici domnul Daval n-avea?

— Daval, dușmani? Era cea mai cumsecade ființă din lume! De douăzeci de

ani de când Daval era secretarul şi, aş putea spune, confidentul meu, n-am văzut niciodată în jurul lui decât simpatii şi prietenii.

— Totuşi a avut loc o luptă, o crimă, pentru asta e nevoie de un motiv.

— Motivul? pur şi simplu furtul.

— Vi s-a furat deci ceva?

— Nimic.

— Atunci?

— Atunci, dacă nu s-a furat nimic şi nu lipseşte nimic, au luat totuşi ceva.

— Ce?

— Nu ştiu. Dar fiica şi nepoata mea vă vor spune, cu toată siguranţa, că au văzut doi oameni traversând unul după altul parcul, şi că aceşti doi oameni cărau nişte poveri destul de grele.

— Domnişoarele...

— Domnişoarele au visat? şi eu aş fi tentat să cred asta, căci de dimineaţă mă tot pierd în căutări şi presupuneri. Dar e mai simplu să le interogaţi pe ele.

Cele două verişoare au fost invitate în salonul mare. Suzanne, palidă, încă tremurând, abia putea să vorbească. Raymonde, mai energică şi mai virilă, ba chiar mai frumoasă, cu sclipiri aurii ale ochilor săi căprui, povesti evenimentele nopţii şi rolul pe care-l jucase ea.

— Deci depoziţia dumneavoastră este categorică, domnişoară?

— Absolut. Cei doi bărbaţi care au traversat parcul duceau fiecare câte un obiect.

— Şi al treilea?

— A plecat de aici cu mâinile goale.

— Ați putea să ne dați semnalmentele lui?

— Ne-a orbit tot timpul cu lanterna. Cel mult v-aș putea spune că e înalt și greoi...

— Așa vi s-a părut și dumneavoastră, domnișoară? o întrebă judecătorul pe Suzanne de Gesvres.

— Da... sau mai curând nu... făcu Suzanne, gândindu-se... mie mi s-a părut că e de înălțime potrivită și suplu.

Domnul Filleul zâmbi, obișnuit cu divergențele de opinie și de viziune la martorii aceluiași eveniment.

— Iată-ne deci în prezența, pe de-o parte, a unui individ, cel din salon, care e în același timp înalt și scund, gras și slab — și pe de altă parte, a doi indivizi, cei din parc, acuzați că au furat din acest salon niște obiecte... care se află încă aici.

— Domnul Filleul făcea parte, ca judecător, din școala ironistă, cum spunea el însuși. Era, de asemenea, un judecător care nu disprețuia deloc galeria și nici ocaziile de a-și arăta publicului știința, după cum se vedea din numărul tot mai mare al persoanelor care se înghesuiau în salon. Ziariștilor li se alăturară fermierul și fiul său, grădinarul și nevastă-sa, apoi personalul castelului, apoi cei doi șoferi care conduseseră mașinile de la Dieppe. Judecătorul reluă:

— Ar trebui să ne lămurim și asupra felului cum a dispărut cel de-al treilea personaj. Ați tras cu pușca asta, domnișoară, de la fereastra asta?

— Da, omul ajunsese lângă piatra de mormânt aproape ascunsă sub mărăcini, în stânga clopotniței.

— Dar s-a ridicat?

— Numai pe jumătate. Victor a coborât imediat ca să păzească portița, și eu l-am urmat, lăsându-l aici pe servitorul nostru Albert ca să supravegheze totul.

Albert depuse la rândul său mărturie și judecătorul încheie:

— Deci, după dumneavoastră, rănitul n-a putut să fugă prin stânga, fiindcă servitorul supraveghea poarta, și nici prin dreapta, fiindcă l-ați fi văzut traversând peluza. Deci, în mod logic, el se află la ora actuală în spațiul relativ restrâns pe care-l avem sub ochi.

— Asta-i convingerea mea.

— Și-a dumneavoastră, domnișoară?

— Da.

— Și-a mea, făcu Victor.

Substitutul procurorului strigă insinuant:

— Câmpul investigațiilor e restrâns, n-avem decât să continuăm cercetările începute acum patru ceasuri.

— Poate că noi vom fi mai norocoși.

Domnul Filleul luă de pe șemineu șapca de piele, o examină și, chemându-l pe brigadierul de jandarmi, îl luă de-o parte și-i zise:

— Domnule brigadier, trimiteți imediat un om de-al dumneavoastră la Dieppe, la pălărierul Maigret, ca să afle, dacă e posibil, cui a fost vândută această șapcă.

„Câmpul investigațiilor", după cum îl numise substitutul, se limita la spațiul

cuprins între castel, peluza din dreapta și unghiul format de zidul din stânga cu zidul din fața castelului; adică un pătrat cu latura cam de o sută de metri, pe care se ridicau, ici-colo, ruinele mănăstirii Ambrumésy, atât de celebră în Evul Mediu.

Imediat văzură, răscolind iarba, pe unde trecuse fugarul. În două locuri fură observate urme de sânge înnegrit, aproape uscat. În spatele arcadei care marca extremitatea clopotniței nu mai era nimic, natura solului, căptușit cu un strat de ace de pin, neputând reține forma unui trup. Dar în acest caz cum putuse să scape rănitul privirilor fetei, ale lui Victor și-ale lui Albert? Un hățiș răscolit de servitori și de jandarmi, câteva pietre de mormânt sub care căutară, și cu asta basta.

Judecătorul de instrucție îi ceru grădinarului, care avea cheia, să deschidă capela, veritabilă bijuterie de sculptură pe care timpul și revoluțiile o cruțaseră și care fusese dintotdeauna socotită, cu pridvorul ei fin cizelat și cu puzderia ei de statuete micuțe, drept una din minunile stilului gotic normand. Capela, foarte simplă în interior, fără nici o podoabă în afara altarului de marmură, nu oferea nici un adăpost. De altfel, ar fi trebuit să poată intra. Prin ce mijloc?

Inspectorul se apropia de portița care slujea de intrare celor ce voiau să viziteze ruinele. Ea dădea într-un drum de țară cuprins între zidul parcului și un crâng în care se vedeau niște cariere părăsite. Domnul Filleul se apleacă: în praful drumului se vedeau urme de pneuri cu benzi

antiderapante. De fapt, Raymonde și Victor auziseră, după împușcătură, zgomotul unui motor. Judecătorul de instrucție insinuă:

— Probabil că rănitul s-a alăturat complicilor lui.

— Imposibil! strigă Victor. Eu eram acolo când domnișoara și Albert îl mai vedeau încă.

— Totuși, undeva trebuie să fie! Afară sau înăuntru, n-avem de ales!

— E aici, ziseră servitorii cu îndărătnicie.

Judecătorul ridică din umeri și se întoarse la castel destul de mohorât. Era clar că afacerea se anunța dificilă. Un furt în cadrul căruia nu se furase nimic, un prizonier invizibil, nu prea aveai motive de bucurie.

Era târziu. Domnul de Gesvres îi invită la masă pe magistrați și pe cei doi jurnaliști. Mâncară în tăcere, apoi domnul Filleul se întoarse în salon, unde îi interogă pe servitori. Dar dinspre curte răsună tropăitul unui cal și, după o clipă, intră jandarmul care fusese trimis la Dieppe.

— Ei, ai fost la pălărier? strigă judecătorul, nerăbdător să obțină în sfârșit o informație.

— Șapca a fost vândută unui șofer.

— Un șofer!

— Da, un șofer care s-a oprit cu mașina în fața magazinului și care a întrebat dacă poate să-i dea, pentru un client de-al lui, o șapcă de șofer din piele galbenă. Nu era decât asta. A plătit, fără să-l intereseze măcar măsura, și-a plecat. Era foarte grăbit.

— Ce fel de mașină?

— Decapotabilă, cu patru locuri.

— Și în ce zi s-a întâmplat?
— În ce zi? Păi azi-dimineață.
— Azi-dimineață? Ce tot îndrugi acolo?
— Șapca a fost cumpărată azi-dimineață.
— Dar e imposibil, din moment ce a fost găsită azi-noapte în parc. Pentru asta trebuie să fi fost acolo și, în consecință, să fi fost cumpărată mai înainte.
— Azi-dimineață. Așa mi-a zis pălărierul.
A fost un moment de groază. Judecătorul, uluit, încerca să înțeleagă ceva. Deodată, tresări, luminat.
— Aduceți-l pe șoferul cu care am venit azi-dimineață.
Brigadierul de jandarmi și subordonatul său alergară în grabă spre grajduri. După câteva minute, brigadierul se întoarse singur.
— Șoferul?
— S-a dus la bucătărie, a mâncat și pe urmă...
— Și pe urmă?
— A șters-o.
— Cu mașina?
— Nu. Sub pretextul că vrea să-și vadă o rudă din Ouville, a împrumutat bicicleta rândașului. Astea sunt pălăria și paltonul lui.
— Doar n-a plecat cu capul gol?
— A scos din buzunar o șapcă și și-a pus-o pe cap.
— O șapcă?
— Da, din piele galbenă, parcă.
— Din piele galbenă? Nu se poate, uite-o!
— Așa e, domnule judecător, dar a lui e identică.
Substitutul rânji discret.
— Foarte nostim! foarte amuzant! sunt

două șepci... Una, cea veritabilă, și care era singura noastră probă, a plecat pe capul pseudo-șoferului! Cealaltă, cea falsă, o aveți în mână. Ah! săracul de el, că bine v-a mai fraierit!

— Prindeți-l! Aduceți-l încoace! strigă domnul Filleul. Brigadier Quevillon, trimite doi oameni de-ai dumitale, călare, la galop!

— E departe de-acuma, zise substitutul.

— Oricât ar fi de departe, trebuie neapărat să punem mâna pe el.

— Sper să fie așa, dar cred, domnule judecător de instrucție, că eforturile noastre trebuie să se concentreze mai ales aici. Citiți, vă rog, hârtia asta, pe care am găsit-o în buzunarele paltonului.

— Care palton?

— Al șoferului.

Și substitutul de procuror îi întinse domnului Filleul o hârtie împăturită în patru pe care se puteau citi aceste câteva cuvinte scrise cu creionul, cu un scris cam vulgar:

„Dacă domnișoara l-a ucis pe patron, va fi vai de ea".

Incidentul acesta provocă oarecare emoție.

— Cine are urechi de auzit să audă, suntem preveniți, murmură substitutul.

— Domnule conte, reluă judecătorul de instrucție, vă implor să nu vă neliniștiți. Nici dumneavoastră, domnișoarelor. Amenințarea aceasta n-are nici o importanță, fiindcă justiția e aici. Vor fi luate toate precauțiile necesare. Răspund de securitatea

dumneavoastră. Cât despre dumneavoastră, domnilor, adăugă el întorcându-se spre cei doi reporteri, contez pe discreția dumneavoastră. Ați asistat la această anchetă prin bunăvoința mea și ar însemna să-mi fiți nerecunoscători...

Se întrerupse ca și cum îi venise o idee, îi privi pe rând pe cei doi tineri și se apropie de unul din ei.

— La ce ziar scrieți?

— La *Journal de Rouen.*

— Aveți o legitimație?

— Iat-o.

Documentul era în regulă. Nu era nimic de zis. Domnul Filleul îl interpelă pe celălalt reporter:

— Și dumneavoastră, domnule?

— Eu?

— Da, dumneavoastră, de ce redacție aparțineți?

— Doamne, domnule judecător, eu scriu la mai multe ziare...

— Legitimația dumneavoastră?

— N-am.

— Ah! și cum se face că?...

— Pentru ca un ziar să-ți dea o legitimație, trebuie să scrii la el constant.

— Ei bine?

— Ei bine, eu nu sunt decât un colaborator ocazional. Trimit de ici-colo articole care sunt publicate... sau refuzate, după caz.

— În cazul acesta numele dumneavoastră? actele?

— Numele meu nu v-ar spune nimic. Cât despre acte, n-am.

— N-aveți o hârtie oarecare care să vă dovedească profesia?

— N-am nici o profesie.

— Dar bine, domnule, strigă judecătorul cu oarecare bruschețe, n-aveți totuși pretenția să vă păstrați incognito-ul după ce ați intrat aici prin înșelătorie și ați surprins secretele justiției.

— Vă rog să remarcați, domnule judecător de instrucție, că nu m-ați întrebat nimic când am venit aici și că, în consecință, n-am nimic de spus. În plus, nu mi s-a părut că ancheta e secretă, din moment ce asista la ea toată lumea... chiar și unul din vinovați.

Vorbea calm, cu un ton de o infinită politețe. Era foarte tânăr, foarte înalt și foarte subțire, îmbrăcat cu niște pantaloni prea scurți și cu o jachetă prea strâmtă. Avea o față roz, de fată, o frunte înaltă, părul tuns perie și o barbă blondă prost tunsă. Ochii îi străluceau de inteligență. Nu părea deloc încurcat și avea un surâs simpatic, fără urmă de ironie.

Domnul Filleul îl studia cu o neîncredere agresivă. Cei doi jandarmi se apropiară de el. Tânărul strigă vesel:

— Domnule judecător de instrucție, e clar că mă bănuiți a fi unul din complici. Dar dacă ar fi așa, n-aș fi șters-o și eu la timpul potrivit, după exemplul tovarășului meu?

— Sperați poate...

— Orice speranță ar fi fost absurdă. Gândiți-vă, domnule judecător, și veți fi de acord că e logic.

Domnul Filleul îl privi drept în ochi și zise sec:

— Destul cu gluma! Numele?

— Isidore Beautrelet.

— Profesia?

— Elev în clasa de retorică[1] la liceul Janson-de-Sailly.

Domnul Filleul îl privi din nou în ochi și zise sec:

— Ce-mi îndrugi acolo? Elev la retorică...

— La liceul Janson, strada Pompe, numărul...

— Ah! da' dumneata îți bați joc de mine! exclamă domnul Filleul. Nu-i cazul să prelungești jocul!

— Vă mărturisesc, domnule judecător de instrucție, că surprinderea dumneavoastră mă miră. De ce n-aș putea fi elev la liceul Janson? Din cauza bărbii, poate? Liniștiți-vă, barba e falsă.

Isidore Beautrelet smulse cele câteva bucle care-i împodobeau bărbia și obrazul imberb apăru atunci mai roz și mai juvenil, un adevărat obraz de licean. Și, în timp ce un râs de copil îi dezvelea dinții albi, zise:

— Acum v-ați convins? Mai aveți nevoie de alte probe? Citiți adresa de pe aceste scrisori de la tatăl meu: „Domnule Isidore Beautrelet, intern la liceul Janson-de-Sailley".

Convins sau nu, domnul Filleul n-avea aerul că găsește toată povestea pe gustul lui. Îl întrebă morocănos:

— Ce cauți aici?

— Păi... învăț.

— Dar pentru asta există licee... al dumitale de exemplu.

[1] Ultima clasă de liceu, la secția umanistă, în sistemul de învățământ francez (n. trad.)

— Uitați, domnule judecător de instrucție, că azi, 23 aprilie, suntem în plină vacanță de Paști.

— Și?

— Și am toată libertatea să folosesc această vacanță după bunul meu plac.

— Tatăl dumitale ce zice?

— Tatăl meu locuiește departe, în fundul provinciei Savoia, și chiar el m-a sfătuit să fac un mic voiaj pe coasta Canalului Mânecii.

— Cu barbă falsă?

— Ah! Asta nu. Asta-i ideea mea. La liceu vorbim mult de aventuri misterioase, citim romane polițiste unde apar deghizări. Ne imaginăm o mulțime de lucruri complicate și teribile. Așa că am vrut să mă distrez și mi-am pus o barbă falsă. De altfel, aveam avantajul să fiu luat în serios și mă dădeam drept reporter parizian. Așa se face că aseară, după mai mult de o săptămână plicticoasă, am avut plăcerea să-l cunosc pe confratele meu din Rouen și că azi-dimineață, aflând de afacerea Ambrumésy, el mi-a propus, foarte amabil, să-l însoțesc și să închiriem împreună o mașină.

Isidore Beautrelet spunea toate astea cu o simplitate francă, naivă, și căreia nu se putea să nu-i simți farmecul. Chiar și domnului Filleul, deși se menținea într-o rezervă neîncrezătoare, îi făcea plăcere să-l asculte.

Îl întrebă pe un ton mai puțin morocănos:

— Și ești mulțumit de expediția dumitale?

— Încântat! N-am asistat niciodată la o afacere de genul ăsta, și aceasta nu-i deloc lipsită de interes.

— Și nici de acele complicații misterioase pe care le prețuiești atât de mult.

— Și care sunt atât de pasionante, domnule judecător de instrucție! Nu cunosc emoție mai mare decât să văd toate faptele cum ies din umbră, cum se grupează unele în raport cu celelalte și cum formează încet-încet adevărul probabil.

— Adevărul probabil, repede mai mergi, tinere! Asta înseamnă că ai deja o soluție a enigmei?

— Ah! nu, reluă Beautrelet râzând... Numai că... am impresia că sunt unele puncte asupra cărora nu-i imposibil să-ți faci o părere și altele, chiar, atât de precise, încât e suficient... să tragi concluziile.

— Eh! dar asta devine foarte interesant și o să aflu și eu în sfârșit câte ceva. Căci, trebuie să-ți mărturisesc că nu știu nimic.

— Asta din cauză că n-ați avut timp să reflectați, domnule judecător de instrucție. Esențialul este să reflectezi. Foarte rar se întâmplă ca faptele să nu poarte explicația în ele însele. Nu sunteți de aceeași părere? În orice caz, eu n-am constatat altceva decât ceea ce apare în procesul verbal.

— Minunat! Deci, ce-ai zice dacă te-aș întreba ce obiecte s-au furat din acest salon?

— V-aș răspunde că le știu...

— Bravo! Domnul știe despre asta mai multe decât însuși proprietarul! Domnul de Gesvres are o evidență. Domnul Beautrelet n-are. Lipsesc o bibliotecă și o statuie în mărime naturală pe care nimeni nu le-a remarcat niciodată. Și dacă ți-aș cere numele ucigașului?

— V-aș răspunde de asemenea că-l știu.

Toți cei de față tresăriră. Substitutul și ziaristul se apropiară. Domnul de Gesvres și cele două tinere ascultau atenți, impresionați de siguranța calmă a lui Beautrelet.

— Știi numele ucigașului?

— Da.

— Știi, poate, și unde se găsește?

— Da.

Domnul Filleul își frecă mâinile:

— Ce noroc! Captura aceasta va fi încununarea carierei mele. Și poți acuma să-mi dezvălui aceste lucruri uluitoare?

— Da, chiar acum... Sau, dacă nu vă deranjează, peste un ceas sau două, după ce voi asista până la capăt la ancheta dumneavoastră.

— Ba nu, tinere, chiar acuma...

În clipa aceea, Raymonde de Saint-Véran, care, de la începutul scenei, nu-l slăbise din ochi pe Isidore Beautrelet, se apropie de domnul Filleul.

— Domnule judecător de instrucție...

— Ce doriți, domnișoară?

Ea păru să ezite, cu ochii țintă la Beautrelet, apoi i se adresă domnului Filleul:

— V-aș ruga să-l întrebați pe domnul motivul pentru care se plimba ieri pe drumul care duce la portița parcului.

A fost o lovitură de teatru. Isidore Beautrelet părea uluit.

— Eu, domnișoară! pe mine? m-ați văzut dumneavoastră pe mine ieri?

Raymonde rămase pe gânduri, cu ochii la Beautrelet, ca și cum încerca să se convingă definitiv, apoi pronunță hotărâtă:

— Am întâlnit pe drumul acela, la ora patru după-amiaza, când treceam prin pădure, un tânăr de statura domnului, îmbrăcat ca el, și care purta o barbă tunsă ca a lui... și mi s-a părut că se ascundea.

— Și ăla eram eu?

— Mi-ar fi imposibil să afirm categoric, căci e o amintire cam ștearsă. Totuși... totuși mi se pare...doar dacă nu e o asemănare stranie...

Domnul Filleul rămăsese perplex. Înșelat deja de unul din complici, era oare pe cale de-a se lăsa fraierit și de acest așa-zis licean?

— Ce ai de răspuns, domnule?

— Că domnișoara se înșală și că-mi este ușor s-o demonstrez. Ieri, la ora aceea, eram la Veules.

— Va trebui s-o dovedești, va trebui neapărat. În orice caz, situația s-a schimbat. Brigadier, unul din oamenii dumitale să-i țină companie domnului.

Isidore Beautrelet păru foarte contrariat.

— Va dura mult?

— Cât va fi nevoie ca să obținem informațiile necesare.

— Domnule judecător de instrucție, vă implor să le obțineți cât mai repede și mai discret cu putință.

— De ce?

— Tatăl meu este în vârstă. Ținem mult unul la celălalt... și n-aș vrea să sufere din cauza mea.

Tonul plângăreț și vocea îi displăcură domnului Filleul. Miroseau a melodramă. Totuși, îi promise:

— Diseară... cel mai târziu mâine o să știu cum stau lucrurile.

Se făcea târziu. Judecătorul se duse iar spre ruinele clopotniței, având grijă să interzică tuturor curioșilor intrarea și, răbdător, cu metodă, împărțind terenul în parcele pe care le studie succesiv, conduse el însuși investigațiile. Dar spre seară nu înaintase cu nimic și declară în fața unei armate de reporteri care invadaseră castelul:

— Domnilor, totul ne face să credem că rănitul e aici, la îndemâna noastră, totul, în afara realității faptelor. Deci, după umila noastră părere, a scăpat și-l vom găsi afară.

Totuși, din prudență, organiză cu ajutorul brigadierului supravegherea parcului și, după o nouă cercetare a celor două saloane și o vizită completă în castel, după ce strânse toate informațiile necesare, se întoarse la Dieppe însoțit de substitut.

Se lăsă noaptea. Budoarul trebuia să rămână închis, așa că transportară cadavrul lui Jean Daval în altă încăpere. Îl vegheau două femei din ținut, ajutate de Suzanne și Raymonde. Jos, sub privirea atentă a pândarului care-l avea în grijă, tânărul Isidore Beautrelet moțăia pe o bancă din fostul paraclis. Afară, jandarmii, fermierul și vreo doisprezece țărani se postaseră printre ruine și pe sub ziduri.

Până la ora unsprezece totul fu liniștit, dar la unsprezece și zece se auzi din partea cealaltă a castelului un foc de armă.

— Atenție, urlă brigadierul. Doi oameni să rămână aici!... Fossier și Lecanu... Ceilalți pas alergător.

Toți se repeziră și ocoliră castelul prin stânga. În umbră se strecură o siluetă. Apoi, imediat, alt foc îi atrase mai departe, aproape de marginea fermei. Și dintr-o dată, pe când tocmai ajungeau grămadă la hățișul ce mărginea livada, izbucni o flacără în dreapta casei fermierului și apoi se ridicară într-o coloană groasă alte flăcări. Ardea un grajd plin până-n pod cu paie.

— Tâlharii! strigă brigadierul. Ei au pus focul. Haideți, copii! Nu pot fi departe.

Dar vântul mâna flăcările spre casă, înainte de orice trebuia înlăturată primejdia. Se apucară cu toții de asta, cu atât mai arzător cu cât domnul de Gesvres, care alergase la locul sinistrului, îi încurajă promițându-le o recompensă. Până să localizeze incendiul, se făcuse două din noapte. Orice urmărire era zadarnică.

— O să vedem la lumina zilei, spuse brigadierul... au lăsat cu siguranță urme.

— Și n-o să mă supăr, adăugă domnul de Gesvres, dac-o să aflu rostul acestui atac. Mi se pare cu totul inutil să dai foc la niște paie.

— Veniți cu mine, domnule conte... poate c-o să vă spun rostul.

Sosiră împreună la ruinele clopotniței. Brigadierul strigă:

— Lecanu?...Fossier?...

Alți jandarmi își căutau și ei camarazii lăsați în pază. Îi descoperiră într-un târziu lângă portiță. Erau întinși la pământ, legați fedeleș, cu căluș în gură, cu benzi petrecute peste ochi.

— Domnule conte — murmură brigadierul în timp ce cei doi erau dezlegați, am fost

păcăliți ca niște copii.

— Cum?

— Împușcăturile... atacul... incendiul.... toate astea erau niște glume făcute să ne atragă într-acolo. O diversiune... În timpul ăsta, cei doi oameni ai noștri erau cetluiți și afacerea terminată.

— Ce afacere?

— Răpirea rănitului, ce naiba!

— Deci asta credeți dumneavoastră?

— Cum adică, „cred"! Ăsta-i cu siguranță adevărul. Ideea mi-a venit acum vreo zece minute. Dar sunt un imbecil că nu m-am gândit mai devreme. I-am fi înhățat pe toți.

Quevillon bătu din picior de furie.

— Dar pe unde, lua-i-ar naiba să-i ia? Pe unde au trecut? Pe unde l-au scos? Și el, ticălosul, unde se ascundea? am scormonit toată ziua terenul, și un om nu se poate ascunde în iarbă, mai ales când e rănit. Asta-i vrăjitorie curată!...

Brigadierul Quevillon mai avu parte și de alte motive de mirare. În zori, când intrară în paraclis, care-i servea tânărului Beautrelet de celulă, constatară că tânărul Beautrelet dispăruse. Ghemuit pe un scaun, pândarul dormea. Lângă el era o cană de apă cu două pahare. Pe fundul unuia din pahare se zărea o urmă de praf alb.

După analiză s-a dovedit, mai întâi, că Beautrelet îi dăduse pândarului un narcotic, că nu putuse să fugă decât pe o fereastră situată la o înălțime de doi metri și jumătate — și, în sfârșit, un amănunt nostim, că nu putuse ajunge la fereastră decât urcându-se în spinarea paznicului său.

II

LICEANUL ISIDORE BEAUTRELET

EXTRAS DIN *Grand Journal:*

VEȘTILE NOPȚII

RĂPIREA DOCTORULUI DELATTRE
O LOVITURĂ DE-O
ÎNDRĂZNEALĂ NEBUNEASCĂ

Chiar în clipa plecării la tipar, primim o veste a cărei autenticitate nu îndrăznim s-o garantăm, într-atât ni se pare de neverosimilă. O dăm deci cu toată rezerva.

Aseară, celebrul chirurg Delattre 'asista împreună cu soția și fiica sa la reprezentația Comediei Franceze cu Hernani. *La începutul actului trei, adică pe la ora zece, ușa lojei sale s-a deschis; un domn, însoțit de alții doi, se aplecă spre doctor și îi spuse destul de tare ca să audă și doamna Delattre:*

– Domnule doctor, am de îndeplinit o misiune cât se poate de penibilă și v-aș fi recunoscător dacă mi-ați ușura sarcina.

– Cine sunteți dumneavoastră, domnule?

– Mă numesc Thézard, comisar de poliție, și am ordin să vă duc la domnul Dudois, la Prefectură.

– Dar...

– Nici un cuvânt, domnule doctor, vă implor, nici un gest... La mijloc este o eroare lamentabilă și de aceea trebuie să acționăm în liniște și să nu atragem nimănui atenția. Nu mă îndoiesc că până la sfârșitul reprezentației veți fi înapoi.

Doctorul se ridică și-l urmă pe comisar. La sfârșitul reprezentației nu se întorsese încă. Foarte neliniștit, doamna Delattre s-a dus la comisariatul de poliție. Aici l-a găsit pe adevăratul domn Thézard și și-a dat seama cu groază că individul care-l luase pe soțul ei nu este decât un impostor.

Primele cercetări au revelat că doctorul urcase într-un automobil și că acest automobil pornise în direcția Pieței Concorde.

Ediția a doua a ziarului nostru îi va ține pe cititori la curent cu această incredibilă aventură.

Oricât părea de incredibilă, aventura era adevărată. De altfel, deznodământul n-avea să întârzie și *Grand Journal* confirmând-o în ediția de prânz, anunța în câteva cuvinte lovitura de teatru care o încheia.

SFÂRȘITUL POVEȘTII ȘI ÎNCEPUTUL SUPOZIȚIILOR

Azi-dimineață, la ora nouă, doctorul Delattre a fost lăsat în fața porții de la numărul 78 din strada Duret, de un automobil care, imediat, s-a îndepărtat în viteză. În strada Duret, la numărul 78 nu se

află altceva decât clinica doctorului Delattre, clinică în care el sosește în fiecare dimineață la această oră.

Când am ajuns noi, doctorul, care stătea de vorbă cu șeful Siguranței, ne-a primit totuși cu amabilitate.

„– Tot ce pot să vă spun, a răspuns el, este că am fost tratat foarte prevenitor. Cei trei însoțitori ai mei sunt oamenii cei mai fermecători pe care i-am întâlnit vreodată, de o politețe deosebită, spirituali, capabili să poarte o conversație plăcută, ceea ce nu era de disprețuit, dată fiind lungimea călătoriei.

– Cât a durat această călătorie?

– Cam patru ore.

– Și care a fost capătul ei?

– Am fost dus la căpătâiul unui bolnav a cărui stare necesita o intervenție chirurgicală imediată.

– Și operația a reușit?

– Da, dar urmările sunt imprevizibile. Aici aș răspunde de bolnav. Acolo... în condițiile în care se găsește...

– Condiții proaste?

– Execrabile... O odaie de han... Și imposibilitatea absolută, ca să zic așa, de a primi îngrijiri.

– Atunci, cine-l poate salva?

– O minune... și constituția sa excepțional de solidă.

– Altceva nu ne puteți spune despre acest ciudat pacient?

– Nu pot. Mai întâi, am jurat, și apoi am primit suma de zece mii de franci în folosul clinicii mele populare. Dacă nu păstrez secretul, această sumă îmi va fi luată înapoi.

– Ei! Chiar credeți asta?

– Zău că da. Toți oamenii aceia îmi par extrem de serioși."

– Acestea sunt declarațiile pe care ni le-a făcut domnul doctor.

Pe de altă parte știm că șeful Siguranței n-a reușit încă să obțină de la el informații mai precise asupra operației pe care a făcut-o, asupra bolnavului pe care l-a îngrijit și asupra regiunilor străbătute de automobil. Pare deci greu să stabilim adevărul.

Adevărul pe care reporterul mărturisea că nu poate să-l descopere, îl ghiciră spiritele mai clarvăzătoare făcând pur și simplu legătura cu faptele care se petrecuseră în ajun la castelul Ambrumésy, pe care toate ziarele le relatau în ziua aceea în cele mai mici amănunte. Între dispariția spărgătorului rănit și răpirea celebrului chirurg exista, fără îndoială, o coincidență de care trebuia să se țină cont.

De altfel, ancheta a demonstrat justețea acestei ipoteze. Urmând pista pseudo-șoferului care fugise cu bicicleta, s-a stabilit că acesta ajunsese la pădurea Arques, situată la o distanță de cincisprezece kilometri; că de acolo, după ce-și aruncase bicicleta într-un șanț, se dusese în satul Saint-Nicolas și că trimisese o telegramă astfel formulată:

ALN BIROUL 45, PARIS

SITUAȚIE DESPERATĂ. OPERAȚIE URGENTĂ.
EXPEDIAȚI CELEBRITATE
PE NAȚIONALA PAISPREZECE

Proba era irefutabilă. Anunțați, complicii din Paris s-au grăbit să ia măsuri. La ora zece seara, ei expediau celebritatea pe șoseaua națională 14, care trece pe lângă pădurea Arques și duce la Dieppe. În timpul acesta, datorită incendiului provocat chiar de ea, banda de spărgători își răpea șeful și îl transporta într-un han în care avea loc operația, imediat după sosirea doctorului, pe la două noaptea.

Asupra acestor fapte nu exista nici o îndoială. La Pontoise, la Gournay, la Forges, inspectorul principal Ganimard, trimis special de la Paris, împreună cu inspectorul Folenfant, constată trecerea unui automobil în cursul nopții precedente. La fel și pe drumul de la Dieppe la Ambrùmésy; și chiar dacă la aproximativ o jumătate de leghe de castel urmele mașinii se pierdeau, s-au găsit numeroase urme de pași între portița parcului și ruinele clopotniței. În plus, Ganimard observă că încuietoarea portiței fusese forțată.

Deci totul se explica. Mai rămânea de stabilit hanul despre care pomenise doctorul. Sarcină ușoară pentru un Ganimard răbdător și rutinat în ale poliției. Numărul hanurilor este limitat, iar acesta, dată fiind situația rănitului, nu putea fi decât în apropierea castelului Ambrumésy. Ganimard și brigadierul porniră la drum. La cinci sute de metri, la o mie de metri, la cinci mii de metri, au cercetat și răscolit tot ceea ce putea trece drept han. Dar, împotriva tuturor așteptărilor, muribundul se încăpățâna să rămână invizibil.

Ganimard se înverșună. Se întoarse în seara de sâmbătă să se culce la castel, cu intenția ca duminică dimineața să facă o anchetă personală. Or, duminică dimineața află că o patrulă de jandarmi zărise chiar în noaptea aceea o siluetă care se strecura pe drumul ce înconjura zidurile. Era un complice care venea după informații? Trebuiau să presupună că șeful bandei nu părăsise clopotnița sau împrejurimile ei?

Seara, Ganimard trimise de ochii lumii grupul de jandarmi înspre fermă, iar el și cu Folenfant se plasară lângă portiță, în afara zidurilor.

Cu puțin înainte de miezul nopții, un individ ieși din pădure, se strecură printre ei, trecu pragul porții și pătrunse în parc. Timp de trei ceasuri îl văzură hoinărind printre ruine, aplecându-se, cățărându-se pe stâlpii vechi, rămânând uneori minute întregi nemișcat. Apoi se apropie de poartă și trecu din nou printre cei doi inspectori.

Ganimard îl înhață de guler, în timp ce Folenfant îl apucă în brațe. El nu opuse rezistență și, cât se poate de docil, se lăsă legat de mâini și dus la castel. Dar când voiră să-l interogheze, răspunse simplu că n-are să le dea lor socoteală și că așteaptă sosirea judecătorului de instrucție.

Atunci îl legară zdravăn de piciorul unui pat, într-una din camerele alăturate pe care le ocupau ei.

Luni dimineață la ora nouă, de îndată ce sosi domnul Filleul, Ganimard îi anunță captura pe care o făcuse. Fu adus prizonierul. Era Isidore Beautrelet.

— Domnul Isidore Beautrelet! strigă domnul Filleul încântat, întinzându-i noului venit mâna. Ce surpriză plăcută! Excelentul nostru detectiv amator e aici, la dispoziția noastră!... Dar ăsta-i curat noroc! Domnule inspector, permiteți-mi să vi-l prezint pe domnul Beautrelet, elev la liceul Janson-de-Sailly.

Ganimard părea cam surprins. Isidore îl salută adânc, ca pe un confrate pe care îl prețuia la justa sa valoare, și se întoarse spre domnul Filleul:

— Se pare, domnule judecător de instrucție, că ați primit referințe bune în ce mă privește?

— Perfecte! Mai întâi, te aflai într-adevăr la Veules-les-Roses în momentul în care domnișoara de Saint-Véran a crezut că te vede pe drumul de țară. Identitatea sosiei dumitale o vom stabili noi fără îndoială. Apoi, ești într-adevăr Isidore Beautrelet, elev, și încă unul excelent, muncitor și cu o purtare exemplară. Deoarece tatăl dumitale locuiește în provincie, ieși o singură dată pe lună la corespondentul său, domnul Bernos, care e un izvor nesecat de elogii în ce te privește.

— Așa încât...

— Așa încât ești liber.

— Absolut liber?

— Absolut. Ah! Îți spun totuși o condiție, una mică de tot. Înțelegi că nu pot elibera un domn care administrează narcotice, care evadează pe fereastră, care mai apoi e prins în flagrant delict de vagabondaj pe proprietățile private, că nu pot face asta fără o compensație.

— Aștept.

— Ei bine, o să ne reluăm conversația începută și-o să-mi spui cum stai cu cercetările...În două zile de libertate ai avansat probabil foarte mult.

Și cum Ganimard se pregătea să iasă, afișând un dispreț total pentru acest fel de exerciții, judecătorul strigă:

— Dar vă rog, domnule inspector, locul dumneavoastră este aici... Vă asigur că domnul Isidore Beautrelet merită osteneala să fie ascultat. După informațiile mele, domnul Isidore Beautrelet și-a creat la liceul Janson-de-Sailly o reputație de observator pe lângă care nimic nu poate trece neobservat și, din câte mi s-a spus, colegii lui îl consideră emulul dumneavoastră, rivalul lui Herlock Sholmès.

— Nu zău! făcu Ganimard ironic.

— Chiar așa. Unul din ei mi-a scris: „Dacă Beautrelet declară că știe, trebuie să-l credeți, iar ceea ce va spune va fi, fără îndoială, expresia exactă a adevărului". Domnule Beautrelet, acum ori niciodată trebuie să justifici încrederea colegilor dumitale. Te conjur, dă-ne expresia exactă a adevărului.

Isidore ascultă zâmbind și răspunse:

— Domnule judecător de instrucție, sunteți crud. Vă bateți joc de bieții liceeni care se distrează și ei cum pot. Aveți, de altfel, dreptate, și n-o să vă mai dau prilejul să râdeți de mine.

— Asta din cauză că nu știi nimic domnule Isidore Beautrelet.

— Într-adevăr, mărturisesc cu umilință că

nu știu nimic. Căci nu pot numi „a ști ceva" descoperirea a două-trei puncte mai precise care, de altfel, sunt sigur că n-au putut să vă scape nici dumneavoastră.

— De exemplu?

— De exemplu obiectul furtului.

— Ah, cu siguranță, cunoști obiectul furtului?

— Ca și dumneavoastră, nu mă îndoiesc de el. Este chiar primul lucru pe care l-am studiat, sarcina părându-mi-se mai ușoară.

— Chiar era mai ușoară?

— Zău că da. E nevoie de un simplu raționament.

— Nimic mai mult?

— Nimic mai mult.

— Și raționamentul?

— Iată-l, lipsit de orice comentariu. Pe de o parte, *furtul a avut loc,* deoarece cele două domnișoare sunt de acord asupra faptului că au văzut în mod real doi oameni care fugeau cu niște obiecte.

— Furtul a avut loc.

— Pe de altă parte, *n-a dispărut nimic,* fiindcă așa afirmă domnul de Gesvres și fiindcă domnia-sa e cel mai în măsură s-o știe.

— N-a dispărut nimic.

— Din aceste două constatări rezultă în mod inevitabil următoarea consecință: din moment ce furtul a avut loc și n-a dispărut nimic, înseamnă că obiectul furat a fost înlocuit printr-un obiect identic. Mă grăbesc să spun că este posibil ca raționamentul meu să nu fie confirmat de fapte. Dar este cu siguranță primul care ni se oferă și pe care

n-avem dreptul să-l înlăturăm fără o examinare serioasă.

— Într-adevăr... într-adevăr... murmuă judecătorul de instrucție, vizibil interesat.

—, Or, continuă Isidore, ce anume din obiectele aflate în salon putea stârni lăcomia spărgătorilor? Două lucruri. Mai întâi tapiseria. Nu poate fi vorba de ea. O tapiserie veche nu poate fi imitată și înșelăciunea ar fi sărit în ochi. Mai rămâneau cele patru Rubensuri.

— Ce spui?

— Spun că cele patru Rubensuri agățate pe acest perete sunt false.

— Imposibil!

— Sunt false, *a priori*, în mod fatal.

— Îți repet că este imposibil.

— Acum aproape un an, domnule judecător de instrucție, un tânăr, care pretindea că se numește Charpenais, a venit la castelul Ambrumésy și a cerut permisiunea să copieze tablourile lui Rubens.. Domnul de Gesvres i-a acordat-o. Charpenais a lucrat în acest castel timp de cinci luni, zi de zi, de dimineață până seara. Cópiile pe care le-a făcut el, rame și pânze, au luat locul celor patru mari tablouri originale lăsate moștenire domnului de Gesvres de către unchiul său, marchizul de Bobadilla.

— Dovada?

— Nu-i nevoie de nici o dovadă. Un tablou e fals pentru că e fals, și cred că acestea nu e nici măcar nevoie să fie examinate.

Filleul și Ganimard se priveau fără să-și ascundă uimirea. Inspectorul nu mai avea de

gând să se retragă. În sfârșit, judecătorul de instrucție murmură:

— Ar trebui să aflăm părerea domnului de Gesvres.

Și Ganimard aprobă:

— Ar trebui să-i aflăm părerea.

Și dădură ordin să fie rugat contele să vină în salon.

Tânărul licean obținuse o veritabilă victorie. Să-i constrângi pe doi oameni de meserie, pe doi profesioniști ca Filleul și Ganimard să ia în considerare ipotezele tale, acesta era un omagiu care-ar fi umplut pe-oricine de trufie. Dar Beautrelet părea insensibil la aceste mărunte satisfacții ținând de amorul propriu și aștepta zâmbind întruna, fără urmă de ironie. Intră domnul de Gesvres.

— Domnule conte, îi zise judecătorul de instrucție, cursul anchetei noastre ne pune în fața unei eventualități cu totul neprevăzute, pe care v-o exprim cu toată rezerva. S-ar putea... vă zic: s-ar putea ca spărgătorii, intrând aici, să fi avut drept scop să fure cele patru Rubensuri sau cel puțin să le înlocuiască cu copii... copii pe care le-ar fi executat, acum un an, un pictor pe nume Charpenais. Vreți să examinați tablourile și să ne spuneți dacă sunt autentice?

Contele păru contrariat, se uită la Beautrelet, apoi la Filleul, și răspunse fără să se apropie de tablouri:

— Speram, domnule judecător de instrucție, că adevărul nu va fi descoperit. Fiindcă nu s-a întâmplat așa, nu ezit să declar: cele patru tablouri sunt false.

— Deci știați?

— De la bun început.

— Și de ce nu ne-ați spus?

— Posesorul unui obiect nu e niciodată grăbit să dea de știre că obiectul respectiv nu este... sau nu mai este autentic.

— Totuși, era singurul mijloc de-al regăsi.

— Era altul mai bun.

— Care?

— Acela de a nu dezvălui secretul, de-a nu-i speria pe hoți și de-a le propune răscumpărarea tablourilor care, probabil, îi cam încurcă.

— Și cum luați legătura cu ei?

Contele nu răspunse, o făcu Isidore în locul lui:

— Printr-o notiță inserată în ziare. Această notiță, publicată în *Le Journal* și în *Le Matin* sună așa:

„Sunt dispus să răscumpăr tablourile".

Contele aprobă printr-o mișcare a capului. Încă o dată tânărul le dădea o lecție celor mai vârstnici.

Domnul Filleul fu fair-play.

— Hotărât, dragă domnule, încep să cred că nu s-au înșelat deloc colegii dumitale. Drace, ce spirit de observație! Ce intuiție! Dac-o ții tot așa, mie și domnului Ganimard nu ne mai rămâne nimic de făcut.

— O! dar nu era prea complicat.

— Adică restul e mai complicat? Îmi amintesc într-adevăr că, la prima noastră întâlnire, păreai că știi mai multe. Să vedem, din câte-mi amintesc, afirmai că știi numele ucigașului, nu-i așa?

— Cine l-a ucis deci pe Jean Daval? Omul acesta trăiește? Unde se ascunde?

— Există o neânțelegere între noi, domnule judecător, sau mai degrabă între dumneavoastră și realitatea faptelor, și asta încă de la început. Ucigașul și fugarul sunt doi indivizi distincți.

— Ce spui? exclamă domnul Filleul. Omul pe care domnul de Gesvres l-a văut în budoar și cu care s-a luptat, omul pe care domnișoarele l-au văzut în salon și asupra căruia a tras domnișoara de Saint-Véran, omul care a căzut în parc și pe care-l căutăm, nu omul acela l-a ucis pe Daval?

— Nu.

— Ai descoperit urmele unui al treilea complice care a dispărut înainte de sosirea domnișoarelor?

— Nu.

— Atunci nu mai înțeleg nimic... Cine e ucigașul lui Jean Daval?

— Jean Daval a fost ucis de...

Beautrelet se opri, rămase o clipă gânditor, apoi reluă:

— Dar mai întâi trebuie să vă arăt drumul pe care l-am urmat înainte de a ajunge la certitudinea, și înseși motivele crimei... fără de care acuzația mea v-ar părea monstruoasă... Și nu e... nu, nu e... Există un amănunt care n-a fost remarcat și care, totuși, are cea mai mare importanță, și anume că Jean Daval, în momentul când a fost lovit, era complet îmbrăcat, încălțat cu ghetele de drum, pe scurt, îmbrăcat ca în toiul zilei. Or, crima a fost comisă la ora patru dimineața.

— Am remarcat și eu această ciudățenie, făcu judecătorul. Domnul de Gesvres mi-a răspuns că Daval lucra până târziu.

— Servitorii spun că, dimpotrivă, se culca în mod regulat foarte devreme. Dar să spunem că nu se culcase: de ce și-a desfăcut patul, încât să se creadă că se culcase? Și dacă se culcase, de ce, auzind zgomot, și-a dat osteneala să se îmbrace din cap până-n picioare, în loc să se îmbrace sumar? I-am vizitat camera în prima zi, în timp ce dumneavoastră luați masa: papucii erau la picioarele patului. Ce l-a împiedicat să-i încalțe mai degrabă decât să-și pună ghetele potcovite?

— Până aici, nu văd...

— Până aici, într-adevăr, nu puteți vedea decât anomalii. Ele mi-au părut însă mult mai suspecte când am aflat că pictorul Charpenais — copistul tablourilor — îi fusese prezentat contelui de către Jean Daval personal.

— Ei bine?

— Ei bine, de aici până la concluzia că Jean Daval și Charpenais erau complici nu e decât un pas. Acest pas îl făcusem deja în momentul primei noastre discuții.

— Cam repede, mi se pare.

— Într-adevăr, era nevoie de-o probă. Or, descoperisem în camera lui Daval, pe una din foile din mapa pe care scria, această adresă, pe care o găsisem de altfel imprimată pe sugativă: *domnului ALN, biroul 45, Paris.* A doua zi s-a descoperit că telegrama trimisă de la Saint-Nicolas de către falsul șofer avea aceeași adresă: *ALN, biroul 45.* Proba

materială există, Jean Daval coresponda cu banda care organizase furtul tablourilor.

Domnul Filleul nu ridică nici o obiecție.

— Fie. Complicitatea e stabilită. Și ce concluzii tragi?

— Mai întâi, că nu fugarul l-a ucis pe Jean Daval, din moment de Jean Daval îi era complice.

— Atunci?

— Domnule judecător de instrucție, amintiți-vă prima frază pe care a pronunțat-o domnul de Gesvres când și-a revenit din leșin. Fraza, menționată de domnișoara de Gesvres, apare în procesul-verbal: „Nu sunt rănit. Și Daval?... trăiește?... Cuțitul?" Și vă rog s-o puneți în legătură cu această parte a relatării, consemnată și ea în procesul-verbal, în care domnul de Gesvres povestește agresiunea: „Omul s-a repezit la mine și m-a doborât cu un pumn în bărbie". Cum putea domnul de Gesvres, care era leșinat, să știe la trezire că Daval fusese lovit cu un cuțit?

Beautrelet nu așteptă răspuns la întrebare. S-ar fi zis că se grăbește să-l dea el însuși și să zădărnicească orice comentariu. Reluă imediat:

— Deci, cei trei spărgători au fost conduși în salon de Jean Daval. În timp ce el se află aici împreună cu acela pe care ei îl numesc șeful lor, se aude un zgomot în buduar. Daval deschide ușa. Recunoscându-l pe domnul de Gesvres, se repede la el, înarmat cu cuțitul. Domnul de Gesvres reușește să-i smulgă cuțitul, îl lovește și cade lovit el însuși cu pumnul de individul pe care fetele l-au zărit câteva minute mai târziu.

Domnul Filleul și inspectorul se priviră din nou. Ganimard dădu din cap, deconcertat. Judecătorul zise:

— Domnule conte, trebuie să cred că această versiune este exactă?

Domnul de Gesvres nu răspunse.

— Ei, bine domnule conte, tăcerea dumneavoastră ne-ar permite să presupunem...

Domnul de Gesvres pronunță cât se poate de clar:

— Această versiune este în întregime exactă.

Judecătorul tresări.

— Atunci nu înțeleg de ce ați indus justiția în eroare. De ce să ascundeți un act pe care aveați dreptul să-l comiteți, fiind în legitimă apărare?

— De douăzeci de ani, zise domnul Gesvres, Jean Daval lucra cu mine. Aveam încredere în el. Mi-a adus servicii inestimabile. Dacă m-a trădat, în urma nu știu căror tentații, măcar nu voiam, în amintirea trecutului, ca această trădare să fie cunoscută.

— Nu voiați, de acord, dar erați obligat...

— Nu sunt de aceeași părere cu dumneavoastră, domnule judecător de instrucție. Din moment ce de această crimă nu era acuzat nici un nevinovat, era dreptul meu absolut de a nu-l acuza pe cel ce a fost în același timp vinovat și victimă. E mort. Consider că moartea e o pedeapsă suficientă.

— Dar acum, domnule conte, acum, că se cunoaște adevărul, puteți vorbi.

— Da. Iată două ciorne de scrisori scrise de el complicilor. I le-am luat din portofel, la câteva minute de la moartea lui.

— Şi mobilul furtului?

— Mergeţi la Dieppe, pe strada Barre nr. 18. Acolo locuieşte o anumită doamnă Verdier. Pentru această femeie pe care a cunoscut-o acum doi ani, pentru a-i putea acoperi nevoia de bani, a furat Daval.

Astfel totul se lămurea. Drama ieşea din umbră şi încet-încet se limpezea.

— Să continuăm, zise domnul Filleul, după ce contele se retrase.

— Pe cinstea mea, zise vesel Beautrelet, am ajuns aproape de capăt.

— Dar fugarul, rănitul?

— În privinţa asta, domnule judecător de instrucţie, ştiţi şi dumneavoastră cât şi mine... I-aţi urmărit trecerea, prin iarba din jurul clopotniţei... ştiţi...

— Da, ştiu... dar, atunci, l-au răpit şi aş avea nevoie de indicaţii asupra hanului...

Isidore Beautrelet izbucni în râs.

— Hanul! Hanul nu există! e un truc pentru derutarea justiţiei, un truc ingenios, de vreme ce a reuşit.

— Totuşi, doctorul Delattre afirmă...

— Ei! exact, strigă Beautrelet, pe un ton convins. Tocmai pentru că doctorul Delattre afirmă, nu trebuie crezut. Păi cum! doctorul Delattre n-a vrut să dea în legătură cu aventura lui decât cele mai vagi amănunte! N-a vrut să spună nimic din ce-ar fi putut compromite siguranţa clientului său... Şi iată că dintr-o dată atrage atenţia asupra unui han! Dar fiţi siguri că, dacă a pronunţat

cuvântul „han", înseamnă că i-a fost impus. Fiți sigur că toată povestea pe care ne-a servit-o i-a fost dictată sub amenințarea unor represalii teribile. Doctorul are o soție și o fiică. Le iubește prea mult ca să nu-i asculte pe acești oameni a căror formidabilă putere a simțit-o. Și de aceea a furnizat eforturilor dumneavoastră cea mai precisă dintre indicații.

— Atât de precisă încât n-am putut găsi hanul.

— Atât de precisă încât nu încetați să-l căutați, în ciuda evidenței, iar ochii vi s-au întors de la singurul loc unde ar putea fi omul, de la locul acela misterios pe care nu l-a părăsit, pe care nu l-a putut părăsi din clipa în care, rănit fiind de domnișoara de Saint-Véran, a reușit să se strecoare acolo, ca o fiară în vizuină.

— Dar unde, la naiba?...

— În ruinele fostei mănăstiri.

— Dar nu mai sunt ruine! Câteva ziduri! Câteva coloane!

— Acolo s-a pitit, domnule judecător de instrucție, strigă Beautrelet tare, acolo trebuie să vă concentrați cercetările! acolo, și nicăieri în altă parte, îl veți găsi pe Arsène Lupin.

— Arsène Lupin! exclamă domnul Filleul, sărind în picioare.

Urmă o tăcere solemnă, în care se prelungiră silabele faimosului nume. Arsène Lupin, marele aventurier, regele spărgătorilor, era posibil ca tocmai el să fie adversarul învins, și totuși invizibil, împotriva căruia se înverșunau în zadar de câteva zile?

Dar Arsène Lupin prins în capcană, arestat, însemna pentru un judecător de instrucție avansarea imediată, bogăția, gloria!

Ganimard nu se clintise. Isidore îi spuse:

— Sunteți de aceeași părere cu mine, nu-i așa domnule inspector?

— La naiba, da!

— Nici dumneavoastră, nu-i așa, nu v-ați îndoit deloc că el e organizatorul afacerii?

— Nici o secundă! E semnătura lui. O lovitură de-a lui Lupin e diferită de alte lovituri ca un chip omenesc de alt chip omenesc. Nu trebuie decât să deschizi bine ochii.

— Crezi... crezi.... repeta domnul Filleul.

— Dacă cred! strigă tânărul. Iată numai acest fapt: sub ce inițiale corespondează acești oameni între ei? ALN, adică prima literă a numelui Arsène, prima și ultima literă a numelui Lupin.

— Ah! făcu Ganimard, nimic nu-ți scapă. Ești un tip dur, și bătrânul Ganimard depune armele.

Beautrelet roși de plăcere și strânse mâna pe care i-o întindea inspectorul. Cei trei bărbați se apropiaseră de balcon și privirea lor se revărsa acum peste suprafața ruinelor. Domnul Filleul murmură:

— Deci s-ar zice că e acolo.

— Acolo este, zise Beautrelet cu voce surdă. E acolo încă din clipa când e căzut. Logic și practic, nu putea să scape fără ca domnișoara de Saint-Véran și cei doi sevitori să-l zărească.

— Ce dovadă ai?

— Dovada ne-au dat-o complicii lui.

Chiar în dimineaţa respectivă unul dintre ei se deghiza în şofer, vă aducea aici...

— Ca să ia şapca, piesă de identificare.

— Fie, dar mai ales pentru a observa locurile, să-şi dea seama şi să vadă el însuşi ce se întâmplase cu patronul.

— Şi şi-a dat seama?

— Aşa cred, fiindcă ştia ascunzătoarea. Şi presupun că a constatat starea disperată a şefului, din moment ce, sub imperiul neliniştii, a comis imprudenţa de a scrie cuvintele de ameninţare: „Dacă domnişoara l-a ucis pe patron, va fi vai de ea".

— Dar prietenii lui au putut să-l răpească mai târziu, nu?

— Când? Oamenii dumneavoastră n-au părăsit ruinele. Şi-apoi unde să-l fi dus? Cel mult de la o distanţă de câteva sute de metri, căci un muribund nu poate călători... şi atunci l-aţi fi găsit. Nu, vă spun, e aici. Niciodată prietenii lui nu l-ar fi luat din cea mai sigură dintre ascunzători. Aici l-au adus pe doctor, în timp ce jandarmii alergau ca nişte copii să stingă focul.

Dar din ce trăieşte? Ca să trăieşti ai nevoie de alimente, de apă!

— Nu vă pot spune nimic... nu ştiu nimic... dar e aici, jur. E aici, fiindcă nu se poate să nu fie aici. Sunt sigur de asta ca şi cum l-aş vedea, ca şi cum l-aş atinge. E aici.

Cu degetul întins spre ruine, desena în aer un cerc care se micşora din ce în ce până ajunse un simplu punct. Şi acest punct îl căutau pierduţi cei doi însoţitori ai lui, amândoi aplecaţi în gol, amândoi pătrunşi de aceeaşi credinţă ca Beautrelet şi fremătând

de convingerea arzătoare pe care le-o insuflase el. Da, Arsène Lupin era acolo. Teoretic și practic, era acolo, nici unul din ei nu se mai putea îndoi de asta.

Și era impresionant și tragic să știi că, într-un adăpost întunecos, zăcea pe jos, fără ajutor, ars de febră, sfârșit, celebrul aventurier.

— Și dacă moare? pronunță domnul Filleul.

— Dacă moare, zise Beautrelet, și dacă prind de veste complicii lui, vegheați asupra domnișoarei de Saint-Véran, domnule judecător, căci răzbunarea va fi teribilă.

După câteva minute, și în ciuda insistențelor dmnului Filleul, care și-ar fi păstrat cu dragă inimă acest ajutor prețios, Beautrelet, căruia i se termina vacanța în ziua aceea, lua drumul Dieppe-ului. Pe la cinci ajungea la Paris și, la ora opt, trecea o dată cu colegii lui pragul liceului Janson.

După o explorare pe cât de minuțioasă pe atât de inutilă a ruinelor mănăstirii Ambrumésy, Ganimard se întoarse și el cu rapidul de seară. Aungând acasă, găsi următoarea pneumatică:

Domnule inspector principal,

Având pe seară un pic de răgaz, am mai adunat câteva informații complementare care vă vor interesa cu siguranță.

De un an încoace Arsène Lupin locuiește la Paris, sub numele de Etienne de Vaudreix. E un nume pe care l-ați întâlnit adesea în cronicile mondene sau prin gazetele sportive. Călător pasionat, lipsește mult, timp în care

merge, zice-se, să vâneze tigri în Bengal sau vulpi albastre în Siberia. Trece drept om de afaceri, fără să se poată însă preciza despre ce fel de afaceri e vorba.

Domiciliul actual: strada Marbeuf, nr. 36 (Vă rog să remarcaţi că strada Marbeuf e în apropierea biroului poştal nr. 45). De joi, 23 aprilie, ajunul agresiunii de la Ambrumésy, nu se mai ştie nimic despre Etienne de Vaudreix.

Primiţi, domnule inspector principal, împreună cu recunoştinţa pentru bunăvoinţa pe care mi-aţi arătat-o, cele mai bune sentimente ale mele.

ISIDORE BEAUTRELET

PS: *să nu credeţi c-a fost prea greu să obţin aceste informaţii. În dimineaţa crimei, când domnul Filleul îşi desfăşura ancheta în faţa câtorva privilegiaţi, am avut fericita inspiraţie de a examina şapca fugarului înainte ca falsul şofer s-o schimbe. Vă daţi seama că numele pălărierului mi-a fost de ajuns pentru a da de firul care mi-a dezvăluit numele şi domiciliul cumpărătorului.*

A doua zi de dimineaţă, Ganimard se prezenta în strada Marbeuf, la numărul 36. După ce se informă de la portar, puse să i se deschidă apartamentul de la parter din partea dreaptă, în care nu descoperi nimic în afară de nişte cenuşă în cămin. Cu patru zile înainte, veniră patru prieteni să ardă toate hârtiile compromiţătoare.

Dar când dădea să iasă, Ganimard se ciocni de factorul care aducea o scrisoare

pentru domnul de Vaudreix. După-amiază, parchetul, informat în legătură cu această afacere, solicita scrisoarea. Era venită din America și conținea următoarele rânduri, în engleză:

Domnule,

Vă confirm răspunsul pe care l-am dat agentului dumneavoastră. Imediat ce veți intra în posesia celor patru tablouri ale domnului de Gesvres, expediați-le în modul stabilit. Adăugați și restul, dacă reușiți, ceea ce însă mă îndoiesc.

Deoarece o afacere importantă mă obligă să plec, voi ajunge o dată cu această scrisoare. Mă găsiți la Grand Hotel...

HARLINGTON

În aceeași zi, Ganimard, înarmat cu un mandat de arestare, îl ducea la închisoare pe domnul Harlington, cetățean american, acuzat de tăinuire și de complicitate la furt.

Astfel, într-un interval de douăzeci și patru de ore, mulțumită indicațiilor într-adevăr neașteptate ale unui puștan de șaptesprezece ani, se dezlegau toate nodurile intrigii. În douăzeci și patru de ore, inexplicabilul devenea simplu și luminos. În douăzeci și patru de ore, planul complicilor pentru a-și salva șeful era dejucat, capturarea lui Arsène Lupin rănit, muribund, nu mai era pusă la îndoială, banda îi era dezorganizată, i se cunoștea cuibul din Paris, masca sub care se ascundea, și se scotea la iveală, pentru prima dată, înainte de a fi

desăvârșit, una din loviturile cele mai abile și mai îndelung studiate.

În public se auziră prelungi strigăte de mirare, de admirație și de curiozitate. Deja ziaristul din Rouen povestise, într-un articol foarte reușit, primul interogatoriu al liceanului, scoțând în relief grația, farmecul naiv și siguranța sa calmă. Indiscrețiile pe care Ganimard și domnul Filleul le comiseră involuntar, duși de un elan mai puternic decât orgoliul profesional, lămuriră publicul asupra rolului lui Beautrelet în derularea ultimelor evenimente. El singur făcuse totul. Lui singur îi revenea întregul merit al victoriei.

Toată lumea se înfierbântă. De la o zi la alta, Beautrelet ajunse un erou, și mulțimea, subit entuziasmată, ceru mai multe amănunte despre noul ei favorit. Reporterii erau pe față. Porniră la asaltul liceului Janson-de-Sailly, îi pândiră pe elevi la ieșirea de la ore și consemnară tot ce-l privea, de aproape sau de departe, pe numitul Beautrelet; și astfel ieși la iveală reputația de care se bucura printre colegi acela pe care ei îl numea rivalul lui Herlock Sholmès. Prin raționamente logice și bazându-se doar pe informațiile culese din ziare, el reușise în mai multe rânduri să găsească soluția unor afaceri complicate pe care justiția nu le descâlcise decât mult mai târziu. În liceul Janson ajunsese un adevărat divertisment să i se pună lui Beautrelet întrebări-încuietoare, să i se expună probleme indescifrabile și toată lumea se minuna cu câtă siguranță a analizei, prin ce deducții ingenioase se

descurcă el în mijlocul celor mai adânci tenebre. Cu zece zile înainte de arestarea băcanului Jorisse, el arătase rolul faimoasei umbrele. De asemenea, referitor la drama de la Saint-Cloud, el afirmase de la bun început că portarul e singurul asasin posibil.

Dar cel mai uimitor a fost opusculul care circula printre elevii liceului, opuscul purtând semnătura lui, bătut la mașină în zece exemplare. Ca titlu: ARSÈNE LUPIN, *metoda sa, în ce constă originalitatea și clasicismul său* — studiu urmat de o paralelă între umorul englez și ironia franțuzească.

Era un studiu aprofundat asupra fiecăreia din aventurile lui Lupin, în care procedeele ilustrului spărgător apăreau puternic reliefate, în care era relevat însuși mecanismul modului său de a acționa, tactica sa cu totul specială, scrisoriile către ziare, amenințările, anunțarea furturilor, pe scurt, întregul ansamblu de trucuri folosit pentru a „prelucra" victima aleasă și a o aduce într-o stare de spriti care s-o facă aproape să se ofere de bună voie loviturii montate împotriva ei, astfel încât totul se desfășura, ca să zicem așa, cu consimțământul ei.

Și acest studiu era atât de corect, atât de pătrunzător, atât de viu și plin de o ironie, în același timp ingenuă și crudă, încât imediat amatorii de umor trecură de partea lui, simpatia mulțimii se întoarse dinspre Lupin spre Isidore Beautrelet, iar în lupta începută fu proclamată de la bun început victoria tânărului licean.

În orice caz, domnul Filleul și parchetul

din Paris păreau geloși pe eventualitatea acestei victorii. Într-adevăr, pe de-o parte, nu reușeau să stabilească identitatea domnului Harlington, nici să găsească o dovadă sigură a aparenței lui la banda lui Lupin. Fie că era sau nu complice, el tăcea cu încăpățânare. Mai mult, după examenul grafologic nu mai îndrăzneau să susțină că el este autorul scrisorii interceptate. La Grand Hotel trăsese un oarecare domn Harlington, având asupra lui o geantă de voiaj și un portofel plin cu bacnote, aceasta era singura afirmație posibilă.

Pe de altă parte, la Dieppe, domnul Filleul se culcase pe laurii pe care-i cucerise pentru el Beautrelet. Nu mai reușea să facă nici un pas înainte. În jurul individului pe care domnișoara de Saint-Véran îl confundase cu Beautrelet în ajunul crimei, același mister. La fel, același întuneric acoperea cu tot ceea ce era legat de furtul tablourilor. Ce se întâmplase cu ele? Și pe ce drum apucase automobilul în care fuseseră puse?

Urmele trecerii acestui automobil fuseseră găsite la Luneray, la Yerville, la Yvetot, ca și la Caudebec-en-Caux, unde traversase probabil Sena în zori, cu bacul. Dar când anchetatorii au intrat în amănunte, s-a constatat că respectivul automobil era decapotabil și că ar fi fost imposibil ca lucrătorii de pe bac să nu fi văzut tablourile dacă ele se aflau în automobil. Mașina era precis aceeași, dar apărea o întrebare: ce se întâmplase cu cele patru Rubensuri?

Toate acestea erau probleme pe care domnul Filleul le lăsa fără răspuns. În fiecare

zi subofițerii săi răscoleau patrulaterul ruinelor. Aproape zilnic venea și el să conducă explorările. Dar de aici până la a descoperi adăpostul în care agoniza Lupin — nepunând la îndoială justețea opiniei lui Beautrelet — de aici până la a descoperi adăpostul se căsca o prăpastie pe care merituosul magistrat nu părea dispus s-o treacă.

De aceea era firesc ca lumea să-și îndrepte atenția către Isidore Beautrelet, din moment ce numai el reușise să împrăștie întunericul care, în lipsa lui, se îngroșa la loc și se făcea din ce în ce mai de nepătruns. De ce nu se mai ocupa de această afacere? În punctul în care ajunsese, îi era suficient un mic efort ca s-o ducă până la capăt.

Această întrebare i-a fost pusă de un redactor de la *Grand Journal,* care pătrunsese în liceul Janson sub identitatea falsă de Bernod, corespondent al lui Beautrelet. Isidore răspunse cu înțelepciune:

— Dragul meu domn, pe lumea asta nu există numai Lupin, numai povești cu spărgători și detectivi. Mai există și cruda realitate numită bacalaureat. Iar eu trebuie să mă prezint la bacalaureat în iulie. Acum suntem în mai. Și nu vreau să-l pic. Ce-ar zice tata de una ca asta?

— Dar ce-ar zice tatăl dumitale dacă l-ai da pe Arsène Lupin pe mâna justiției?

— Ei! este timp pentru toate. În vacanța viitoare...

— De Rusalii?

— Da. O să plec sâmbătă 6 iunie cu primul tren.

— Iar sâmbătă seara, Arsène Lupin va fi prins.

— Îmi lăsați răgaz până duminică? întrebă râzând Beautrelet.

— La ce bună întârzierea asta? ripostă ziaristul pe tonul cel mai serios din lume.

Toată lumea avea în acest tânăr o încredere inexplicabilă, născută abia de curând și deja foarte puternică, deși, în realitate, evenimentele n-o justificau decât până la un punct. N-are importanță! gândeau toți. Pentru el nimic nu pare greu. Se așteptau din partea lui lucruri ce puteau veni cel mult din partea unui fenomen de clarviziune, intuiție, experiență și abilitate. 6 iunie! data aceasta apărea în toate ziarele. Pe 6 iunie, Isidore Beautrelet va lua rapidul de Dieppe, iar seara Arsène Lupin va fi arestat!

— Numai să nu evadeze până atunci... — obiectau ultimii partizani ai aventurierului.

— Imposibil! Toate ieșirile sunt păzite.

— Atunci nu care cumva să sucombe de pe urma rănilor, insistau partizanii, care ar fi preferat ca eroul lor să moară decât să fie capturat.

Dar replica nu întârzia:

— Să fim serioși, dacă Lupin ar fi mort, complicii lui ar fi aflat, iar Lupin ar fi răzbunat, doar așa a zis Beautrelet.

Și veni ziua de 6 iunie. Vreo șase ziariști îl pândeau pe Isidore la gara Saint-Lazare. Doi dintre ei voiau chiar să plece cu el în călătorie. Dar el îi rugă să n-o facă.

Plecă deci singur. Compartimentul în care intrase era gol. Destul de obosit în urma mai multor nopți consacrate învățăturii, tânărul se

cufundă curând într-un somn adânc. De câteva ori i se păru, ca prin vis, că trenul se oprește în diferite gări și că în compartiment urcă și coboară oameni. Când s-a trezit, în apropiere de Rouen, era tot singur. Dar pe spătarul banchetei din față se vedea o foaie mare de hârtie, prinsă cu un ac de stofa cenușie. Conținea următoarele cuvinte:

Fiecare cu treburile lui. Ocupă-te de-ale dumitale. În caz contrar, cu atât mai rău pentru dumneata.

— Perfect! își zise el frecându-și mâinile. În tabăra adversă treaba merge prost. Amenințarea asta e la fel de tâmpită ca aceea a falsului șofer. Ce stil! se vede clar că nu-i scrisă de mâna lui Lupin.

Trenul intra în tunelul din preajma bătrânei cetăți normande. În gară, Isidore dădu de câteva ori ocol peronului, ca să-și dezmorțească picioarele. Tocmai voia să se întoarcă în compartiment, când scoase un strigăt. Trecând pe lângă librărie, citise distrat, pe prima pagină a unei ediții speciale a *Jurnalului din Rouen,* aceste rânduri cărora le pricepu deodată semnificația înspăimântătoare:

Ultima oră. — *Ni se telefonează din Dieppe că niște răufăcători au pătruns astă-noapte în castelul Ambrumésy, au legat-o fedeleș pe domnișoara de Gesvres și i-au pus căluș, iar pe domnișoara de Saint-Véran au răpit-o. La cinci sute de metri de castel au fost descoperite urme de sânge*

și în imediata apropiere a fost găsită o eșarfă, pătată de asemenea cu sânge. Există temeri întemeiate că nefericita tânără a fost asasinată.

Isidore Beautrelet rămase nemișcat până la Dieppe. Cu coatele pe genunchi și obrajii în palme, se gândea. La Dieppe închirie o mașină. La castel îl întâlni pe judecătorul de instrucție care îi confirmă oribila veste.

— Altceva n-ați mai aflat? întrebă Beautrelet.

— Nimic. Abia am sosit și eu.

În clipa aceea brigadierul de jandarmi se apropia de domnul Filleul și-i dădu o bucată de hârtie boțită, zdrențuită, îngălbenită, pe care o găsise nu departe de locul unde fusese descoperită eșarfa. Domnul Filleul o examină, apoi i-o întinse lui Isidore Beautrelet, zicând:

— Iată ceva care n-o să fie de prea mare ajutor în cercetările noastre.

Isidore întoarse bucata de hârtie pe toate părțile. Era acoperită de cifre, de puncte și de semne, așezate în felul următor:

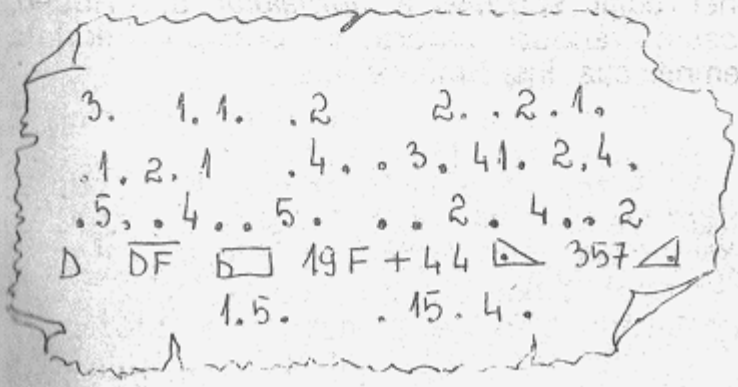

III

CADAVRUL

Pe la șase seara, după ce-și terminase treburile, domnul Filleul aștepta, împreună cu grefierul său, domnul Brédoux, mașina care urma să-l ducă înapoi la Dieppe. Părea agitat, nervos. Întrebă de vreo două ori:

— Nu l-ați zărit pe Beautrelet?

— Zău că nu, domnule judecător.

— Unde naiba o fi? Nu l-a văzut nimeni toată ziua.

Deodată îi veni o idee, își încredință servieta lui Brédoux, ocoli în fugă castelul și se îndreptă spre ruine.

Lângă arcada cea mare, întins pe burtă pe pământul căptușit cu ace lungi de pin, cu un braț îndoit sub cap. Isidore părea să moțăie.

— Ei poftim! Ce faci, tinere? Dormi?

— Nu dorm. Mă gândesc.

— Parcă se pune problema să gândești! Întâi trebuie să vezi. Trebuie să studiezi faptele, să cauți indicii, să stabilești puncte de reper. Abia după aceea ordonezi toate astea prin gândire și descoperi adevărul.

— Da, știu... asta-i metoda obișnuită... e

fără îndoială cea mai bună. Dar eu am altă metodă... eu mai întâi mă gândesc, încerc înainte de toate să găsesc firul conducător al afacerii, ca să zic așa. Apoi îmi imaginez o ipoteză rezonabilă, logică, în acord cu acest fir conducător. Și abia după aceea văd dacă faptele vor să se potrivească cu ipoteza mea.

— Ciudată metodă și, mai ales, teribil de complicată!

— E o metodă sigură, domnule Filleul, ceea ce n-aș putea spune despre a dumneavoastră.

— Să fim serioși, faptele rămân fapte.

— În cazul unor adversari obișnuiți sunt de acord. Dar în momentul în care adversarul e mai șiret, faptele devin cele pe care le alege el. Faimoasele indicii pe care dumneavoastră vă fondați ancheta, le-a semănat el, după bunul lui plac. Iar când e vorba de un om ca Lupin, vedeți spre ce greșeli și intenții vă pot conduce aceste indicii! Până și Sholmès a căzut în capcana lui.

— Arsène Lupin e mort.

— Fie. Dar rămâne banda lui, și elevii unui asemenea maestru sunt la rândul lor maeștri.

Domnul Filleul îl luă pe Isidore de braț, ducându-l cu el.

— Vorbe goale, tinere. Uite niște chestiuni mult mai importante. Ascultă cu atenție. Ganimard este pe moment reținut la Paris și n-ajunge aici decât peste câteva zile. Pe de altă parte, contele de Gesvres i-a telegrafiat lui Herlock Sholmès, care i-a promis că vine încoace săptămâna viitoare.

Nu crezi, tinere, c-ar fi ceva să le spui acestor două celebrități, în momentul când sosesc: „Regretăm profund, domnilor, dar n-am mai putut aștepta. Am terminat treaba"?

Era imposibil pentru oricine să-și mărturisească neputința cu mai multă iscusință decât o făcea bunul domn Filleul. Beautrelet își reținu zâmbetul și, părând că se lasă păcălit, răspunse:

— Vă mărturisesc, domnule judecător de instrucție, că dacă n-am asistat la ancheta dumneavoastră, am făcut-o numai cu speranța că veți consimți să-mi comunicați rezultatele ei. Ce știți, deci?

— Ei bine, ascultă. Aseară, la ora unsprezece, cei trei jandarmi pe care brigadierul Quevillon îi lăsase de gardă la castel, primeau de la respectivul brigadier un bilețel care-i chema imediat la Ouville, la sediul brigăzii. Au încălecat imediat și când au ajuns acolo...

— Au constatat că fuseseră trași pe sfoară, că ordinul era fals și că nu le mai rămânea decât să se întoarcă la Ambrumésy.

— Ceea ce au și făcut, sub conducerea brigadierului. Dar lipsiseră o oră și jumătate în răstimpul ăsta crima fusese comisă.

— În ce condiții?

— În cele mai simple condiții. Au urcat până la al doilea etaj al castelului pe o scară luată de la fermă. Au tăiat o bucată de geam și au deschis fereastra. Doi bărbați, având un felinar orb, au pătruns în camera domnișoarei de Gesvres și i-au pus căluș înainte ca ea s-apuce să strige. Apoi, după

ce au legat-o cu niște fringhii, au deschis încetișor ușa camerei în care dormea domnișoara de Saint-Véran. Domnișoara de Gesvres a auzit un geamăt înăbușit, apoi zgomotul făcut de cineva care se zbătea. După un minut, i-a zărit pe cei doi bărbați care o duceau pe verișoara ei, legată și cu căluș în gură. Au trecut prin fața ei și au ieșit pe fereastră. Epuizată și îngrozită, domnișoara de Gesvres a leșinat.

— Dar câinii? Domnul de Gesvres cumpărase parcă doi dogi.

— Au fost găsiți morți, otrăviți.

— Dar de cine? Doar nimeni nu putea să se apropie de ei.

— Mister! Fapt e că cei doi bărbați au trecut fără probleme printre ruine și au ieșit pe faimoasa portiță. Au trecut și prin crâng, ocolind cariera părăsită... Nu s-a oprit decât la cinci sute de metri de castel, sub copacul numit Stejarul cel gros... și acolo și-au pus proiectul în aplicare...

— Dar de ce, dacă tot voiau s-o omoare pe domnișoara de Saint-Véran, n-au lovit-o în cameră?

— Nu știu. Poate că incidentul care i-a determinat s-o facă s-a produs după ieșirea din castel. Poate că fata a reușit să-și desfacă legăturile. Eu unul cred că avusese mâinile legate cu eșarfa pe care am găsit-o. În orice caz, au acționat la poalele Stejarului gros. Probele pe care le-am adunat sunt irefutabile...

— Dar corpul?

— Corpul n-a fost găsit, ceea ce, de altfel, n-ar trebui să ne mire prea tare.

Într-adevăr, pista pe care am urmat-o m-a condus până la biserica din Varengeville, la vechiul cimitir aflat în vârful falezei. Acolo e abisul... o prăpastie adâncă de mai bine de o sută de metri. Şi jos, stâncile, marea. Într-o zi-două, corpul va fi aruncat pe plajă de vreun flux mai puternic.

— Sigur, totul e foarte simplu.

— Da, totul e foarte simplu şi nu-mi creează probleme. Lupin a murit, complicii au aflat şi, pentru a se răzbuna, aşa cum anunţaseră în scris, au asasinat-o pe domnişoara de Saint-Véran, toate astea sunt fapte care nici nu mai trebuiau verificate. Dar Lupin?

— Ce-i cu Lupin?

— Da, ce s-a întâmplat cu el? E foarte probabil că trupul i-a fost răpit de complici o dată cu fata, dar ce dovadă avem în legătură cu această răpire? Nici una. Cum n-aveam nici despre faptul c-a stat în ruine, şi nici despre moartea lui. Asasinarea domnişoarei Raymonde nu e un deznodământ. Dimpotrivă, e o complicaţie. Ce s-a petrecut în ultimele două luni la castelul Ambrumésy? Dacă nu descifrăm această enigmă, vor veni alţii care ne-o vor lua înainte.

— În ce zi vor veni aceşti alţii?

— Miercuri... poate marţi...

Beautrelet păru să facă un calcul, apoi declară:

— Domnule judecător de instrucţie, astăzi e sâmbătă. Eu trebuie să mă întorc la liceu luni seara. Ei bine, luni dimineaţă, dacă veţi fi aici la ora zece, voi încerca să vă ofer cheia enigmei.

— Chiar, domnule Beautrelet... crezi asta? Eşti sigur?

— Aşa sper.

— Şi acum unde te duci?

— Vreau să văd dacă faptele se potrivesc cu ideea generală pe care încep s-o întrezăresc.

— Şi dacă nu se potrivesc?

— Ei bine, domnule judecător de instrucţie, o să fie vina faptelor, zise Beautrelet râzând, şi-o să caut alte fapte mai ascultătoare. Pe luni, deci.

— Pe luni.

Peste câteva minute, domnul Filleul pornea cu maşina spre Dieppe, în timp ce Isidore o apuca repede pe drumul spre Yerville şi Caudebec-en-Caux, călare pe o bicicletă pe care i-o împrumutase contele de Gesvres.

Exista un punct asupra căruia tânărul ţinea, înainte de toate, să-şi facă o părere clară, pentru că acest punct îi părea a fi tocmai punctul slab al inamicului. Nişte obiecte de dimensiunile tablourilor nu pot fi ascunse aşa uşor. Undeva trebuiau să fie. Dacă pentru moment era imposibil să fie găsite, nu se putea măcar afla cum dispăruseră?

Impoteza lui Beautrelet era următoarea: automobilul luase într-adevăr cele patru tablouri, dar înainte să ajungă la Caudebec le mutase într-o altă maşină care trecuse Sena în amonte sau în aval de Caudebec. În aval, primul bac era cel de la Quillebeuf, trecere frecventată, deci periculoasă. În amonte, era

bacul de la La Mailleraie, un târg mare, izolat, în afara oricăror căi de comunicație.

Pe la miezul nopții, Isidore parcursese cele optsprezece mile care-l despărțeau de La Mailleraie și bătea în poarta unui han de pe malul apei. Acolo se culcă și, în zori, îi chestionă pe meteloții de pe bac. Au consultat registrul de pasageri. Joi, 23 aprilie, nu trecuse nici un pasager.

— Atunci, poate o trăsură? insinuă Beautrelet, o căruță? un furgon?

— Nici măcar.

Isidore întrebă în dreapta și-n stânga toată dimineața. Tocmai se pregătea să plece spre Quillebeuf, când chelnerul de la hanul unde trăsese îi zise:

— În dimineața aceea mă întorceam din concediu și am văzut o căruță, dar n-a trecut.

— Cum așa?

— Păi nu. Au descărcat-o pe un fel de barcă plată, un șlep, cum i se zice, care era trasă la chei.

— Și căruța de unde venea?

— Aa! Pe asta am recunoscut-o. Era a lui jupân Vatinel, căruțașul.

— Și unde stă?

— În cătunul Louvetot.

Beautrelet se uită pe harta lui militară. Cătunul Louvetot era așezat la răspântia dintre șoseaua Yvetot-Caudebec și un drumeag șerpuit ce mergea prin pădure până la La Mailleraie!

Abia pe la șase seara reuși Isidore să-l descopere într-o cârciumă pe jupân Vatinel, unul dintre normanzii aceia bătrâni, vicleni, mereu în gardă, care nu se încred în străini,

dar care nu pot rezista la ispita unei monezi de aur și a câtorva păhărele.

— Păi da, domnule, în dimineața aia oamenii cu otomobilu' mi-au dat întâlnire la ora cinci la răspântie. Mi-au dat patru chestii mari, așa de înalte. Unul din ei a venit cu mine. Și am dus chestiile alea până la șlep.

— Vorbești despre ei ca și cum atunci îi cunoșteai deja.

— Păi te cred că-i cunoșteam. Doar era a șasea oară când lucram pentru ei.

Isidore tresări.

— Zici că era a șasea oară? Și de când lucrai pentru ei?

— Păi în toate zilele de mai înainte, la naiba! Dar atunci erau alte chestii... bucăți mari de piatră... sau altele mai mici, lunguiețe, pe care le înveliseră și cu care se purtau de parcă ar fi fost sfânta împărtășanie. Aa! pe-alea nici n-aveam voie să le ating... Dar ce aveți? Sunteți alb ca hârtia.

— N-am nimic... căldura...

Beautrelet ieși din cârciumă clătinându-se. Bucuria, descoperirea neprevăzută îl îmbătaseră.

O apucă liniștit înapoi spre Ambrumésy, dormi noaptea în satul Varengeville, petrecu a doua zi dimineață un ceas la primărie cu învățătorul și se întoarse la castel. Acolo îl aștepta o scrisoare „prin bunăvoința domnului conte de Gesvres".

Avea următorul conținut:

Al doilea avertisment. Taci. Altfel...

— Ei, murmură el, o să trebuiască să-mi iau niște măsuri de precauție pentru siguranța mea personală. Altfel, cum zic ei...

Era ora nouă; se plimbă printre ruine, apoi se întinse lângă arcadă și închise ochii.

— Ei bine, tinere, ești mulțumit de campania dumitale?

Era domnul Filleul, care sosise punctual la întâlnire.

— Încântat, domnule judecător de instrucție.

— Adică?

— Adică sunt gata să-mi țin promisiunea, în ciuda acestei scrisori care nu prea mă încurajează în sensul ăsta.

Îi arătă domnului Filleul scrisoarea.

— Aiurea! strigă acesta, sper că asta n-o să te împiedice...

— Să vă spun ce știu? Nu, domnule judecător de instrucție. Îmi țin promisiunea. În zece minute vom ști... o parte din adevăr.

— O parte?

— Da, după părerea mea, problema nu constă numai în găsirea ascunzătorii lui Lupin. Dar mai departe om vedea.

— Domnule Beautrelet, din partea dumitale nu mă mai miră nimic. Dar cum ai putut să descoperi?...

— O! foarte firesc. În scrisoarea domnului Harlington către domnul Etienne de Vaudreix, sau mai degrabă către Lupin...

— Scrisoarea interceptată?

— Da. Este în ea o frază care m-a intrigat de la bun început. Aceasta este: „La trimiterea tablourilor, adăugați și *restul,* dacă reușiți, ceea ce însă mă îndoiesc".

— Da, mi-o amintesc.

— În ce consta acest rest? Un obiect de artă? O curiozitate? Castelul n-avea nimic prețios, în afară de tablouri și tapiserii. Bijuterii? Sunt puține și nu prea valoroase. Atunci ce? Și, pe de altă parte, se poate admite că oameni ca Lupin, atât de amabili, să nu fi reușit să trimită *acest rest,* pe care-l propuseseră? Acțiunea dificilă, probabil, excepțională, fie, dar posibilă, deci sigură, din moment ce așa voia Lupin.

— Și totuși a eșuat: n-a dispărut nimic.

— N-a eșuat: a dispărut ceva.

— A, da, Rubensurile, dar...

— Rubensurile și încă ceva... ceva ce a fost înlocuit printr-o copie, cum au făcut și cu tablourile, ceva mult mai extraordinar, mai rar și mai prețios ca Rubensurile.

— În fine, ce? Mă faci să ard de nerăbdare.

Pășind printre ruine, cei doi se îndreptaseră spre portiță și mergeau de-a lungul zidului capelei.

— Vreți să știți ce, domnule judecător de instrucție?

— Mai întrebi?

Beautrelet avea în mână o bâtă solidă și noduroasă. Cu o lovitură a acestei bâte, făcu brusc să sară în bucăți una din statuetele ce ornau portalul capelei.

— Ești nebun! strigă domnul Filleul, ieșindu-și din fire și fugind spre statueta spartă. Ești nebun! Sfântul ăsta vechi era admirabil...

— Admirabil! țipă Isidore făcând o piruetă care-o trânti la pământ pe Fecioara Maria.

Domnul Filleul îl prinse în braţe.

— Tinere, n-o să te las să comiţi...

În aer mai zbură un mag, apoi o iesle cu pruncul Isus...

— Încă o mişcare şi trag.

Apăruse contele de Gesvres, care-şi arma revolverul.

Beautrelet izbucni în râs.

— Trageţi în ele, domnule conte... trageţi în ele, ca la bâlci. Poftim... omuleţul ăsta care-şi ţine capul în braţe.

— Ah! zise contele ţintind... ce profanare!... asemenea capodopere!

— Imitaţii, domnule conte!

— Cum, ce zici? urlă domnul Filleul în timp ce-l dezarma pe conte.

— Imitaţii, carton presat!

— Ah! Să fie posibil aşa ceva?

— Forme goale! vid! neant!

Contele se aplecă şi luă de pe jos o bucată dintr-o statuetă.

— Uitaţi-vă cu atenţie, domnule conte, ghips! ghips patinat, mucegăit, înverzit ca piatra veche... dar ghips, mulaje de ghips... asta-i tot ce-a mai rămas din capodopere... asta au făcut în câteva zile!... iată ce-a pregătit anul trecut domnul Charpenais, copistul tablourilor.

Îl apucă la rândul lui de braţ pe domnul Filleul.

— Ce ziceţi, domnule judecător de instrucţie? Nu-i frumos? enorm? gigantic? furtul capelei! O întreagă capelă gotică luată piatră cu piatră! Un întreg popor de statuete capturat şi înlocuit cu omuleţi de stuc! una din moştenirile cele mai extraordinare ale

unei epoci artistice incomparabile, confiscată! În sfârșit, capela a fost furată! Nu-i formidabil? Ah, domnule judecător de instrucție, ce genial e omul acesta!

— Te-ai înfierbântat, domnule Beautrelet.

— Niciodată nu te înfierbânți destul, domnule, când e vorba de asemenea indivizi. Tot ce depășește media merită să fie admirat. Iar acesta plutește deasupra tuturor. Există în acest furt o asemenea bogăție a concepției, o forță, o putere, o îndrăzneală și o dezinvoltură care-mi dau fiori.

— Păcat c-a murit, rânji domnul Filleul... altfel ar fi sfârșit prin a fura turnurile de la Notre-Dame.

Isidore ridică din umeri.

— Nu râdeți, domnule, chiar și mort e tulburător.

— Nu zic nu... domnule Beautrelet, și mărturisesc că mă pregătesc să-l contemplu nu fără oarecare emoție... dacă totuși acoliții lui n-au făcut să dispară cadavrul.

— Și mai ales admițând, remarcă domnul de Gesvres, că pe el l-a rănit biata mea nepoată.

— El a fost, domnule conte, afirmă Beautrelet, el a fost cel ce-a căzut printre ruine sub glonțul tras de domnișoara de Saint-Véran; el a fost cel pe care ea l-a văzut ridicându-se, și care s-a târât până la arcada cea mare pentru a se ridica pentru ultima oară — asta printr-o minune a cărei explicație o să v-o dau imediat ! și a ajunge la acest adăpost de piatră... care avea să-i fie mormântul.

Și lovi cu bastonul în podeaua capelei.

— Poftim? Ce? strigă domnul Filleul stupefiat... mormântul?... Crezi că impenetrabila ascunzătoare...

— Se găsește aici... repetă el.

— Dar am răscolit-o.

— Insuficient.

— Nu există nici o ascunzătoare aici, protestă domnul de Gesvres. Cunosc capela.

— Ba da, domnule conte, există una. Mergeți la primăria din Varengeville, unde au fost adunate toate hârtiile ce se găseau în fosta parohie Ambrumésy, și veți afla din aceste hârtii datate din secolul XVIII că, sub capelă, exista o criptă. Cripta aceasta aparține cu siguranță capelei în stil romanic pe amplasamentul căreia a fost construită aceasta din urmă.

— Dar de unde să fi cunoscut Lupin detaliul acesta? întrebă domnul Filleul.

— Foarte simplu, în cursul lucrărilor pe care le-a executat pentru a fura capela.

— Încet, domnule Beautrelet, exagerezi... Doar n-a furat toată capela. Uite, dintre pietrele de temelie n-a fost atinsă nici una.

— Evident, n-a copiat și n-a luat decât ceea ce avea valoare artistică, pietrele lucrate, sculpturile, statuetele, toată comoara de colonete și de ogive șlefuite. Nu s-a ocupat de baza propriu-zisă a edificiului. Temelia rămâne.

— Deci, domnule Beautrelet, Lupin n-a putut ajunge până la criptă.

În momentul acela, domnul de Gesvres, care chemase pe unul din servitori, se întoarse cu cheia capelei. Deschise ușa. Cei trei bărbați intrară.

După ce se uită o clipă în jur Beautrelet reluă:

— Dalele din dușumea au fost respectate, cum era de așteptat. Dar e ușor să-ți dai seama că altarul nu mai e decât un mulaj. Or, în general, scara care coboară în cripte începe în fața altarului și trece pe sub el.

— Ce concluzie tragi?

— Trag concluzia că Lupin a găsit cripta în timp ce lucra la altar.

Cu ajutorul unui târnăcop după care trimisese contele, Beautrelet atacă altarul. Bucățile de gips săreau în toate părțile.

— Drace, murmură domnul Filleul, abia aștept să aflu...

— Și eu, zise Beautrelet, pe al cărui chip se citea neliniștea.

Își înteți loviturile. Și deodată, târnăcopul care, până atunci, nu întâlnise rezistență, se lovi de un material mai dur și sări înapoi. Se auzi parcă surpându-se ceva, și ceea ce mai rămăsese din altar se nărui în gol pe urma blocului de piatră de care se lovise târnăcopul. Beautrelet se aplecă. Aprinse un chibrit și-l plimbă în gol.

— Scara începe mai în forță decât credeam, aproape de sub dalele de la intrare. Se zăresc ultimele trepte.

— E adâncă?

— Trei-patru metri... Treptele sunt foarte înalte... și lipsesc câteva.

— Nu-i de crezut, zise domnul Filleul, că în timpul scurtei absențe a jandarmilor, când au răpit-o pe domnișoara de Saint-Véran, nu-i de crezut că acoliții au avut timp să scoată cadavrul din grota asta... Și, de altfel,

de ce-ar fi făcut-o? Nu, eu sunt convins că e acolo.

Un servitor le aduse o scară pe care Beautrelet o băgă în deschizătură și pe care o fixă pe bâjbâite printre spărturile căzute. Apoi apucă zdravăn capetele de sus.

— Vreți să coborâți, domnule Filleul?

Judecătorul de instrucție, înarmat cu o lumânare, se aventură. Contele de Gesvres îl urmă. La rândul său, Beautrelet puse piciorul pe prima treaptă.

Erau optsprezece trepte, pe care le numără mașinal, în timp ce examina din ochi cripta în care licărul lumânării lupta împotriva întunericului gros. Dar jos îl izbi un miros violent, imund, un miros de putreziciune din acelea a căror amintire te obsedează mult timp după ce le-ai simțit. O! i se strânse inima simțind acest miros...

Și dintr-o dată o mână tremurătoare îl prinse de umăr.

— Ei, ce e? Ce s-a întâmplat?

— Beautrelet... bolborosi domnul Filleul.

Nu putea vorbi, atât era de înspăimântat.

— Haideți, domnule judecător de instrucție, veniți-vă în fire...

— Beautrelet... e acolo...

— Cum?

— Da... sub piatra cea mare care s-a desprins din altar era ceva... am împins piatra și-am pus mâna... Ah! n-o să uit niciodată...

— Unde e?

— În partea asta... Simți mirosul? și-apoi uită-te...

Apucase lumânarea și o apropie de o formă întinsă pe podea.

— Ah! exclamă Beautrelet oripilat.

Cei trei bărbaţi se aplecară iute. Cadavrul era întins pe jumătate gol, slab, înspăimântător. Carnea verzuie, ca o ceară moale, se zărea pe ici-colo prin veşmintele sfâşiate. Dar lucrul cel mai înspăimântător, care-i smulsese tânărului strigătul de teroare, era capul, capul pe care-l strivise bolovanul, capul inform, ajuns o masă hidoasă din care nu se mai înţelegea nimic... şi când ochii li s-au obişnuit cu întunericul, au văzut că toată carnea aceea fojgăia de viermi.

Din patru salturi, Beautrelet urcă scara şi ieşi la lumină. Domnul Filleul îl găsi iar culcat pe burtă, cu obrazul în palme. Îi zise:

— Complimentele mele, Beautrelet. În afară de găsirea ascunzătorii, mai sunt două puncte în care am putut constata exactitatea aserţiunilor dumitale. Mai întâi, omul asupra căruia a tras domnişoara de Saint-Véran era într-adevăr Arsène Lupin, aşa cum ai zis dumneata încă de la început. De asemenea, la Paris trăia sub numele de Etienne de Vaudreix. Lenjeria e marcată cu iniţialele E.V. Dovada mi se pare, nu-i aşa, suficientă...

Isidore nu se mişca.

— Domnul conte a plecat să-l aducă pe doctorul Jouet care va face constatările uzuale. După mine, moartea datează de cel puţin opt zile. Starea de descompunere a cadavrului... Dar nu prea pari să asculţi.

— Ba da, ba da.

— Ceea ce-ţi spun se sprijină pe raţiuni premptorii. Astfel, de exemplu...

Domnul Filleul îşi continuă demonstraţia fără să se bucure de mai multă atenţie. Dar

întoarcerea domnului de Gesvres îi întrerupse monologul.

Contele aduse două scrisori. Una anunța sosirea lui Herlock Sholmès a doua zi.

— Minunat, strigă domnul Filleul vesel. Vine și inspectorul Ganimard. O să fie grozav.

— Cealaltă scrisoare este pentru dumneavoastră, domnule judecător de instrucție, zise contele.

— Din ce în ce mai bine, reluă domnul Filleul după ce o citi... E clar că domnii aceștia nu vor avea mare lucru de făcut aici. Beautrelet, sunt anunțat de la Dieppe că niște pescari de creveți au găsit în dimineața asta pe stânci cadavrul unei tinere femei.

Beautrelet tresări:

— Ce spuneți! cadavrul...

— Unei tinere femei... un cadavru îngrozitor de mutilat, se precizează, și căruia nu i s-ar putea stabili identitatea dacă n-ar avea pe mâna dreaptă un lănțișor de aur, foarte fin, care s-a încrustat în pielea tumefiată. Or, domnișoara de Saint-Véran purta la mâna dreaptă un lănțișor de aur. Este deci clar că e vorba de nefericita dumneavoastră nepoată, domnule conte, pe care marea a târât-o până acolo. Ce crezi, Beautrelet?

— Nimic... nimic... Ba mai degrabă da... totul se înlănțuie, după cum vedeți, argumentației mele nu-i mai lipsește nimic. Toate faptele, unul câte unul, chiar și cele mai contradictorii, chiar și cele mai deconcertante, vin în sprijinul ipotezei pe care mi-am imaginat-o din primul moment.

— Nu te-nțeleg.

— O să-nțelegeți curând. Amintiți-vă că v-am promis tot adevărul.

— Dar... mi se pare...

— Puțină răbdare. Până acum n-ați avut motive să vă plângeți de mine. E vreme bună. Plimbați-vă, luați masa la castel, fumați-vă pipa. Eu mă întorc în jurul orei cinci. Cât despre școală, pe cinstea mea, atâta pagubă, o să iau trenul de la miezul nopții.

Ajunseseră la acareturi, la castel. Beautrelet sări pe bicicletă și se îndepărtă.

La Dieppe se opri la redacția ziarului *La Vigie,* unde ceru numerele din ultimele două săptămâni. Apoi plecă spre Envermeu, un târgușor aflat la vreo zece kilometri. La Envermeu stătu de vorbă cu primarul, cu preotul, cu pândarul. La biserica din târgușor bătu ora trei. Isidore își încheiase ancheta.

Pe drumul de întoarcere cânta de bucurie. Picioarele apăsau rând pe rând într-un ritm constant pe cele două pedale, pieptul i se umfla de aerul tare ce venea dinspre mare. Și din când în când uita de sine și arunca în văzduh strigăte de triumf gândindu-se la scopul urmărit și la eforturile lui încununate de succes. Apăru castelul Ambrumésy. Băiatul își dădu drumul cu toată viteza pe panta ce duce la castel. Copacii de pe marginea drumului, seculari, plantați pe patru rânduri, păreau că-i aleargă în întâmpinare și că se risipesc într-o clipă în spatele lui. Și, deodată, scoase un strigăt. Într-o străfulgerare zărise o funie întinzându-se de la un copac la altul, de-a curmezișul drumului.

Bicicleta izbită se opri brusc. Băiatul fu proiectat în față, cu o violență nemaivăzută, și avu impresia că numai o întâmplare miraculoasă a făcut să nu se lovească de o grămadă de bolovani de care, în mod normal, ar fi trebuit să se zdrobească.

Câteva clipe rămase pe loc, zăpăcit. Apoi, plin tot de vânătăi, cu genunchii juliți, examină locul. La dreapta se întindea o pădurice pe unde fugise, fără îndoială, agresorul. Beautrelet dezlegă funia. De copacul din stânga era prinsă, cu o sforicică, o hârtiuță. O despături și citi:

Al treilea și ultimul avertisment.

Se întoarse la castel, puse câteva întrebări servitorilor și se duse să-l întâlnească pe judecătorul de instrucție într-o încăpere de la parter, unde avea domnul Filleul obiceiul să stea în cursul operațiunilor. Domnul Filleul scria, iar în fața lui stătea grefierul. La un semn, grefierul ieși, iar judecătorul strigă:

— Da' ce-ai pățit, domnule Beautrelet? Îți sângerează mâinile.

— Nimic, nimic, zise tânărul... o simplă cădere provocată de funia asta întinsă în fața bicicletei mele. Vă rog numai să remarcați că respectiva funie provenea de la castel. Acum vreun sfert de ceas pe ea mai erau întinse rufe lângă spălătorie.

— E posibil?

— Domnule, sunt supravegheat chiar de aici, de către cineva care se află în acest loc, care mă vede, care mă aude și care, clipă de clipă, îmi urmărește acțiunile și-mi cunoaște intențiile.

— Crezi așa ceva?

— Sunt sigur. Descoperirea lui vă revine dumneavoastră și n-o să vă fie greu s-o faceți. Dar, în ce mă privește, vreau să termin odată și să vă dau explicațiile promise. Am avansat mai repede decât se așteptau adversarii noștri și sunt convins că și ei vor acționa în forță. Cercul se strânge în jurul meu. Presimt că se apropie pericolul.

— Ei, hai, Beautrelet...

— Ha! o să vedeți. Deocamdată să ne grăbim. Și, mai întâi, o întrebare în legătură cu un punct pe care vreau să-l elimin imediat. N-ați vorbit nimănui de documentul pe care brigadierul Quevillon l-a găsit și pe care vi l-a dat de față cu mine?

— Nu, nimănui. Dar consideri că are vreo valoare?....

— O mare valoare. Am o idee care, de altfel, recunosc că nu se bazează pe nici o dovadă... căci, până acum, n-am prea reușit să descifrez documentul. De aceea vă vorbesc de el... ca să nu mă mai refer niciodată la el.

Beautrelet luă mâna domnului Filleul și-i zise încet:

— Tăceți... suntem ascultați... afară...

Se auzi nisipul scârțâind. Beautrelet alergă la fereastră și se aplecă în afară.

— Nu mai e nimeni, dar straturile de flori sunt răvășite... urmele sunt clare.

Închise fereastra și se așeză din nou.

— Vedeți, domnule judecător de instrucție, inamicul nici măcar nu-și mai ia măsuri de precauție... nu mai are timp... simte și el că timpul presează. Să ne grăbim,

deci, și să vorbim, din moment ce ei nu vor ca eu să vorbesc.

Puse documentul pe masă și-l despături.

— Înainte de toate, o remarcă. Pe hârtia asta nu sunt, în afara punctelor, decât cifre. Și, în primele trei rânduri și în al cincilea — singurele de care ne vom ocupa, căci al patrulea pare complet diferit — nu e nici o cifră mai mare de 5. Sunt deci șanse serioase ca fiecare din aceste cifre să reprezinte una din cele cinci vocale, în ordine alfabetică. Să scriem rezultatul.

Scrise pe o foaie separată:

i. a.a. .e e..e.a.

.a.e.a .o..i..oa.e.o.

.u. .o..u. ..e.o.. e

a.u. .au.o.

Apoi reluă:

— După cum vedeți, asta nu-nseamnă mare lucru. Cheia e în același timp foarte simplă — fiindcă s-au mulțumit să înlocuiască vocalele cu cifre și consoanele cu puncte — și foarte grea, de nu cumva chiar de negăsit, fiindcă nu și-au dat osteneala să complice mai mult problema.

— E clar că-i destul de obscură.

— Să încercăm s-o deslușim. Rândul al doilea e împărțit în două părți și partea a doua arată în așa fel încât e foarte probabil că formează un cuvânt. Dacă încercăm acum să înlocuim punctele intermediare cu consoane, tatonând ajungem la concluzia că

singurele consoane care pot în mod logic să servească de sprijin vocalelor nu pot să dea decât un cuvânt, un singur cuvânt: „domnișoarele".

— O fi vorba de domnișoara de Gesvres și de domnișoara de Saint-Véran?

— Cu siguranță.

— Și altceva nu mai vezi?

— Ba da. Mai observ o întrerupere în mijlocul ultimului rând și, dacă prelucrez la fel începutul rândului, văd imediat că nu poate fi vorba de alt cuvânt decât *acul*.

— Într-adevăr... cuvântul acul se impune.

— În sfârșit, pentru ultimul cuvânt, am trei vocale și trei consoane. Tatonez din nou, încerc toate literele una după alta și, plecând de la principiul că prima și a patra literă sunt consoane, constat că nu există vreun cuvânt cu structura respectivă, în afară de *găunos*.

— Ceea ce ne dă *acul găunos*. Admit că soluția dumitale e justă, dar cu ce ne ajută?

— Cu nimic, făcu Beautrelet gânditor. Pentru moment, cu nimic... mai târziu om vedea... Eu cred că în alăturarea enigmatică a acestor două cuvinte: *acul găunos* sunt ascunse multe. Ceea ce mă intrigă e mai degrabă materialul documentului, hârtia de care s-au folosit. Se mai fabrică oare soiul acesta de pergament ușor granulat? Și culoarea asta gălbuie... și îndoiturile... îndoiturile roase... și, în sfârșit, uitați-vă, urmele de ceară de pe dos...

În momentul acesta, Beautrelet fu întrerupt. Era grefierul Brédoux, care deschise ușa și anunță sosirea neașteptată a procurorului general.

Domnul Filleul se ridică.

— Domnul procuror e jos?

— Nu, domnule judecător de instrucție. Domnul procuror general n-a coborât din mașină. E în trecere pe aici și vă roagă să binevoiți să mergeți până la poartă. Vrea să vă spună numai o vorbă.

— Ciudat, murmură domnul Filleul. În sfârșit... o să vedem. Beautrelet, scuză-mă, mă întorc imediat.

Plecă. I se auzeau pașii îndepărtându-se. Atunci grefierul închise ușa, răsuci cheia și o băgă în buzunar.

— Ei! exclamă Beautrelet surprins, ce faceți? De ce-ați încuiat ușa?

— Așa o să discutăm mai liniștiți — ripostă Brédoux.

Beautrelet se repezi la o altă ușă care dădea în camera de alături. Înțelesese. Complicele era Brédoux, însuși grefierul judecătorului de instrucție!

Brédoux rânji:

— Nu-ți juli degeaba degetele, amice, și cheia de la ușa aia e la mine.

— Rămâne fereastra, strigă Beautrelet.

— Prea târziu, zise Brédoux, care se postă în fața geamului cu revolverul în mână.

Orice retragere era tăiată. Nu mai era nimic de făcut, nimic decât să se apere de inamicul care-și arunca masca cu o îndrăzneală brutală. Isidore, cuprins de un sentiment de neliniște necunoscut până atunci, își încrucișă brațele.

— Bine, murmură grefierul, și acum să fim concișI.

Își scoase ceasul.

— Bunul domn Filleul va merge până la poartă. La poartă nimeni, bineînțeles, nici urmă de procuror. Atunci va veni înapoi. Asta-i va lua cam patru minute. Eu am nevoie de un minut ca să ies pe fereastră, s-o șterg pe portița de la ruine și să sar pe motocicleta care mă așteaptă. Rămân deci trei minute. Suficient.

Era un tip ciudat, diform, care ducea în echilibru pe niște picioare lungi și subțiri un bust enorm, rotund ca o burtă de păianjen din care porneau niște brațe vânjoase. Fața osoasă, fruntea îngustă trădau încăpățânarea cam mărginită a personajului.

Lui Beautrelet i se muiară picioarele și se clătină. Simți nevoia să se așeze.

— Vorbiți. Ce doriți?

— Hârtia. De trei zile o caut.

— Nu-i la mine.

— Minți. Când am intrat, te-am văzut punând-o în portofel.

— Altceva?

— Altceva? Să te angajezi că vei sta cuminte. Ne enervezi. Lasă-ne în pace și vezi-ți de treburile tale. Suntem la capătul răbdării.

Se apropiase, ochindu-l în continuare pe tânăr cu revolverul, și vorbea cu o voce surdă, silabele cădeau ca loviturile de ciocan, cu un accent incredibil de energic. Privirea era dură, zâmbetul crud. Pe Beautrelet îl trecură fiorii. Era prima dată când avea sentimentul primejdiei. Și ce primejdie! Simțea că e în fața unui inamic implacabil, de o forță oarbă și irezistibilă.

— Altceva? zise el cu voce gâtuită.

— Altceva? nimic... Ești liber...

Liniște. Brédoux reluă:

— Nu mai e decât un minut. Trebuie să te hotărăști. Hai, amice, nu fă prostii... Noi suntem cei mai tari, oricând și oriunde... Repede, hârtia...

Isidore nu mișca, livid, îngrozit, și totuși stăpân pe sine, cu capul limpede pe fondul stării nervoase oribile. Gaura neagră a țevii revolverului se căsca la douăzeci de centimetri de ochii lui. Degetul îndoit se sprijinea vizibil pe trăgaci. Era suficient încă un mic efort...

— Hârtia, repetă Brédoux... Altfel...

— Uite-o, zise Beautrelet.

Scoase portofelul din buzunar și i-l întinse grefierului, care-l înșfacă.

— Perfect! Suntem rezonabili. E clar, se poate coopera cu tine... cam fricos, dar cu bun simț. O să le povestesc camarazilor mei despre tine. Și-acum, am șters-o. Rămâi cu bine.

Își băgă revolverul în buzunar și suci mânerul ferestrei. Pe culoar se auzi zgomot.

— Rămâi cu bine, făcu el din nou... era și timpul.

Dar îl opri un gând. Verifică rapid portofelul.

— Mii de tunete, scrâșni el, hârtia nu-i aici... M-ai tras pe sfoară.

Se întoarse în cameră. Răsunară două focuri de pistol. Isidore își scosese la rândul său pistoletul și trăgea.

— Ratat, amice, urlă Brédoux, îți tremură mâna, ți-e frică...

Se încleștară și se rostogoliră pe parchet.

La ușă bătăile se întețiseră.

Isidore slăbi, dominat de adversar. Deasupra lui se ridică o mână înarmată cu un cuțit și-l lovi. Simți o durere arzătoare în umăr. Îi dădu drumul lui Brédoux.

Avu impresia că acesta îi cotrobăie în buzunarul interior al hainei și-i ia documentul. Apoi, prin pleoapele lăsate, îl întrezări pe bărbatul care încăleca pervazul...

Ziarele care, a doua zi dimineață, anunțau ultimele evenimente petrecute la castelul Ambrumésy, „trucarea" capelei, descoperirea cadavrului lui Arsène Lupin și a celui al Raymondei și, în sfârșit, rănirea lui Beautrelet de către Brédoux, grefierul judecătorului de instrucție, aceleași ziare anunțau și următoarele vești:

Dispariția lui Ganimard și răpirea, în plină zi, în inima Londrei, când era în drum spre gară pentru a lua trenul de Dover, răpirea lui Herlock Sholmès.

Deci, banda lui Lupin, dezorganizată pentru o clipă prin extraordinara ingeniozitate a unui puștan de șaptesprezece ani, relua ofensiva și, de la început, era victorioasă în toate punctele. Cei doi mari adversari ai lui Lupin, Sholmès și Ganimard, suprimați. Beautrelet, scos din luptă. Nu mai rămânea nimeni care să fie în stare să lupte împotriva unor astfel de dușmani.

IV

FAȚĂ ÎN FAȚĂ

Șase săptămâni mai târziu, într-o seară, îi dădusem liber servitorului meu. Era în ajun de 14 iulie. Era o căldură ca înainte de furtună și ideea de-a face o plimbare nu-mi surâdea deloc. Cu ferestrele de la balcon deschise, cu lampa de birou aprinsă, m-am instalat într-un fotoliu și, fiindcă nu citisem încă ziarele, am început să mă uit prin ele. Bineînțeles că toate vorbeau de Arsène Lupin. De la tentativa de asasinat căreia îi fusese victimă bietul Isidore Beautrelet, nu trecuse o zi fără să fie vorba de afacerea Ambrumésy. Îi era consacrată o rubrică zilnică. Niciodată opinia publică nu fusese intrigată într-o asemenea măsură de această serie de evenimente precipitate, de lovituri de teatru neașteptate și deconcertante. Domnul Filleul care, în mod categoric, își accepta cu o bună credință demnă de laudă rolul secundar, le încredințase ziariștilor isprăvile tânărului său consilier din timpul celor trei zile memorabile, astfel încât toată lumea putea face presupunerile cele mai îndrăznețe.

Şi asemenea presupuneri se făceau cu nemiluita. Specialişti şi tehnicieni ai crimei, romancieri şi dramaturgi, magistraţi şi foşti şefi ai Siguranţei, domni Lecocq pensionari şi Herlock Sholmèsi în faşă, fiecare avea o teorie proprie şi o expunea în articole kilometrice. Fiecare relua şi completa cercetările. Şi toate astea pe baza spuselor unui copil, ale lui Isidore Beautrelet, elev în ultima clasă la liceul Janson-de-Sailly.

Căci, într-adevăr, trebuie spus, existau toate elementele adevărului. Misterul... în ce consta misterul? Ascunzătoarea în care se refugiase şi agonizase Arsène Lupin era cunoscută, nu încăpea nici o îndoială: doctorul Delattre, care se baricada în continuare în spatele secretului profesional, şi care refuza orice depoziţie, recunoscuse totuşi în faţa intimilor săi — a căror primă grijă fusese să vorbească — că fusese dus, într-adevăr, într-o criptă, la un rănit ai cărui complici i-l prezentaseră sub numele de Arsène Lupin. Şi cum în această criptă fusese găsit cadavrul lui Etienne de Vaudreix, care Etienne de Vaudreix nu era altul decât Arsène Lupin, aşa cum o dovediseră cercetările, identitatea dintre rănit şi Arsène Lupin era încă o dată demonstrată.

Deci, Lupin mort, cadavrul domnişoarei de Saint-Véran recunoscut datorită lănţişorului pe care-l avea la mână, drama se sfârşise.

Nu se sfârşise. Nu se sfârşise pentru nimeni, pentru că Beautrelet afirmase contrariul. Nu se ştia de ce nu se sfârşise, dar, datorită spuselor tânărului, misterul

rămânea întreg. Mărturia realității nu conta în fața afirmațiilor lui Beautrelet. Era ceva ce nu se știa și nimeni nu se îndoia că el va fi în măsură să explice acest ceva.

De aceea, cu câtă neliniște erau așteptate la început buletinele asupra stării lui de sănătate, pe care le publicau medicii din Dieppe, în grija cărora îl încredințase contele pe rănit! Ce dezolare în primele zile, când viața i-a fost în primejdie! Și ce entuziasm în dimineața în care ziarele au anunțat că e în afară de pericol! Mulțimea se pasiona de cele mai mărunte amănunte. Toată lumea se înduioșa aflând că e îngrijit de bătrânul său tată, pe care o telegramă îl chemase în grabă, și admira devotamentul domnișoarei de Gesvres care-și petrecu mai multe nopți la căpătâiul rănitului.

Apoi urmă convalescența rapidă și veselă. Se va afla în sfârșit! Se va afla ceea ce-i promisese Beautrelet domnului Filleul că-i va dezvălui, și cuvintele finale pe care cuțitul criminalului îl împiedicase să le rostească! Și se va afla tot ceea ce, în afara dramei propriu-zise, rămânea impenetrabil sau inaccesibil pentru justiție.

Odată Beautrelet liber și vindecat, se va afla ceva sigur în legătură cu domnul Harlington, enigmaticul complice al lui Arsène Lupin, care era în continuare deținut în închisoarea Santé. Se va afla ce se întâmplase după crimă cu grefierul Brédoux, celălalt complice, a cărui îndrăzneală fusese cu adevărat înspăimântătoare.

Odată Beautrelet liber, lumea își va putea face o idee precisă în legătură cu dispariția

lui Ganimard și cu răpirea lui Sholmès. Cum se putuseră produce aceste atentate? Detectivii englezi, ca și colegii lor din Franța, n-aveau nici un indiciu. În Duminica Rusaliilor, Ganimard nu se întorsese acasă, nici luni și nici în următoarele șase săptămâni.

La Londra, în lunea de după Rusalii, Herlock Sholmès lua o cabrioletă ca să meargă la gară. Abia urcase, că a și încercat să coboare, simțind probabil pericolul. Dar doi indivizi s-au cățărat pe trăsură în dreapta și în stânga, l-au răsturnat și l-au prins între ei, sau, mai bine zis, sub ei, date fiind dimensiunile reduse ale vehiculului. Și asta de față cu zeci de martori, care n-au avut timp să intervină! Cabrioleta a pornit în galop. Apoi? Apoi nimic. Nu se mai știa nimic.

Și poate se va primi de la Beautrelet explicația completă a documentului, a acelei hârtii misterioase căreia grefierul Brédoux îi acorda suficientă importanță ca s-o ia înapoi cu lovituri de cuțit de la cel care o avea. „Problema acului găunos", cum o numeau nenumăraţii oedipi care, aplecați asupra cifrelor și punctelor, încercau să le găsească un înțeles... Acul găunos! Ciudată alăturare a două cuvinte, problemă de neînțeles pe care o ridica acea bucată de hârtie căreia nu i se cunoștea nici măcar proveniența! Era o expresie fără semnificație, joaca unui școlar care mâzgălește cu cerneală un petec de hârtie? Sau erau două vorbe magice prin care toată marea aventură a aventurierului Lupin își căpăta adevăratul sens? Nimeni nu știa nimic.

Dar se va afla. De câteva zile ziarele anunțau sosirea lui Beautrelet. Lupta urma să se reia, și de data asta avea să fie implacabilă din partea tânărului, care dorea să-și ia revanșa.

Și atenția mi-a atras-o chiar numele lui, scris cu litere groase. *Le Grand Journal* includea pe prima pagină următorul anunț:

Am obținut din partea domnului Isidore Beautrelet promisiunea de a ne acorda întâietatea în ce privește dezvăluirile sale. Mâine, miercuri, înainte ca însăși justiția să fie informată, Le Grand Journal *va publica adevărul integral asupra dramei de la Ambrumésy.*

— Sună promițător, nu? Ce părere ai, dragul meu?

Am sărit din fotoliu. Lângă mine, pe un scaun, se afla un necunoscut.

M-am ridicat și-am căutat din ochi o armă. Dar cum atitudinea lui părea complet inofensivă, m-am abținut și m-am apropiat de el. Era un tânăr cu o figură energică, cu părul lung, blond și cu barba, cam roșcovană, împărțită în două smocuri scurte. Costumul lui aducea cu ținuta sobră a unui preot anglican și, de altfel, întreaga lui persoană avea ceva auster și grav, care impunea respect.

— Cine ești? l-am întrebat.

Și, fiindcă nu-mi răspundea, am repetat:

— Cine ești? Cum ai intrat aici? Ce cauți?

El mă privi și zise:

— Nu mă recunoști?

— Nu... nu!

— Ah! e într-adevăr ciudat... Gândește-te bine... unul din prietenii dumitale... un prieten mai aparte...

L-am apucat grăbit de braț:

— Minți!... Nu ești cel despre care vorbești... nu-i adevărat...

— Atunci de ce te gândești la acela mai degrabă decât la altcineva? zise el râzând.

Ah! râsul acela! râsul acela tânăr și limpede, a cărui ironie amuzantă mă distrase de-atâtea ori!... Mă trecură fiorii. Era posibil așa ceva?

— Nu, nu, am protestat, înspăimântat parcă... nu se poate...

— Nu se poate să fiu eu, fiindcă eu sunt mort, iar dumneata nu crezi în stafii, nu-i așa?

Râse din nou.

— Păi eu sunt dintr-aceia care mor? Să mor așa, dintr-un glonte pe care mi l-a tras o puștoaică în fund! Zău că mă judeci greșit! Ca și cum aș putea fi de acord cu un asemenea sfârșit!

— Deci dumneata ești! m-am bâlbâit eu, nevenindu-mi încă să cred, emoționat... Nu reușesc să te regăsesc...

— Atunci, rosti el vesel, sunt liniștit. Dacă singurul om căruia m-am arătat sub adevărata mea înfățișare nu mă recunoaște azi, oricine mă va vedea de-acum înainte așa cum sunt azi, nu mă va recunoaște când mă va vedea sub adevărata înfățișare... în măsura în care am o înfățișare reală...

Acum, că nu-și mai schimba timbrul, îi regăseam vocea, și-i regăseam și ochii, și

expresia feței, și întreaga atitudine, și însăși ființa, prin vălul aparențelor în care-o învăluise.

— Arsène Lupin, am murmurat.

— Da, Arsène Lupin, strigă el ridicându-se. Singurul și unicul Lupin, întors din împărăția umbrelor, fiindcă se pare c-am agonizat și-am răposat într-o criptă. Arsène Lupin, trăind din plin, acționând după propria-i voință, fericit și liber, și mai hotărât ca niciodată să se bucure de această fericită independență într-o lume în care n-a întâlnit până acum decât favoruri și privilegii.

Am râs și eu.

— Ei, hai, ești într-adevăr dumneata, și încă mai în formă decât în ziua când am avut plăcerea să te văd anul trecut... Complimentele mele.

Făceam aluzie la ultima lui vizită, în urma faimoasei afaceri a diademei[1], a căsătoriei sale desfăcute, a fugii cu Sonia Kricinov și a morții oribile a tinerei rusoaice. În ziua aceea văzusem un Arsène Lupin pe care nu-l cunoșteam, slab, abătut, cu ochii arși de plâns, dornic de puțină înțelegere și tandrețe...

— Taci, zise el, trecutul e departe.

— Asta a fost anul trecut, am remarcat eu.

— A fost acum zece ani, afirmă el, anii lui Arsène Lupin fac fiecare cât zece ani obișnuiți.

N-am mai insistat și am schimbat subiectul:

[1] *Arsène Lupin*, piesă în patru acte. (Nota aut.)

— Cum ai intrat?

— Ei, doamne, ca toată lumea, pe ușă. Apoi, nevăzând pe nimeni, am trecut prin salon, am mers de-a lungul balconului și iată-mă.

— Fie, dar cheia de la ușă?

— Pentru mine nu există uși, doar știi. Aveam nevoie de apartamentul dumitale, așa că am intrat.

— La ordinele dumitale. Să te las singur?

— Aa! deloc, n-o să ne deranjezi. Pot chiar să te asigur c-o să ai parte de-o seară interesantă.

— Așteptați pe cineva?

— Da, mi-am dat o întâlnire aici la ora zece...

Își scoase ceasul.

— Ora zece. Dacă telegrama a ajuns, persoana n-o să întârzie...

În hol se auzi soneria.

— Ce ți-am zis? Nu, nu te deranja... mă duc eu.

Drace, cu cine și-o fi dat întâlnire? și la ce scenă dramatică sau burlescă urma să asist? Dacă Lupin o considera demnă de interes, înseamnă că situația era excepțională.

După o clipă, se întoarse și-l lăsă să treacă în față pe un tânăr subțiratic, înalt și foarte palid.

Fără un cuvânt, cu niște gesturi solemne, tulburătoare, Lupin aprinse toate lămpile electrice. Încăperea fu inundată de lumină. Atunci cei doi bărbați se priviră adânc, ca și cum încercau să se pătrundă unul pe celălalt prin forța ochilor lor arzători. Și era un spectacol impresionant să-i vezi așa, gravi,

sobri. Dar cine era oare noul venit?

În momentul în care eram pe cale să ghicesc, datorită asemănării cu o fotografie apărută în presă, Lupin se întoarse spre mine:

— Dragă prietene, ți-l prezint pe domnul Isidore Beautrelet.

Apoi se adresă imediat tânărului:

— Trebuie să vă mulțumesc, domnule Beautrelet, că ați binevoit, în urma scrisorii mele, să vă amânați dezvăluirile până după această întrevedere și că mi-ați acordat această întrevedere cu atâta amabilitate.

Beautrelet zâmbi.

— Vă rog să remarcați că amabilitatea mea constă mai ales în a asculta de ordinele dumneavoastră. Amenințarea din scrisoarea în chestiune era cu atât mai fără replică cu cât ea nu mă viza pe mine, ci pe tatăl meu.

— Pe cinstea mea, răspunse Lupin râzând, fiecare se descurcă cum poate și trebuie să te folosești de mijloacele pe care le ai la dispoziție. Știam din experiență că propria dumneavoastră siguranță vă este indiferentă, din moment ce ați rezistat argumentelor domnului Brédoux. Mai rămânea tatăl dumneavoastră... tatăl dumneavoastră, la care țineți atât de mult... așa că v-am atins la coarda sensibilă.

— Și iată-mă aici, aprobă Beautrelet.

I-am invitat să ia loc. Au consimțit și Lupin zise cu tonul lui imperceptibil ironic:

— În orice caz, domnule Beautrelet, dacă nu-mi acceptați mulțumirile, sper că măcar scuzele n-o să mi le respingeți.

— Scuze! Doamne, da' pentru ce?

— Pentru brutalitatea de care a dat dovadă domnul Brédoux față de dumneavoastră.

— Recunosc că actul m-a surprins. Nu era stilul obișnuit de lucru al lui Lupin. O lovitură de cuțit...

— Nu am nici un amestec. Domnul Brédoux e coptat de curând în bandă. În răstimpul în care au condus afacerile, prietenii mei s-au gândit că ar putea fi util să-l câștige pentru cauza noastră pe însuși grefierul judecătorului care conducea cercetările.

— Prietenii dumneavoastră nu s-au înșelat.

— Într-adevăr, Brédoux, care vă fusese atașat în mod special, ne-a fost foarte folositor. Dar, animat de ardoarea neofiților care vor să se facă remarcați, a făcut exces de zel și mi-a încurcat planurile, permițându-și, din proprie inițiativă, să vă lovească.

— Oo! a fost un fleac.

— Ba nu, ba nu, și l-am pedepsit sever. Trebuie totuși să spun, în apărarea lui, că a fost luat pe nepregătite de neașteptata rapiditate a anchetei dumneavoastră. Dacă ne-ați mai fi acordat câteva ore, ați fi fost scutit de acest atentat de neiertat.

Și aș fi avut, fără îndoială, avantajul de a împărtăși soarta domnilor Ganimard și Sholmès?

— Exact, făcu Lupin râzând din toată inima. Iar eu n-aș fi cunoscut chinurile groaznice pe care mi le-a pricinuit rana dumneavoastră.

Beautrelet răspunse:

— Încrederea pe care mi-o arătați lăsându-vă la mâna mea — mi-ar fi fost așa ușor să aduc cu mine vreo câțiva prieteni de-ai lui Ganimard! — încrederea aceasta vă șterge toate păcatele.

Vorbea oare serios? Mărturisesc că eram foarte derutat. Lupta dintre acești doi oameni începea într-un mod din care nu pricepeam nimic. Eu care asistasem la prima întâlnire a lui Lupin cu Sholmès[1], în cafeneaua Gării de Nord, nu puteam să nu-mi amintesc alura sfidătoare a celor doi combatanți, înfruntarea înspăimântătoare a orgoliilor ascunse în spatele manierelor alese, loviturile pe care și le aplicau, capcanele pe care și le întindeau, aroganța lor.

Acum, nimic asemănător. Lupin nu se schimbase. Aceeași tactică, aceeași afabilitate vicleană. Numai că se lovea de un adversar tare ciudat! Dar îi era măcar adversar? Într-adevăr, nu părea a fi, nici după ton, nici după înfățișare. Foarte calm, dar de un calm real, nu unul care maschează enervarea unui om ce-și stăpânește pornirile, foarte politicos, dar fără exagerare, zâmbitor, dar fără a fi batjocoritor, era într-un perfect contrast cu Arsène Lupin, un contrast atât de perfect, încât chiar și Lupin părea la fel de derutat ca mine.

Nu, era clar, Lupin n-avea în fața acestui adolescent fragil, cu obraji roz de fată, cu ochi candizi și fermecători, nu, Lupin n-avea siguranța lui de altădată. Am observat de mai

[1] *Arsène Lupin contra Herlock Sholmès.* (Nota aut.)

multe ori că e încurcat. Ezita, nu ataca deschis, pierdea timpul cu fraze mieroase și dulcegării.

Părea, de altfel, că-i lipsește ceva. Părea să caute, să aștepte ceva. Ce? Ce fel de ajutor?

Se auzi din nou soneria. Fugi să deschidă. Se întoarse cu un plic.

— Îmi dați voie, domnilor? ne întrebă el.

Desfăcu plicul. Conținea o telegramă. O citi.

În el se produse o transformare vizibilă. Se lumină la față, spinarea i se îndreptă, iar vinele de pe frunte i se umflară. Regăseam sportivul, dominatorul sigur pe el, stăpân pe evenimente și pe oameni. Puse telegrama pe masă și, dând cu pumnul în ea, strigă:

— Și acum domnule Beautrelet, între noi doi!

Beautrelet se pregăti să asculte, iar Lupin începu, cu o voce măsurată, dar seacă, din care răzbătea voința.

— Să ne scoatem măștile și să lăsăm la o parte complimentele ipocrite. Suntem doi inamici care știu perfect la ce să se aștepte unul de la celălalt, și acționăm unul împotriva celuilalt ca niște inamici, așa că trebuie să tratăm ca inamicii.

— Să tratăm? făcu Beautrelet surprins.

— Da, să tratăm. N-am rostit cuvântul acesta la întâmplare, și îl repet, oricât mi-ar fi de greu. Și mi-e foarte greu. E prima dată când îl folosesc în fața unui adversar. Dar, vă spun categoric, este și ultima dată. Profitați. Nu ies de aici decât după ce am obținut o promisiune din partea dumneavoastră. Dacă

nu, atunci vă declar război.

Beautrelet părea din ce în ce mai surprins. Spuse încet:

— Nu mă așteptam la asta... îmi vorbiți atât de ciudat! E atât de diferit de ceea ce credeam!... Da, vă credeam cu totul altfel... Ce rost au furia? amenințările? Suntem deci dușmani doar fiindcă împrejurările ne-au pus față în față? Dușmani... de ce?

Lupin păru descumpănit, dar ricană, aplecându-se către tânăr:

— Ascultă, micuțule, nu-i cazul să ne alegem cuvintele. E vorba de un fapt concret, indiscutabil. Și anume: de zece ani nu m-am mai izbit de un adversar de forța ta; cu Ganimard, cu Herlock Sholmès m-am jucat precum cu niște copii. În fața ta sunt obligat să mă apăr, ba mai mult, să dau înapoi. Da, în prezent știm amândoi foarte bine că trebuie să mă recunosc învins. Isidore Beautrelet îl învinge pe Arsène Lupin. Planurile mele sunt date peste cap. Ceea ce am încercat eu să țin în umbră, tu ai scos la lumină. Mă încurci, îmi tai drumul. Ei bine, m-am săturat... Brédoux ți-a spus-o degeaba. Eu ți-o spun din nou, insistând să ții cont de avertismentul meu. M-am săturat.

Beautrelet dădu din cap.

— Dar, în fine, ce doriți?

— Pace! fiecare cu treburile lui.

— Adică dumneavoastră liber să vă comiteți în continuare spargerile, iar eu, liber să mă întorc la învățătura mea.

— La învățătură... la ce vrei tu... asta nu-i treaba mea... Dar o să mă lași în pace... vreau pace...

— Şi cu ce pot eu să v-o tulbur, acum?

Lupin îi apucă mâna cu violenţă.

— Ştii foarte bine! Nu te face că nu ştii. Eşti acum în posesia unui secret căruia eu îi acord cea mai mare importanţă. Era dreptul tău să ghiceşti acest secret, dar nimeni nu te împuterniceşte să-l faci public.

— Sunteţi sigur că-l cunosc?

— Sunt sigur că-l cunoşti: zi de zi, ceas de ceas ţi-am urmărit drumul gândirii şi progresele anchetei. Chiar în clipa când te-a lovit Brédoux, aveai de gând să spui totul. Ţi-ai întârziat dezvăluirile din grijă pentru tatăl tău. Dar acum le-ai promis acestui ziar. Articolul e gata. Peste un ceas va fi cules. Mâine va apărea.

— Aşa e.

Lupin se ridică şi despică aerul cu mâna:

— N-o să apară, strigă el.

— O să apară, Beautrelet sculându-se brusc.

În sfârşit, cei doi adversari se ridicaseră unul împotriva celuilalt. Am avut impresia unei ciocniri, ca şi cum s-ar fi luat la trântă. Beautrelet era însufleţit de o energie spontană. Ai fi zis că o scânteie aprinsese în el simţăminte noi, îndrăzneala, amorul propriu, voluptatea luptei, beţia primejdiei.

Cât despre Lupin, îi simţeam în privire bucuria duelistului ce întâlneşte, în sfârşit, spada rivalului detestat.

— Articolul e dat la redacţie?

— Încă nu.

— Îl ai aici... la tine?

— Nu-s aşa de prost! Ar însemna ca deja să nu-l mai am.

— Atunci?

— E la unul din redactori, într-un plic dublu. Dacă la miezul nopții nu sunt la ziar, îl dă la cules.

— Ah! tâlharul, murmură Lupin, a prevăzut totul.

Furia îi sporea vizibil, înspăimântătoare.

Beautrelet râse la rândul lui, batjocoritor, îmbătat de triumf.

— Taci, mucosule, urlă Lupin, nu știi cine sunt? și că dacă vreau... Zău, îndrăznește să râdă!

Între ei se lăsă o tăcere adâncă. Apoi Lupin înaintă, îl sfredeli pe Beautrelet cu privirea și zise cu o voce surdă:

— O să alergi la *Grand Journal*...

— Nu.

— O să-ți rupi articolul.

— Nu.

— O să-l cauți pe redactorul-șef.

— Nu.

— O să-i spui că te-ai înșelat.

— Nu.

— Și-o să scrii un alt articol în care vei da asupra afacerii Ambrumésy versiunea oficială, aceea pe care a acceptat-o toată lumea.

— Nu.

Lupin apucă o riglă de fier ce se afla pe biroul meu și o frânse în două fără nici un efort. Își șterse picăturile de sudoare care-i apăruseră pe frunte. El, care nu cunoscuse niciodată ce-nseamnă împotrivirea în fața voinței sale, era înnebunit de încăpățânarea acestui copil. Își înfipse mâinile în umărul lui Beautrelet și scandă:

— O să faci toate astea, o să spui că ultimele tale descoperiri te-au convins de moartea mea, că nu există nici o îndoială asupra acestui fapt. O să spui toate astea pentru că așa vreau eu, pentru că trebuie să se creadă că sunt mort. Le vei spune mai ales pentru că, dacă nu le spui...

— Dacă nu le spun?

— Tatăl tău va fi răpit în noaptea asta la fel ca și Ganimard și Herlock Sholmès.

Beautrelet zâmbi.

— Nu râde... răspunde.

— Vă răspund că mi-e foarte neplăcut să vă contrariez, dar am promis să vorbesc...

— Vorbește în felul pe care ți-l cer.

— Voi spune adevărul, strigă Beautrelet înflăcărat. E un lucru pe care dumneavoastră nu-l înțelegeți, plăcerea, mai degrabă nevoia de a spune adevărul și de a-l spune în gura mare. Adevărul e aici, în mintea care l-a descoperit și va ieși la iveală gol-goluț și fremătător. Articolul o să apară deci așa cum l-am scris. Se va afla că Lupin trăiește, se va afla motivul pentru care vrea el să fie crezut mort. Se va afla totul.

Și adăugă liniștit:

— Iar tatăl meu nu va fi răpit.

Tăcură din nou amândoi, ochi în ochi. Se supravegheau. Spadele erau încrucișate până la gardă. Era tăcerea grea dinaintea loviturii mortale. Cine avea s-o dea?

Lupin murmură:

— În noaptea asta, la ora trei, dacă nu schimb ordinul, doi prieteni de-ai mei vor pătrunde în camera tatălui tău, îl vor lua de bună voie sau cu forța și-l vor duce alături de

Ganimard și de Herlock Sholmès.

Îi răspunse un hohot strident de râs.

— Dar nu pricepi, banditule, strigă Beautrelet, că mi-am luat măsuri de precauție? Crezi că sunt chiar atât de naiv ca să-l fi trimis prostește pe tata acasă, în căsuța izolată unde locuiește, în plin câmp?

Ah! ce râs ironic însufleța chipul tânărului! Un râs nou pe buzele lui, un râs în care se simțea însăși influența lui Lupin... Și tutuiala insolentă care-l aducea dintr-o dată la nivelul adversarului său!... Reluă:

— Vezi tu, Lupin, marele tău defect este că-ți crezi combinațiile infailibile. Te declari învins! Ce glumă! Ești convins că, până la urmă, vei câștiga întotdeauna... și uiți că și alții își pot face combinații. Combinația mea e foarte simplă, amice.

Era grozav să-l auzi vorbind. Umbla de colo-colo, cu mâinile în buzunare, cu încăpățânarea și dezinvoltura unui pici care hărțuie o fiară legată. Într-adevăr, acum răzbuna, prin cea mai teribilă dintre răzbunări, toate victimele marelui aventurier.

— Lupin, tatăl meu e în Savoia. E în celălalt capăt al Franței, în mijlocul unui mare oraș, păzit de douăzeci de prieteni care au ordin să nu-l scape din priviri până la sfârșitul bătăliei noastre. Vrei amănunte? E la Cherbourg, în casa unuia din funcționarii de la arsenal — arsenal care e închis noaptea și unde ziua nu se poate pătrunde decât cu autorizație și însoțit de un ghid.

Se oprise în fața lui Lupin și-l sfida ca un copil care se strâmbă la un coleg.

— Ce zici de asta, maestre?

De câteva minute, Lupin stătea nemișcat. Nu i se mișcase un mușchi de pe obraz. Ce gândea? Ce voia să facă? Pentru cine-i cunoștea violența sălbatică a orgoliului, nu exista decât un singur deznodământ: zdrobirea totală, definitivă și imediată a dușmanului. Degetele i se crispaseră. O clipă am avut senzația că o să-l sugrume.

— Ce zici de asta, maestre? repetă Beautrelet.

Lupin luă telegrama de pe masă, i-o întinse și rosti foarte stăpân pe sine:

— Ține, puișor, citește.

Beautrelet deveni grav, impresionat subit de delicatețea gestului. Desfăcu hârtia și murmură îndată, ridicând ochii:

— Ce înseamnă asta?... Nu înțeleg...

— Primul cuvânt îl înțelegi bine, zise Lupin... primul cuvânt din telegramă... adică numele zonei de unde a fost expediată... Privește... *Cherbourg.*

— Da... da... se bâlbâi Beautrelet... da... *Cherbourg*... și pe urmă?

— Pe urmă?... mi se pare că nici restul nu-i mai puțin clar: „Reușit prelucrarea coletului... colegii plecați cu el și așteaptă instrucțiuni până la opt dimineața. Totul în regulă". Ce ți se pare deci neclar? Cuvântul „colet"? Haida-de! doar nu era să scrie, *domnul Beautrelet-tatăl.* Atunci ce? Felul cum a fost efectuată operațiunea? Miracolul grație căruia tatăl tău a fost smuls din arsenalul de la Cherbourg, în ciuda celor douăzeci de gardieni? Haida-de! asta-i joacă de copii! Fapt e că pachetul a fost expediat. Ce zici de asta, puișor?

Din toată ființa lui încordată, din toate puterile lui ajunse la capăt, Isidore încerca să se țină tare. Dar i se vedeau buzele tremurânde, fălcile încleștate, ochii ce nu reușeau să i se fixeze în vreun punct. Bâlbâi câteva vorbe, tăcu și, brusc, năruindu-se în sine, cu mâinile la ochi, izbucni în hohote:

— Ah! tată... tată...

Deznodământ neprevăzut, care era tocmai zdrobirea cerută de amorul-propriu al lui Lupin, dar care mai era și altceva, altceva extrem de înduioșător și de candid. Lupin avu un gest de enervare și-și luă pălăria, depășit parcă de criza aceasta neașteptată de smiorcăială. Dar, ajuns în pragul ușii, ezită, apoi se întoarse încet, pas cu pas.

Sunetul slab al suspinelor se ridica precum plânsul trist al unui copil copleșit de durere. Umerii tresăltau în acest ritm sfâșietor. Printre degetele strânse se iveau lacrimi. Lupin se aplecă și, fără să-l atingă pe Beautrelet, îi spuse cu un glas în care nu se simțea nici urmă de batjocură și nici măcar mila jignitoare a învingătorului:

— Nu plânge, micuțule. Astea sunt lovituri la care trebuie să te aștepți când te arunci în luptă cu capul înainte, cum ai făcut tu. Te pândesc cele mai mari dezastre... așa vrea soarta noastră de luptători. Trebuie să le suporți cu curaj.

Apoi continuă cu blândețe:

— Vezi, aveai dreptate, noi nu suntem dușmani. Știu asta de mult... de la bun început am simțit pentru tine, pentru ființa inteligentă care ești, o simpatie involuntară... admirație... Și de aceea vreau să-ți spun... să

nu te simți jignit... aș fi dezolat dacă te-aș jigni... dar trebuie să ți-o spun... Ei bine! renunță la lupta împotriva mea... Nu ți-o spun din vanitate... și nici fiindcă te-aș disprețui... dar vezi... lupta e prea inegală... Tu nu cunoști... nimeni nu cunoaște toate resursele de care dispun... Uite, secretul ăsta al Acului Găunos, pe care în zadar tot încerci să-l descifrezi, admite o clipă că e o comoară formidabilă, inepuizabilă... sau un refugiu nevăzut, neobișnuit, extraordinar... sau poate și una și alta... Gândește-te la puterea supraomenească pe care mi-ar conferi-o așa ceva! Și tu nu cunoști nici toate resursele mele lăuntrice... tot ceea ce voința și imaginația îmi permit să întreprind și să reușesc... Gândește-te că toată viața mea — de la naștere, aș putea zice —, se îndreaptă spre un singur țel, că am muncit ca un ocnaș înainte de a ajunge ceea ce sunt și pentru a realiza în toată perfecțiunea lui tipul pe care voiam să-l creez, pe care am reușit să-l creez. Și-atunci... ce poți tu să faci? Chiar în clipa când vei crede că ai obținut victoria, ea o să-ți scape... o să apară ceva la care tu nu te-ai gândit... un fleac... grăuntele de nisip pe care eu l-am pus la locul potrivit fără știrea ta... Te rog, renunță... aș fi obligat să-ți fac rău, și nu vreau asta...

Și, punându-i mâna pe frunte, repetă:

Îți spun pentru a doua oară, micuțule, renunță. Ți-aș face rău. Cine știe dacă nu cumva capcana în care o să cazi în mod inevitabil nu-i deja pusă în drumul tău?

Beautrelet își descoperi fața. Nu mai plângea. Ascultase oare cuvintele lui Lupin?

Dacă-i vedeai aerul distrat, te puteai îndoi. Tăcu vreo două-trei minute. Părea să cântărească decizia pe care urma s-o ia, să examineze argumentele pro și contra, să evalueze șansele favorabile și pe cele nefavorabile. În fine, îi zise lui Lupin:

— Dacă-mi transform articolul și confirm versiunea morții dumneavoastră și dacă mă angajez să nu dezmint niciodată versiunea falsă pe care-o voi acredita, jurați că-l veți elibera pe tatăl meu?

— Jur. Prietenii mei au plecat cu automobilul împreună cu tatăl tău într-un alt oraș de provincie. Mâine dimineață la ora șapte, dacă articolul din *Grand Journal* e cel pe care ți-l cer, le dau un telefon și ei îl vor elibera pe tatăl tău.

— Fie, făcu Beautrelet, accept condițiile dumneavoastră.

Apoi, ca și cum ar fi găsit inutil să prelungească întrevederea după ce-și acceptase înfrângerea, se ridică repede, își luă pălăria, mă salută, îl salută pe Lupin și ieși.

Lupin privi în urma lui, ascultă zgomotul ușii ce se închidea și murmură:

— Bietul copil.

A doua zi dimineață la ora opt, l-am trimis pe servitorul meu să-mi cumpere *Le Grand Journal*. Nu s-a întors decât după vreo douăzeci de minute, fiindcă la majoritatea chioșcurilor ziarul se epuizase.

Am desfăcut febril jurnalul. *Pe prima pagină apărea articolul lui Beautrelet.* Iată-l, așa cum a fost reprodus de ziarele din lumea întreagă:

Scopul acestor câteva rânduri nu e de a explica în amănunt reflecţiile şi cercetările datorită cărora am reuşit să reconstitui drama sau, mai degrabă, dubla dramă de la Ambrumésy. După mine, genul acesta de muncă şi comentariile pe care le comportă, deducţii, inducţii, analize etc., toate astea nu prezintă decât un interes relativ şi, în orice caz, foarte banal. Nu, eu mă voi mulţumi să expun cele două idei care mi-au ghidat eforturile şi chiar de aici se va vedea că, expunând şi rezolvând cele două probleme pe care ele le ridică, am povestit de fapt însăşi afacerea, urmând ordinea faptelor din care constă.

Se va riposta poate că unele din aceste fapte nu sunt dovedite şi că las prea mult loc ipotezelor. E adevărat. Dar consider că ipoteza mea e fondată pe un număr suficient de mare de certirudini, pentru ca restul faptelor, chiar nedovedite, să se impună cu o rigoare inflexibilă. Izvorul se pierde de multe ori sub prundiş şi cu toate astea albastrul cerului se oglindeşte din loc în loc în acelaşi izvor... Enunţ astfel prima enigmă care m-a intrigat, enigmă nu de detaliu, ci de ansamblu: cum se face că Lupin, rănit mortal, s-ar putea zice, a trăit patruzeci de zile fără îngrijiri, fără medicamente, fără hrană, pe fundul unei hrube întunecoase?

S-o luăm de la început. Joi, 16 aprilie, la ora patru dimineaţă, Arsène Lupin, surprins în toiul uneia din cele mai îndrăzneţe spargeri ale sale, fuge pe aleea ce duce la

ruine și cade lovit de un glonte. Se târăște cu greu, cade și se ridică din nou, cu speranța înverșunată de a ajunge până la capelă. Acolo se află cripta pe care a descoperit-o din întâmplare. Dacă poate să se adăpostească acolo, are șanse să fie salvat. La capătul puterilor, se apropie de ea, mai are câțiva metri, când se aude un zgomot de pași. Epuizat, pierdut, se dă bătut. Inamicul îl ajunge. E domnișoara Raymonde de Saint-Véran. Acesta este prologul dramei sau, mai degrabă, prima scenă a dramei.

Ce s-a petrecut între ei? E cu atât mai ușor de ghicit cu cât urmarea aventurii ne oferă toate indiciile. La picioarele fetei se află un om rănit, epuizat de suferință, care va fi capturat în câteva clipe. Pe acest om ea l-a rănit. *O să-l și predea?*

Dacă el e asasinul lui Jean Daval, atunci da, va lăsa destinul să se împlinească. Dar el îi spune, în câteva fraze repezite, adevărul asupra omorului comis în legitimă apărare de către unchiul ei, domnul de Gesvres. Fata îl crede. Ce să facă? Nu-i vede nimeni. Servitorul Victor supraveghează portița. Celălalt, Albert, postat la fereastra salonului, i-a pierdut pe amândoi din vedere. Îl va preda pe cel pe care l-a rănit?

Fata e pătrunsă de un sentiment irezistibil de milă pe care orice femeie îl va înțelege. Îndrumată de Lupin, pansează din câteva mișcări rana cu o batistă, ca să evite urmele de sânge. Apoi, servindu-se de cheia pe care i-o dă el, deschide ușa capelei. Lupin intră, sprijinit de fată. Ea încuie la loc și se îndepărtează. Sosește Albert.

Dacă în momentul acela, sau poate peste câteva minute, capela ar fi fost cercetată, Lupin nemaiavând timp să-şi adune puterile, să ridice dala şi să dispară pe scara criptei, ar fi fost prins... Dar capela n-a fost cercetată decât peste şase ore, şi cât se poate de superficial. Lupin e salvat, şi de către cine? de către cea care fusese cât pe-aici să-l ucidă!

De-acum, vrând-nevrând, domnişoara de Saint-Véran îi este complice. Nu numai că nu mai poate să-l predea, dar trebuie să-şi continue opera, altfel rănitul va pieri în adăpostul unde s-a ascuns cu ajutorul ei. Şi o continuă... De altfel, dacă instinctul său feminin îi impune această sarcină, tot el i-o şi uşurează. Are intuiţie, prevede tot. Ea îi dă judecătorului de instrucţie semnalmentele false ale lui Arsène Lupin (amintiţi-vă divergenţa de păreri dintre cele două verişoare asupra acestui punct). În mod sigur tot ea îl ghiceşte (după semne pe care eu nu le cunosc) pe complicele lui Lupin deghizat în şofer. Ea îl avertizează pe acesta. Ea îi semnalează necesitatea unei operaţii chirurgicale urgente. Ea este, fără îndoială, cea care înlocuieşte şapca. Ea are ideea faimosului bilet în care este personal desemnată şi ameninţată - după asta, cum ar mai putea fi bănuită?

Tot ea pretinde - în momentul în care eu eram pe cale să-i împărtăşesc judecătorului de instrucţie primele mele impresii - că m-a văzut în ajun în crâng, îl pune pe domnul Filleul în alertă cu pivire la persoana mea şi mă reduce la tăcere. Este o manevră fără

îndoială periculoasă, pentru că-mi trezește atenția și-o îndreaptă către cea care-mi aduce o acuzație pe care eu o știu falsă, dar este, în același timp, o manevră eficace, pentru că înainte de toate e nevoie să câștige timp și să-mi închidă gura. Și tot ea, timp de patruzeci de zile, îl hrănește pe Lupin, îi aduce medicamente (poate fi întrebat farmacistul din Ouville, care vă va arăta rețetele executate pentru domnișoara de Saint-Véran), în sfârșit, ea îl îngrijește pe bolnav, îl pansează, îl veghează și îl vindecă.

Aceasta este rezolvarea primei probleme, o dată cu expunerea dramei. Arsène Lupin a găsit lângă el, chiar în castel, ajutorul de care avea neapărată nevoie, mai întâi pentru a nu fi descoperit și apoi pentru a supraviețui.

Lupin trăiește. Și acum se ridica a doua problemă a cărei încercare de rezolvare mi-a slujit de fir conducător și care corespunde celei de-a doua drame de la Ambrumésy. De ce Lupin, viu, liber, reântors în fruntea bandei sale, din nou atotputernic, de ce face Lupin eforturi disperate, eforturi de care mă lovesc mereu, pentru a impune justiției și publicului ideea morții sale?

Trebuie să ne amintim că domnișoara de Saint-Véran era foarte frumoasă. Fotografiile pe care le-au reprodus ziarele după dispariția sa nu dau decât o imagine palidă a frumuseții sale. Se întâmplă deci ceea ce nu se putea să nu se întâmple. Lupin care, timp de patruzeci de zile, o vede pe această fată frumoasă, care-i dorește prezența când ea nu e lângă el, care, e copleșit, atunci când e

lângă el, de farmecul și grația ei, care, atunci când ea se apleacă asupra lui, îi respiră prospețimea răsuflării, Lupin se îndrăgostește de infirmiera lui. Recunoștința devine dragoste, admirația devine pasiune. Ea e salvarea, dar e și bucuria ochilor lui, visul ceasurilor sale de singurătate, lumina, speranța, însăși viața.

O respectă până într-atât încât nu exploatează devotamentul fetei și nu se servește de ea pentru a-și conduce complicii. Într-adevăr, în actele bandei există fluctuații. Dar o și iubește, iar scrupulele i se atenuează și, deoarece domnișoara de Saint-Véran nu se lasă impresionată de o iubire care o jignește, deoarece își rărește vizitele pe măsură ce ele devin mai puțin necesare și în ziua în care e vindecat le încetează complet... disperat, înnebunit de durere, ia o hotărâre cumplită. Iese din bârlog, își pregătește lovitura și, sâmbătă 6 iunie, ajutat de complici, o răpește pe fată.

Însă asta nu e totul. Această răpire nu trebuie cunoscută de nimeni. Cercetările, supozițiile, speranțele însele trebuie retezate: domnișoara de Saint-Véran va trece drept moartă. E simulat un asasinat, investigatorilor le sunt făcute cadou probe. Crima e sigură. Crimă de altfel prevăzută, anunțată de complici, executată pentru a răzbuna moartea șefului și, prin asta, - observați minunata ingeniozitate a concepției - prin asta se atrage, cum să zic? se atrage credibilitatea acestei morți.

Dar nu e de ajuns să faci un lucru credibil, trebuie să impui o certitudine. Lupin

prevede intervenția mea. Eu voi ghici trucarea capelei. Eu voi descoperi cripta. Și cum cripta va fi goală, întregul eșafodaj se va prăbuși.

Cripta nu va fi goală.

De asemenea, moartea domnișoarei de Saint-Véran nu va fi definitivă decât dacă marea îi va arunca leșul la mal.

Marea va arunca la mal leșul domnișoarei de Saint-Véran!

Vi se pare prea greu un asemenea lucru? Vi se pare insurmontabil acest dublu spectacol? Pentru oricare altul în afara lui Lupin, da, dar nu și pentru Lupin...

Așa cum prevăzuse, eu ghicesc trucarea capelei, descopăr cripta și cobor în vizuina în care se refugiase Lupin. Cadavrul lui se află acolo!

Orice persoană care ar fi admis ca posibilă moartea lui Lupin ar fi fost păcălită. Dar eu unul n-am admis această eventualitate nici o secundă (mai întâi din intuiție, apoi prin raționament). Subterfugiul devenea atunci inutil, iar toate combinațiile zadarnice. Mi-am spus imediat că blocul de piatră dizlocat de târnăcop fusese plasat acolo cu o precizie cam ciudată, că trebuia să cadă la cea mai mică atingere și, căzând, să facă praf capul falsului Arsène Lupin în așa fel încât să nu poată fi recunoscut.

Altă găselniță. După o jumătate de ceas, aflu că pe stâncile de la Dieppe a fost descoperit cadavrul domnișoarei de Saint-Véran... sau, mai bine zis, un cadavru despre care se presupune că e al domnișoarei de Saint-Véran, pentru că

poartă pe braţ o brăţară asemănătoare cu una din brăţările fetei. Este, de altfel, singurul semn de recunoaştere, căci cadavrul e desfigurat.

În privinţa aceasta îmi amintesc de ceva şi înţeleg totul. Cu câteva zile mai înainte citisem, într-un număr din Observatorul din Dieppe, *că un tânăr cuplu de americani, care săteau la Envremeu, se sinuciseseră otrăvindu-se şi că în chiar noaptea morţii cadavrele dispăruseră. Mi se confirmă adevărul poveştii, mai puţin în ce priveşte dispariţia, deoarece chiar fraţii victimelor au venit să ceară cadavrele şi le-au luat cu ei după formalităţile obişnuite. Fraţii aceştia se numeau, fără îndoială, Arsène Lupin & co.*

Deci dovada există. Cunoşteam motivul pentru care Arsène Lupin a simulat moartea fetei şi a acreditat zvonul propriei sale morţi. Iubeşte şi nu vrea ca acest lucru să se afle. Şi pentru ca să nu se afle, nu se dă înapoi de la nimic, merge până la a organiza incredibilul furt al celor două cadavre de care are nevoie pentru a le substitui lui însuşi şi domnişoarei de Saint-Véran. Aşa o să fie liniştit. Nimeni nu-l poate deranja. Nimeni nu va ghici adevărul pe care vrea să-l înăbuşe.

Nimeni? Ba da... la o adică, exista trei adversari care pot avea unele îndoieli: Ganimard, a cărui sosire e aşteptată, Herlock Sholmès, care urmează să traverseze Canalul Mânecii şi eu, care sunt chiar la faţa locului. Există deci un triplu pericol. Îl suprimă. Îl răpeşte pe Ganimard. Îl răpeşte Herlock Sholmès. Îl pune pe Brédoux să-mi administreze o lovitură de cuţit.

Un singur lucru îmi este neclar. De ce s-a înverșunat Lupin într-atâta să-mi smulgă documentul Acului Găunos? Doar n-avea pretenția ca, o dată ce mi-l lua, să-mi șteargă din memorie cele cinci rânduri care îl compun? Atunci de ce? S-a temut ca hârtia în sine, sau vreun alt indiciu, să nu-mi furnizeze vreo informație?

Oricum ar fi, acesta este adevărul asupra afacerii de la Ambrumésy. Repet că ipoteza joacă, în explicația propusă, un rol important, după cum un rol important a jucat și în ancheta mea personală. Dar dacă am aștepta dovezi și fapte pentru a-l combate pe Lupin am risca mult, fie că le așteptăm până la paștele Cailor, fie să descoperim unele pregătite de însuși Lupin, care ne-ar duce exact în direcția opusă.

Sunt încredințat că faptele, atunci când vor fi cunoscute în întregime, îmi vor confirma pas cu pas ipoteza.

Deci Beautrelet, dominat o clipă de către Arsène Lupin, tulburat de răpirea tatălui său și resemnat cu înfrângerea, Beautrelet nu putuse până la urmă, să păstreze tăcerea. Adevărul era prea frumos și prea straniu, dovezile pe care le putea aduce erau prea logice și prea relevante pentru ca el să accepte să-l denatureze. O lume întreagă îi așteptase dezvăluirile. Iată că vorbise.

În chiar seara zilei în care apăruse articolul, ziarele anunțau răpirea domnului Beautrelet-tatăl. Isidore fusese anunțat printr-o telegramă de la Cherbourg sosită la ora trei.

V

PE PISTĂ

Lovitura violentă îl zăpăci pe tânărul Beautrelet. În fond, chiar dacă și-a publicat articolul dintr-unul din acele impulsuri irezistibile care te fac să uiți de prudență, în fond el nu crezuse în posibilitatea răpirii. Își luase prea multe precauții. Prietenii din Cherbourg n-aveau numai consemnul de a-l păzi pe Beautrelet-tatăl, ci trebuiau să-i supravegheze intrările și ieșirile, să nu-l lase niciodată să iasă singur și chiar să nu-i dea nici o scrisoare înainte de-a o desface. Nu, nu era nici un pericol. Lupin blufa; Lupin, dornic să câștige timp, căuta să-și intimideze adversarul. Lovitura a fost deci aproape neprevăzută și, toată seara, în neputința lui de a acționa, i-a resimțit șocul dureros. Îl susținea o singură idee: să plece, să se ducă acolo, să vadă cu ochii lui ce se întâmplase și să reia ofensiva. Trimise o telegramă la Cherbourg. Pe la opt ajunse la gara Saint-Lazare. După câteva minute era în expresul care pleca.

Nu descoperi decât după vreun ceas, desfăcând mașinal un ziar de seară cumpărat

pe peron, faimoasa scrisoare prin care Lupin răspundea în mod indirect la articolul său de dimineață.

Domnule director,

Nu pretind că modesta mea persoană, care în timpuri mai eroice ar fi trecut cu siguranță neobservată, nu are un oarecare relief în epoca noastră mediocră și lipsită de vlagă. Dar există o limită peste care curiozitatea nesănătoasă a mulțimii nu poate trece fără a fi acuzată de o indiscreție lipsită de onestitate. Dacă zidul vieții personale nu mai e respectat, care va mai fi siguranța cetățenilor?

Se va invoca interesul superior al adevărului? În ceea ce mă privește, acesta este un pretext nefondat, deoarece adevărul e cunoscut și nu mi-e greu să-l recunosc în mod oficial. Da, domnișoara de Saint-Véran trăiește. Da, o iubesc. Da, am nefericirea de-a nu fi iubit de ea. Da, ancheta micuțului Beautrelet e admirabil de precisă și exactă. Da, suntem de acord sub toate aspectele. Nu mai există nici o enigmă. Ei bine, și-atunci?...

Lovit până în străfundul inimii, care sângerează încă de pe urma celor mai crude răni morale, cer să nu mai fie date pradă răutății publice sentimentele mele cele mai intime și speranțele mele cele mai secrete. Cer pace, pacea de care am nevoie pentru a cuceri afecțiunea domnișoarei de Saint-Véran și pentru a-i șterge din amintire miile de mărunte jigniri suferite din partea unchiului și verișoarei sale – asta nu s-a mai spus –, situația ei de rudă săracă.

Domnișoara de Saint-Véran va uita acest trecut detestabil. Îi voi așterne la picioare tot ce-și va dori, chiar și cel mai frumos giuvaer din lume, chiar și comoara cea mai inaccesibilă. Va fi fericită. Mă va iubi. Dar, ca să-mi reușească toate acestea, v-o mai spun o dată, am nevoie de pace. De aceea, depun armele, de aceea, le aduc dușmanilor mei crenguța de măslin – avertizându-i, totuși, cu generozitate, că un refuz din partea lor poate avea, în ceea ce-i privește, cele mai grave consecințe.

Încă o vorbă cu privire la domnul Harlington. Sub acest nume se ascunde un băiat cumsecade, secretarul miliardarului american Cooley, însărcinat de către acesta să „curețe" din Europa toate obiectele de artă veche ce pot fi descoperite. Nenorocul a vrut ca el să dea peste prietenul meu Etienne de Vaudreix, alias Arsène Lupin, alias eu. A aflat astfel, ceea ce de altfel era fals, că un anume domn de Gesvres vrea să scape de patru Rubensuri, cu condiția să fie înlocuite cu còpii, iar târgul să rămână secret. Prietenul meu Etienne de Vaudreix își lua obligația să-l convingă pe domnul de Gesvres să vândă capela. Negocierile s-au purtat cu o totală bună credință din partea prietenului meu Vaudreix și cu o fermecătoare naivitate din partea domnului Harlington, până în ziua în care tablourile și sculpturile au ajuns la loc sigur... iar domnul Harlington la închisoare. Deci nu vă mai rămâne decât să-l eliberați pe nefericitul american, pentru că n-a avut alt rol decât cel de fraier, să-l înfierați pe

miliardarul Cooley, fiindcă, de teama unor posibile încurcături, n-a protestat împotriva arestării secretarului său, și să-l felicitați pe prietenul meu Etienne de Vaudreix, alias eu, pentru că răzbună morala publică păstrând cei cinci sute de mii de franci primiți ca avans de la prea puțin simpaticul Cooley.

Iertați-mi lungimea acestor rânduri, dragă domnule director, și primiți asigurarea celor mai călduroase sentimente din partea mea.

ARSÈNE LUPIN

Isidore a cântărit probabil cuvintele acestei scrisori cu aceeași minuțiozitate cu care studiase documentul *Acului găunos.* Pleca de la principiul, a cărui justețe era ușor de demonstrat, că Lupin nu-și dăduse niciodată osteneala să trimită ziarelor măcar una din amuzantele sale scrisori fără să fie absolută nevoie, fără un motiv pe care evenimentele aveau să-l scoată, mai devreme sau mai târziu, la lumină. Care era motivul acestei scrisori? Din ce cauză ascunsă își mărturisea iubirea și insuccesul acestei iubiri? Aici trebuia căutat, sau în explicațiile privitoare la domnul Harlington sau chiar mai departe, printre rânduri, îndărătul cuvintelor a căror semnificație aparentă n-avea poate alt scop decât acela de a sugera o idee perfidă, derutantă?

Închis în compartimentul lui, tânărul rămase ceasuri întregi, neliniștit. Scrisoarea îi inspira neîncredere, ca și cum anume pentru el ar fi fost scrisă, ca și cum ar fi fost destinată să-l inducă în eroare pe el personal. Pentru prima oară avea un puternic

sentiment de teamă, fiindcă nu se mai găsea în fața unui atac direct, ci a unui procedeu de luptă echivoc, nedefinit. Și aflându-se la bătrânul său tată, răpit din vina lui, se întreba neliniștit dacă nu e o nebunie să continue un asemenea duel inegal. Rezultatul nu era clar? Oare Arsène Lupin nu câștigase dinainte partida?

Dar slăbiciunea nu dură mult! Când cobora din compartiment, la ora șase dimineața, odihnit după câteva ceasuri de somn, își recăpătase toată încrederea.

Pe peron îl aștepta Froberval, funcționarul portului militar care îl găzduise pe Beautrelet-tatăl. Era însoțit de fiica sa Charlotte, o puștoaică de vreo doisprezece-treisprezece ani.

— Ei? strigă Beautrelet.

Omul începu să geamă, dar el îl întrerupse, îl duse într-o cafenea din apropiere, comandă cafea și intră direct în subiect, fără să-i permită interlocutorului cea mai mică digresiune:

— Tata n-a fost răpit, nu-i așa? Doar era imposibil.

— Imposibil. Și totuși a dispărut.

— De când?

— Nu știm.

— Cum așa!

— Nu. Ieri dimineață, la ora șase, văzând că nu mai coboară, am deschis ușa camerei lui. Nu mai era acolo.

— Dar alaltăieri fusese?

— Da. Alaltăieri n-a ieșit din cameră. Era cam obosit și Charlotte i-a dus în cameră mâncarea la prânz și la șapte seara.

— Deci a dispărut între ora șapte seara și șase dimineața, ieri?

— Da, alaltăieri noapte. Numai că...

— Numai că?

— Ei bine... noaptea nu se poate ieși din arsenal.

— Deci n-a ieșit?

— Imposibil! Cu ajutorul camarazilor am răscolit tot portul militar.

— Atunci înseamnă că a ieșit.

— Imposibil. Totul e păzit.

Beautrelet se gândi puțin, apoi zise:

— În cameră, patul era desfăcut?

— Nu.

— Și camera era în ordine?

— Da. Am găsit fiecare lucru la locul lui: pipa, tutunul, cartea pe care o citea. În carte am găsit chiar poza asta a dumitale, pusă ca semn de carte.

— Arătați-mi-o.

Froberval îi dădu fotografia. Beautrelet nu-și ascunse surprinderea. Era un instantaneu în care se recunoștea pe el însuși, cu mâinile în buzunar, în mijlocul unei peluze cu arbori și ruine. Froberval adăugă:

— E probabil ultima fotografie pe care i-ai trimis-o. Uite, apare data pe spate: 3 aprilie; și numele fotografului, R. de Val și numele orașului, Lion... Lion-sur-Mer probabil.

Isidore întoarse cartonașul și văzu, într-adevăr, scrisul lui: R. de Val-3-4-Lion.

Păstră câteva minute tăcerea, apoi reluă:

— Tata nu vă arătase instantaneul ăsta?

— Zău că nu... și m-am mirat ieri când l-am văzut... căci tatăl dumitale ne vorbea

mereu de dumneata!

Urmă din nou o tăcere lungă. Froberval murmură:

— Am treabă la atelier... am putea să ne întoarcem...

Tăcu. Isidore nu-şi luase ochii de la fotografie, întorcând-o pe toate părţile. În sfârşit, tânărul întrebă:

— Există, prin apropiere de oraş, un han numit „Leul de aur"?

— Da, sigur, la o leghe de aici.

— Pe şoseaua spre Valognes, nu-i aşa?

— Pe şoseaua spre Valognes, într-adevăr.

— Ei bine, am toate motivele să presupun că hanul ăsta a fost cartierul general al amicilor lui Lupin. De acolo au intrat în legătură cu tata.

— Ce idee! Tatăl dumitale nu vorbea cu nimeni. Nu s-a întâlnit cu nimeni.

— Nu s-a întâlnit cu nimeni, dar s-au folosit de un intermediar.

— Ce dovadă ai?

— Fotografia asta.

— Dar e a dumitale?!

— E a mea, dar nu eu i-am trimis-o. Nici n-aveam habar de existenţa ei. A fost făcută fără ştirea mea printre ruinele de la Ambrumésy, probabil de către grefierul judecătorului de instrucţie care era, după cum ştiţi, complicele lui Arsène Lupin.

— Şi?

— Fotografia asta a fost paşaportul, talismanul cu care i-au câştigat tatălui meu încrederea.

— Dar cine? Cine a putut pătrunde în locuinţa mea?

— Nu știu, dar tata a căzut în capcană. I s-a spus, iar el a crezut, că mă aflu prin apropiere și că vreau să-l văd și că-i dau întâlnire la hanul Leul de Aur.

— Dar asta-i o nebunie! Cum poți afirma așa ceva?...

— Foarte simplu. Mi-au imitat scrisul pe spatele pozei și au indicat locul întâlnirii... Șoseaua spre Valognes, kilometrul 3, 4, hanul Leului. Tata a venit și ei l-au înhățat.

— Fie, murmură Froberval zăpăcit, fie... așa s-au petrecut lucrurile... dar toate astea nu explică cum a putut ieși în toiul nopții.

— A ieșit ziua, fără să mai aștepte noaptea ca să meargă la întâlnire.

— Dar, pe toți dracii, n-a ieșit din camera lui toată după-amiaza de alaltăieri!

— Ar fi un mijloc să vă lămuriți: fugiți în port, domnule Froberval, și căutați pe cineva care a fost de gardă alaltăieri după-amiază... Dar grăbiți-vă, dacă vreți să mă mai găsiți aici.

— Pleci?

— Da, iau din nou trenul.

— Cum!... Dar nu știi... ancheta...

— Ancheta s-a încheiat. Am aflat aproape tot ce voiam să știu. Peste un ceas părăsesc Cherbourg-ul.

Froberval se ridicase. Îl privi pe Beautrelet complet aiurit, ezită o clipă, apoi își luă cascheta.

— Vii, Charlotte?

— Nu, zise Beautrelet, mai am nevoie de câteva informații. Lăsați-o cu mine. Și-o să mai stăm de povești. Ne cunoaștem de când era mică de tot.

Froberval plecă. Beautrelet rămase singur cu fetița în cafenea. Trecură câteva minute, intră un chelner, aduse niște cești și dispăru.

Ochii tânărului și cei ai copilei se întâlniră și Beautrelet luă, cu multă blândețe, mâna fetiței. Ea îl privi câteva clipe pierdută, sufocată parcă. Apoi, acoperindu-și brusc capul cu brațele, izbucni în hohote.

El o lăsă să plângă și, după o bucată de vreme, îi zise:

— Tu ai făcut totul, nu-i așa, tu ai fost intermediarul? Tu ai dus fotografia? Recunoști, nu-i așa? Și când spuneai că tata e în camera lui alaltăieri, știai bine că nu-i așa, fiindcă chiar tu îl ajutaseși să iasă...

Fetița nu răspunse. Beautrelet continuă:

— De ce-ai făcut asta? Fără îndoială că ți-au dat bani... să-ți cumperi panglici... o rochie...

Desfăcu brațele Charlottei și-i ridică fruntea. Văzu un chip brăzdat de lacrimi, un chip grațios, neliniștit și mobil, de fetiță căzută pradă tuturor tentațiilor și slăbiciunilor.

— Hai, zise Beautrelet, gata, să nu mai vorbim de asta... Nici nu te mai întreb cum s-a petrecut. O să-mi spui numai ce-mi poate fi de folos!... Ai auzit ceva... vreun cuvânt de-al oamenilor ălora? Cum s-a produs răpirea?

Charlotte răspunse imediat:

— Cu mașina... i-am auzit vorbind.

— Și încotro au luat-o?

— Ah, asta nu mai știu.

— N-au scos în fața ta nici un cuvânt care să ne ajute?

— Nici unul... Totuși, unul dintre ei a zis: „N-avem timp de pierdut... patronul trebuie să ne telefoneze acolo mâine dimineață la ora opt"...

— Unde „acolo"?... amintește-ți... era un nume de oraș, nu-i așa?

— Da... un nume... Châ...

— Châteaubriant? Château-Thierry?

— Nu... nu...

— Châteauroux?

— Asta... Châteauroux...

Beautrelet nici nu mai stătu să audă ultima silabă. Se sculase și, fără să-și mai bată capul cu Froberval, fără să se mai ocupe de fetiță, în timp ce ea îl privea uluită, deschise ușa și o rupse la fugă spre gară.

— Châteauroux... doamnă... un bilet pentru Châteauroux...

— Prin Mans și Tours? întrebă casierița.

— Evident... pe ruta cea mai scurtă... ajung până-n prânz?

— Ah! nu...

— Până diseară? Până la noapte?...

— Ah! nu, pentru asta ar trebui să treceți prin Paris... expresul de Paris e la ora opt... E prea târziu. Beautrelet reuși să-l prindă.

„Ei, își zise Beautrelet frecându-și mâinile, n-am petrecut decât o oră la Cherbourg, dar am folosit-o bine."

Nu se gândi nici o clipă s-o acuze pe Cherlotte de minciună. Slabe, descumpănite, în stare de cele mai josnice trădări, firile acestea au uneori elanuri de sinceritate, și Beautrelet văzuse în ochii ei înspăimântați rușinea pentru răul ce-l făcuse și bucuria de a-l putea repara măcar în parte. Nu se îndoia

deci că Châteauroux este acel „alt oraș" la care făcuse Lupin aluzie și de unde trebuiau să-i telefoneze complicii.

Imediat ce ajunse la Paris, Beautrelet își luă toate precauțiile necesare pentru a nu fi urmărit. Simțea că e un moment important. Găsise drumul cel bun care-l ducea la tatăl său; o imprudență putea să strice totul.

Intră la unul din colegii lui de liceu și după o oră ieși cu o înfățișare de nerecunoscut. Părea un englez de vreo treizeci de ani, îmbrăcat într-un costum maro cu carouri mari, cu pantaloni scurți, ciorapi de lână, șapcă de voiaj, cu fața aprinsă și cu o barbă scurtă, roșcată.

Încălecă pe o bicicletă de care era prinsă o trusă completă de pictură și o apucă spre gara Austerlitz.

Înnoptă la Issoudun. A doua zi o luă din loc. La ora șapte se duse la poșta din Châteauroux și ceru legătura cu Parisul. Obligat să aștepte, intră în vorbă cu funcționarul și află că, înainte cu două zile mai ceruse legătura cu Parisul un individ în costum de automobilist.

Acum avea dovada. Nu mai avea de ce să aștepte.

După-amiază aflase din surse sigure că o limuzină, urmând șoseaua spre Tours, traversase orășelul Buzançais, apoi orașul Châteauroux și se oprise dincolo de oraș, la marginea pădurii. Pe la ora zece, o cabrioletă, condusă de un individ, staționase lângă limuzină, apoi o luase spre sud, pe valea Bouzannei. În momentul acela, lângă șofer stătea o altă persoană. Cât despre

automobil, o luase înapoi spre nord, spre Issoudun.

Isidore îl descoperi ușor pe proprietarul cabrioletei. Dar proprietarul nu-i putu zice nimic. Închiriase trăsura și calul unui individ, și acesta le adusese înapoi a doua zi.

În sfârșit, în aceeași seară, Isidore avea să constate că automobilul nu făcuse decât să traverseze Issoudun-ul, continuându-și drumul spre Orléans, adică spre Paris.

De aici rezulta la modul cel mai categoric că Beautrelet-tatăl se afla prin apropiere. Dacă nu, atunci cum să creadă că niște oameni pot merge aproape cinci sute de kilometri ca să dea telefon din Châteauroux și să se întoarcă pe urmă, în unghi ascuțit, pe ruta spre Paris? Această formidabilă călătorie avea un scop precis: să-l transporte pe bătrânul Beautrelet în locul care-i fusese pregătit. „Și locul acesta e la îndemâna mea", își zicea Isidore fremătând de speranță... „La zece leghe, la cincisprezece leghe de aici, tata așteaptă ajutorul meu. E aici. Respiră același aer cu mine."

Se apucă imediat de treabă. Luând o hartă militară, o împărți în pătrate mici pe care le vizită pe rând, intrând în ferme, trăgându-i de limbă pe țărani, băgându-se pe sub pielea învățătorilor, primarilor, preoților, sporovăind cu femeile. I se părea că-și va atinge foarte curând țelul, iar visul i se amplifica, acum nu spera să-l elibereze numai pe tatăl său, ci pe toți cei pe care-i ținea Lupin captivi, pe Raymonde de Saint-Véran, Ganimard, Herlock Sholmès, poate și pe alții, mulți alții. Și ajungând până

la ei, va ajunge până în inima fortăreței lui Lupin, în vizuina lui, în refugiul impenetrabil unde-și înghesuia comorile furate universului.

Dar, după două săptămâni de cercetări infructuoase, entuziasmul lui începu să slăbească și-și pierdu repede încrederea. Succesul întârzia să se contureze așa că, de pe o zi pe alta, i se părea tot mai puțin probabil și, cu toate că-și continua planul de investigații, ar fi fost de-a dreptul surprins dacă eforturile lui ar fi dus la cea mai măruntă descoperire.

Se scurseră alte câteva zile, monotone și descurajante. Isidore află din ziare că domnul de Gesvres părăsise castelul Ambrumésy împreună un fiica **sa** și se instalase în apropiere de Nisa. Află, de asemenea, de eliberarea domnului Harlington, a cărui nevinovăție ieșise lă iveală după indicațiile lui Arsène Lupin.

Beautrelet își schimbă cartierul general, stabilindu-se pentru două zile la La Châtre și pentru alte două la Argenton. Același rezultat.

În acest moment fu pe cale să abandoneze. Cabrioleta care-l transportase pe tatăl său nu fusese, evident, decât o etapă căreia îi urmase o altă etapă, cu un alt vehicul. Și tatăl său era departe. Se gândi să plece.

Dar, într-o luni dimineață, zări pe o scrisoare nefrancată trimisă de la Paris un scris care-l întoarse pe dos. Fu atât de emoționat încât, timp de câteva minute, nu îndrăzni s-o deschidă, de teama dezamăgirii.

Mâna-i tremura. Oare era adevărat? Nu era vreo capcană pe care i-o întindea diabolicul său dușman? O dezlipi brusc. Era într-adevăr o scrisoare de la tatăl lui, scrisă chiar de mâna lui. Scrisul avea toate particularitățile, toate ticurile pe care i le cunoștea atât de bine. Citi:

„Oare aceste cuvinte vor ajunge până la tine, dragul meu copil? Nu îndrăznesc s-o cred.

Toată noaptea în care am fost răpit am călătorit cu automobilul, apoi dimineața cu trăsura. N-am putut vedea nimic. Aveam ochii legați. Castelul unde sunt ținut trebuie să fie, judecând după arhitectură și după vegetația parcului, în centrul Franței. Camera pe care o ocup este la etajul doi, o cameră cu două ferestre, dintre care una e astupată aproape de o perdea de glicine. După-amiaza sunt liber, între anumite ore, să mă plimb prin parc, dar sub supraveghere neîntreruptă.

Îți scriu această scrisoare pur și simplu la noroc și-o leg de-o piatră. Poate într-o zi o să reușesc s-o arunc peste ziduri și-o s-o găsească vreun țăran. Nu fi neliniștit. Sunt tratat foarte prevenitor.

Bătrânul tău tată care te iubește și se întristează la gândul că-ți pricinuiește atâtea griji.

BEAUTRELET"

Isidore se uită imediat la ștampila poștei. Era din Cuzion (Indre). Indre! Departamentul pe care-l răscolea cu înverșunare de câteva săptămâni!

Își consultă ghidul de buzunar pe care-l purta mereu la el. *Cuzion,* cantonul *Eguzon*... Trecuse și pe-acolo.

Renunță, din prudență, la înfățișarea de englez, care începea să fie cunoscută în ținut, se deghiză în muncitor și porni spre Cuzion, un sătuc neînsemnat, unde-i fu ușor să-l descopere pe expeditorul scrisorii.

De altfel, avu și noroc.

— O scrisoare pusă la poștă miercurea trecută?... strigă primarul, un burghez cumsecade, căruia îi povesti totul și care se puse la dispoziția lui... Ascultați, cred că vă pot da o informație prețioasă... Sâmbătă dimineață, un tocilar bătrân care bate toate târgurile din departament, moș Charel, cu care m-am întâlnit în capul satului, m-a întrebat: „Domnule primar, o scrisoare fără timbru pleacă, totuși? — Sigur că da! — Și ajunge la destinație? — Păi da, numai că trebuie plătită o taxă suplimentară, asta-i tot".

— Și unde stă moș Charel?

— Stă singur-singurel acolo... pe coastă... în cocioaba aia de după cimitir... Vreți să vă conduc până acolo?

Era o căsuță izolată, în mijlocul unei livezi înconjurate de copaci înalți. Când pătrunseră în ogradă, trei coțofene își luară zborul chiar din cotețul câinelui. Și câinele nu lătră și nici nu se mișcă la apropierea lor.

Foarte mirat, Beautrelet mai făcu câțiva pași. Animalul era culcat într-o rână, cu labele țepene, mort.

Alergară spre casă. Ușa era deschisă.

Intrară. În fundul unei încăperi joase și

umede, pe o saltea jerpelită, așezată chiar pe dușumea, zăcea un om îmbrăcat.

— Moș Charel! strigă primarul... Oare-o fi și el mort?

Mâinile bătrânului erau reci, obrazul de o paloare înspăimântătoare, dar inima îi bătea încă, încet și slab, și nu părea să fie rănit.

Încercară să-l readucă în simțiri, dar nu reușiră, și Beautrelet plecă să caute un doctor. Nici doctorul nu reuși mai mult. Bătrânul nu părea să sufere. Ai fi zis că doarme, dar era un somn artificial, ca și cum ar fi fost adormit prin hipnoză sau cu un narcotic.

Totuși, în timpul nopții următoare, Isidore, care-l veghea, băgă de seamă că respirația îi devine mai puternică, și că întreaga lui ființă pare să se desprindă din legăturile invizibile care o paralizaseră.

În zori se trezi și își reluă funcțiile normale, mâncă, bău și se mișcă. Dar toată ziua, cu creierul amorțit parcă de-o inexplicabilă toropeală, nu fu în stare să răspundă la întrebările tânărului.

A doua zi îl întrebă pe Beautrelet:

— Dumneavoastră ce căutați aici?

Era prima oară când se mira de prezența străinului.

Astfel, încet-încet își recăpătă pe de-a-ntregul conoștința. Vorbea. Își făcea planuri. Dar, când Beautrelet îl întrebă în legătură cu evenimentele care-i precedaseră somnul, păru să nu priceapă despre ce-i vorba.

Și într-adevăr, Beautrelet simțea că bătrânul nu pricepea nimic. Nu-și amintea

nimic din ce i se întâmplase începând cu vinerea trecută. Era ca o prăpastie apărută brusc pe făgașul obișnuit al vieții lui. Povestea ce făcuse în dimineața și după-amiaza zilei de vineri, afacerile din târg, masa de la han. Apoi... apoi nimic... Se trezise pur și simplu în dimineața asta.

Pentru Beautrelet, ceea ce se petrecea era oribil. Adevărul era aici, în ochii care văzuseră zidurile parcului îndărătul cărora îl aștepta tatăl lui, în mâinile care găsiseră scrisoarea, în creierul înceţoşat care înregistrase amplasarea scenei, decorul, acel colțișor de lume unde se juca drama. Și din mâinile, din ochii, din creierul acesta el nu putea să desprindă nici cel mai slab ecou al unui adevăr atât de apropiat!

Ah! cum se mai vedea pecetea lui Lupin pe obstacolul acesta intangibil și formidabil, plămădit din tăcere și uitare, de care se loveau eforturile lui Isidore! Numai Lupin putuse, informat fiind fără îndoială că Beautrelet-tatăl încercase să dea un semn de viață, numai el putuse să-l omoare parțial pe singurul om a cărui mărturie putea să-l stânjenească. Nu numai că Beautrelet se simți descoperit și că Lupin, aflând de atacul său subtil și știind că primise o scrisoare, se apărase împotriva lui personal. Dar câtă prevedere și inteligență dovedea prin suprimarea posibilei acuzații a acestui trecător! Nimeni nu mai știa acum că între zidurile unui parc există un prizonier care cerea ajutor.

Nimeni? Ba da, Beautrelet. Moș Charel nu putea vorbi? Fie. Dar se putea afla cel puțin

târgul în care fusese bătrânul și drumul pe care-l urmase la întoarcere. Și de-a lungul acestui drum se putea, în fine, descoperi...

Isidore, care de altfel nu se dusese la moș Charel decât cu multe precauții și în așa fel încât să nu dea de bănuit, Isidore se hotărî să nu mai treacă deloc pe-acolo. Informându-se, află că vineri era zi de târg la Fresselines, un orășel aflat la câteva leghe, unde se putea ajunge fie pe drumul mare, destul de ocolitor, fie pe scurtături.

Vineri alese drumul mare, și nu văzu nimic care să-i atragă atenția, nici un zid înalt, nici o siluetă de castel. Mâncă la un han din Fresselines și tocmai se pregătea să plece, când îl văzu pe moș Charel trecând prin piață cu căruciorul lui de tocilar. Imediat începu să-l urmărească de departe.

Bătrânul se opri de două ori, ascuțind câteva duzini de cuțite. Apoi, în sfârșit, o luă pe un drum cu totul diferit, care ducea spre Crozant și Eguzon.

Beautrelet se luă după el. Dar după vreo cinci minute avu impresia că-l mai urmărește cineva pe bătrân. Între ei doi mergea un individ care se oprea și pornea o dată cu moș Charel, fără ca, de altfel, să-și dea prea multă osteneală să nu fie văzut.

„E supravegheat, își zise Beautrelet, probabil vor să știe dacă se oprește în fața zidurilor..."

Inima îi bătea nebunește. Simțea apropierea deznodământului.

Toți trei, unul în spatele celuilalt, urcând și coborând pantele abrupte dîn ținut, ajunseră la Crozant. Acolo, moș Charel se

opri vreme de un ceas. Apoi coborî spre râu și trecu podul. Dar atunci se întâmplă un lucru care-l surprinse pe Beautrelet. Individul nu traversă râul. Îl privi pe bătrân cum se îndepărtează și, când îl pierdu din vedere, apucă pe o cărare care tăia câmpul de-a curmezișul. Ce era de făcut? Beautrelet stătu câteva clipe în cumpănă, apoi se hotărî brusc. Se luă după individ.

„Probabil că a constatat, își zise el, că moș Charel a trecut de locul cu pricina. S-a liniștit și a plecat. Unde? La castel?"

Se apropia de capăt. Simțea asta după bucuria dureroasă care-l răscolea.

Omul pătrunse într-o pădure întunecoasă ce se înălța pe malul râului, apoi ieși din nou la lumină, pe aceeași cărare. Când Beautrelet ieși, la rândul lui, din pădure, avu surpriza să nu-l mai zărească pe individ. Îl căuta cu privirea când, dintr-o dată, își înăbuși un strigăt și, făcând un salt înapoi, intră la loc în pădurea din care tocmai ieșise. În dreapta, văzuse niște metereze înalte, flancate la distanțe egale de conforturi masive.

Acesta era locul! Zidurile acestea îl țineau prizonier pe tatăl lui! Găsise locul secret unde-și ținea Lupin victimele!

Nu mai îndrăzni să se îndepărteze de adăpostul pe care-l alcătuia frunzișul des al pădurii. Încet, aproape târâș, o luă spre dreapta și ajunse astfel în vârful unei movile înalte cât copacii din apropiere. Dar zidurile erau și mai înalte. Totuși, zări acoperișul castelului pe care-l împrejmuiau, un acoperiș stil Ludovic al XIII-lea din care țâșneau niște turnulețe delicate, așezate în formă de arc în

jurul unui turn ca o săgeată, mai ascuțită și mai înalt.

În ziua aceea Beautrelet se mulțumi cu aceste constatări. Avea nevoie să chibzuiască și să-și pregătească planul de atac, fără să lase nimic la voia întâmplării. Acum îl domina pe Lupin, așa că era rândul lui să aleagă momentul luptei și armele. Deci pleca.

În apropierea podului se întâlni cu niște țărănci care cărau niște donițe pline cu lapte. Le întrebă:

— Cum se cheamă castelul de colo, din spatele copacilor?

— Ăla, domnule, e Castelul Acului.

Pusese întrebarea într-o doară. Răspunsul însă îl răscoli.

— Castelul Acului... Ah! Dar unde ne aflăm? În departamentul Indre?

— Ba nu, Indre e pe malul celălalt al râului... Aici e Creuse[1].

Isidore era uluit. Castelul Acului! departamentul Creuse! Acul găunos! Păi era chiar cheia documentului! Victorie sigură, definitivă, totală...

Fără să mai scoată un cuvânt, le întoarse femeilor spatele și plecă împleticindu-se, ca un om beat.

[1] Creuse — „găunos" (N. trad.).

VI

UN SECRET ISTORIC

Beautrelet se hotărî pe loc: va acționa pe cont propriu. Era prea periculos să anunțe justiția. În afara faptului că nu putea furniza decât niște presupuneri, se temea de încetineala justiției, de neîndoielnicele indiscreții, de ancheta prealabilă în timpul căreia Lupin, avertizat, fără îndoială, ar avea răgazul să se retragă în tihnă.

A doua zi de dimineață, la ora opt, cu bocceaua sub braț, părăsi hanul din apropiere de Cuzion unde locuise, se opri în primul desiș care-i ieși în cale, se descotorosi de țoalele de muncitor, redeveni tânărul pictor englez care fusese mai înainte și se duse la notarul din Eguzon, cel mai mare orășel din ținut.

Spuse că-i plac locurile și că, dac-ar găsi o locuință convenabilă, s-ar instala cu plăcere aici, împreună cu părinții lui. Notarul îi indică mai multe domenii. Beautrelet insinuă că i se vorbise despre Castelul Aculuí, în nordul departamentului Creuse.

— Da, dar Castelul Aculuí, care aparține unuia dintre clienții mei, încă de-acum cinci ani, nu e de vânzare.

— Locuieşte acolo?

— Locuia, sau, mai exact, mama lui locuia acolo. Dar ei nu-i plăcea castelul, îl găsea cam trist. Aşa că anul trecut au plecat.

— Şi acum nu stă nimeni în el?

— Ba da, un italian, căruia clientul meu i-a închiriat peste vară, baronul Anfredi.

— Aa! baronul Anfredi, un bărbat încă tânăr, cu o mină afectată...

— Credeţi-mă că habar n-am. Clientul meu a tratat cu el direct. N-au făcut un contract... ci o simplă scrisoare...

— Dar îl cunoaşteţi pe baron?

— Nu, nu iese niciodată din castel... ba iese, uneori, în automobil, noaptea, se pare. Proviziile le face o bucătăreasă bătrână, care nu vorbeşte cu nimeni. Sunt oameni ciudaţi...

— Clientul dumneavoastră ar consimţi să vândă castelul?

— Nu cred. E un castel istoric, în cel mai pur stil Ludovic al XIII-lea. Clientul meu ţinea mult la el, şi dacă nu şi-a schimbat părerea...

— N-aţi putea să-mi spuneţi numele lui?

— Louis Valméras, strada Mont-Thabor, nr. 34.

Beautrelet luă trenul de Paris din gara cea mai apropiată. Peste două zile, după trei vizite fără rezultat, îl găsi în sfârşit pe Louis Valméras. Era un bărbat ca la treizeci de ani, cu o înfăţişare deschisă şi simpatică. Părându-i-se inutil s-o mai ia pe ocolite, Beautrelet se prezentă şi-i povesti propriile eforturi şi scopul demersului său.

— Sunt ferm convins, încheie el, că tatăl meu este prizonier în Castelul Acului, împreună cu alte victime, fără îndoială. Şi vin

să vă întreb ce știți despre locatarul dumneavoastră, baronul Anfredi.

— Nu mare lucru. Pe baronul Anfredi l-am întâlnit iarna trecută la Monte-Carlo. Auzind, din întâmplare, că sunt proprietarul unui castel, cum dorea să-și petreacă vara în Franța, s-a oferit să-l închirieze.

— E un bărbat încă tânăr...

— Da, cu ochi foarte energici, cu părul blond.

— Cu barbă?

— Da, despărțită în două vârfuri care cad pe un guler fals încheiat la spate, ca gulerul unui cleric. De altfel, aduce cu un pastor englez.

— El e, așa cum l-am văzut, murmură Beautrelet, sunt exact semnalmentele lui.

— Cum... chiar credeți?...

— Nu cred, ci sunt sigur că locatarul dumneavoastră nu e altul decât Arsène Lupin.

Povestea îl amuză pe Louis Valméras. Cunoștea toate aventurile lui Lupin și peripețiile luptei sale cu Beautrelet. Își frecă mâinile.

— Ei, Castelul Acului o să devină celebru... Ceea ce nu-mi displace căci, de fapt, de când mama nu mai stă acolo, am avut tot timpul de gând să mă debarasez de el cu prima ocazie. După toate astea, o să-i găsesc cumpărător. Numai că...

— Numai că?

— Vă rog să nu acționați decât cu cea mai mare prudență și să nu anunțați poliția decât dacă sunteți absolut sigur. Dacă, totuși, chiriașul meu nu e Lupin?

Beautrelet îi expuse planul său. Se va duce singur, noaptea, va escalada zidurile, se va ascunde în parc...

Louis Valmèras îl opri imediat.

— N-o să vă fie așa ușor să escaladați niște ziduri de o asemenea înălțime. Dacă reușiți, veți fi întâmpinat de doi dogi enormi care sunt ai mamei și pe care i-am lăsat la castel.

— Fleacuri! Un cocoloș cu...

— Mulțam frumos! Dar să presupunem că scăpați de ei. Pe urmă? Cum intrați în castel? Ușile sunt masive, ferestrele au gratii. Și, de altfel, o dată intrat, cine-o să vă conducă? Sunt douăzeci și patru de camere.

— Da, dar camera aceea cu două ferestre, de la etajul doi?...

— O știu, noi îi spunem camera cu glicine. Dar cum o s-o găsiți? Sunt trei scări și un întreg labirint de culoare. Degeaba v-aș explica drumul, v-ați rătăci.

— Veniți cu mine, zise Beautrelet râzând.

— Imposibil. I-am promis mamei că mă duc la ea, în sud.

Beautrelet se întoarse la prietenul care-l găzduia și-și începu pregătirile. Dar pe seară, când tocmai voia să plece, primi vizita lui Valméras.

— Mă mai vreți?

— Mai întrebați!

— Ei bine, vin cu dumneavoastră. Da, expediția mă atrage. Cred că n-o să ne plictisim și m-ar amuza să mă amestec în toate astea... și-apoi, colaborarea mea n-o să vă prindă rău. Poftim, iată un început de colaborare.

Îi arătă o cheie mare, ruginită toată și părând foarte veche.

— Ce descuie cheia asta?... întrebă Beautrelet.

— O ușiță ascunsă între două contraforturi, nefolosită de secole, și pe care nici măcar n-am considerat de cuviință să i-o semnalez locatarului meu. Dă în câmp, mai exact la marginea pădurii...

Beautrelet îl întrerupse brusc.

— Cunosc ieșirea asta. E clar că pe-acolo a intrat în parc individul pe care-l urmăream. Să mergem, partida e frumoasă și-o vom câștiga. Dar, la naiba, trebuie să jucăm strâns!

Două zile mai târziu, trasă la pas de un cal sfrijit, ajungea la Crozant o căruță de țigani pentru care chirigiul ei obținu permisiunea de-a poposi la capătul satului, sub o șură părăsită, acuma goală. În afara chirigiului, care nu era altul decât Valméras, mai erau alți trei tineri care împleteau fotolii din trestie. Erau Beautrelet și doi colegi de-ai lui de la Janson.

Rămaseră acolo trei zile, așteptând o noapte potrivită și dând târcoale pe rând parcului. O dată, Beautrelet zări ușița. Tăiată între două contraforturi, aproape că se confunda, în spatele mărăcinilor care o ascundeau, cu desenul pe care-l formau pietrele din zid. În sfârșit, în a patra seară, cerul se acoperi de nori mari, negri și Valméras hotărî să meargă cu toții în recunoaștere, gata să facă cale întoarsă dacă împrejurările nu vor fi prielnice.

Trecură toţi patru prin pădurice. Apoi Beautrelet se târî printre ciulini, îşi zgârie mâinile în gardul de mărăcini şi, ridicându-se pe jumătate, încet, cu gesturi măsurate, băgă cheia în broască. O învârti uşurel. O să se deschidă uşa în urma eforturilor lui? Nu era încuiată de cealaltă parte cu vreun zăvor? Împinse, uşa se deschise fără scârţâit, fără scuturături. Se afla în parc.

— Eşti acolo, Beautrelet? întrebă Valméras. Aşteaptă-mă. Voi doi, prieteni, păziţi uşa, ca să nu ne taie cineva retragerea. La cea mai mică alertă, fluieraţi.

Îl luă pe Beautrelet de mână şi se înfundară în umbra deasă a tufişurilor. Ajungând la marginea peluzei centrale, dădură de mai multă lumină. În aceeaşi clipă, printre nori răzbătu o rază de lună şi zăriră castelul cu turnuleţele lui ascuţite aşezate în jurul săgeţii prelungi căreia, fără îndoială, îşi datora numele. Nici o lumină la ferestre. Nici un zgomot. Valméras îşi apucă tovarăşul de braţ.

— Taci.

— Poftim?

— Câinii... îi vezi...

Se auzi un mârâit. Valméras şuieră încet. Două siluete albe zvâcniră şi, din câteva salturi, se întinseră la picioarele stăpânului.

— Uşurel, copii... culcaţi-vă aici... bine... nu mai mişcaţi...

Şi-i zise lui Beautrelet:

— Şi-acum să mergem, sunt liniştit.

— Sunteţi sigur de drum?

— Da. Ne apropiem de terasă.

— Şi pe urmă?

— Îmi aduc aminte că în stânga, într-un loc unde terasa, care se află deasupra râului, se ridică până la nivelul ferestrelor de la parter, este un oblon care nu se închide bine și care poate fi deschis din afară.

Într-adevăr, când ajunseră acolo, oblonul cedă. Cu un diamant, Valméras tăie o bucată de geam. Învârti mânerul. Unul după altul încălecară balconul. De data asta se aflau în castel.

— Încăperea în care ne găsim, zise Valméras, se află la capătul culoarului. Apoi urmează un hol imens, decorat cu statui și, la capătul holului, o scară care duce la camera ocupată de tatăl dumitale.

Făcu un pas.

— Vii, Beautrelet?

— Da. Da.

— Ba nu, nu vii... ce ai?

Îl luă de mână. Era înghețată și observă că tânărul era ghemuit pe parchet.

— Ce ai? repetă el.

— Nimic... trece.

— Dar...

— Mi-e frică...

— Ți-e frică!

— Da, recunoscu Beautrelet cu nevinovăție... îmi cedează nervii... de obicei mă stăpânesc... dar azi, liniștea, emoția... Și-apoi, de când cu lovitura de cuțit a grefierului... dar o să-mi treacă... uite, îmi trece...

Reuși într-adevăr să se ridice și Valméras îl scoase din cameră. Merseră pe pipăite de-a lungul unui culoar, dar atât de încet, încât nici măcar ei nu se simțeau unul pe celălalt.

Totuși, holul spre care se îndreptau părea luminat slab. Valméras băgă capul. Era un felinar așezat la poalele scării, pe un gheridon ce se zărea printre ramurile firave ale unui palmier.

— Stop! șopti Valméras.

Lângă felinar era un om de pază, în picioare, înarmat cu o pușcă. Îi văzuse? Poate. Oricum, ceva îl neliniști, căci duse arma la umăr.

Beautrelet se lăsase în genunchi lângă ghiveciul unui arbust și nu mai mișca, cu inima bătându-i să-i sară din piept.

Se scurseră vreo zece-cincisprezece minute înspăimântătoare. Printr-una din ferestrele scării se strecurase o rază de lună. Și dintr-o dată, Beautrelet observă că raza se deplasa pe nesimțite și că după alte zece-cincisprezece minute avea să cadă pe el, luminându-l din plin.

Picături de sudoare îi cădeau de pe obraz pe mâinile ce-i tremurau. Era atât de înspăimântat, încât fu cât pe-aci să se scoale și s-o ia la fugă... Dar, amintindu-și că e și Valméras cu el, îl căută din ochi și fu uluit să-l vadă, sau mai curând să-l ghicească târându-se la întuneric la adăpostul arbuștilor și statuilor. Se afla acum la baza scării, la câțiva pași mai sus de paznic.

Ce avea de gând să facă? Să treacă totuși? Să urce singur în căutarea prizonierului? Dar o să poată trece? Beautrelet nu-l mai zărea și avea impresia c-o să se întâmple ceva, ceva pe care-l prevestea și liniștea, mai grea, mai teribilă parcă.

Și dintr-o dată, o umbră sări asupra paznicului, felinarul se stinse, se auzi zgomotul unei lupte... Beautrelet alergă într-acolo. Cele două trupuri se rostogoliseră pe dale. Voi să se aplece. Dar auzi un geamăt răgușit, un suspin, și imediat, unul din adversari se ridică și-l apucă de braț.

— Repede... să mergem.

Era Valméras.

Urcară două etaje și ajunseră la intrarea într-un coridor, acoperită de un covor.

— La dreapta, șopti Valméras... a patra cameră pe stânga.

Găsiră curând ușa camerei cu pricina. Așa cum se așteptau, prizonierul era încuiat cu cheia. Au avut nevoie de o jumătate de ceas; o jumătate de oră de eforturi înăbușite, de încercări în surdină de a forța broasca. În sfârșit intrară. Beautrelet descoperi pe bâjbâite patul. Tatăl său dormea. Îl trezi cu blândețe.

— Sunt eu, Isidore... și un prieten... nu te teme... scoală-te... fără o vorbă...

Tatăl se îmbrăcă, dar, când să iasă, le spuse șoptit:

— Nu sunt singur în castel...

— Ah! cine mai e? Ganimard? Sholmès?

— Nu... sau cel puțin nu i-am văzut eu.

— Atunci?

— O fată.

— Domnișoara de Saint-Véran, fără îndoială?

— Nu știu... am zărit-o de departe de mai multe ori în parc... Și, când mă aplec pe fereastră, văd fereastra ei... Mi-a făcut semne.

— Știi unde e camera ei?

— Da, pe coridorul ăsta, a treia pe dreapta.

— Camera albastră, murmură Valméras. Ușa are două canaturi, o să ne fie mai ușor.

Într-adevăr, unul din canaturi cedă foarte repede. Pe fată o anunță Beautrelet-tatăl.

După zece minute ieși cu ea din cameră și-i spuse fiului său:

— Ai avut dreptate... e domnișoara de Saint-Véran.

Coborâră toți patru. La picioarele scării, Valméras se opri și se aplecă asupra paznicului, apoi zise, ducându-i spre camera cu terasa:

— Nu e mort, o să trăiască.

— Ah, făcu Beautrelet ușurat.

— Din fericire, lama cuțitului meu s-a îndoit... lovitura nu e mortală. Și-apoi, ce naiba, pungașii ăștia nu-s vrednici de milă.

Afară fură întâmpinați de cei doi câini care-i însoțiră până la ușa secretă. Acolo, Beautrelet îi regăsi pe cei doi prieteni ai lui. Micul grup ieși din parc. Era ora trei dimineața.

Această primă victorie nu putea să i se pară lui Beautrelet suficientă. Imediat ce-i instală pe taică-său și pe fată, îi întrebă despre oamenii care locuiau în castel și, în special, despre obiceiurile lui Arséne Lupin. Află astfel că Lupin nu venea decât o dată la trei-patru zile, sosind seara cu automobilul și plecând dimineața. La fiecare din sosirile lui îi vizita pe cei doi prizonieri și amândoi erau de acord în privința amabilității și extremei sale afabilități. În momentul respectiv se

părea că nu se află la castel.

În afara lui nu văzuseră niciodată decât o bătrână, care gătea și făcea menajul, și doi oameni care-i supravegheau pe rând și nu le vorbeau, doi subalterni, fără îndoială, judecând după mutre și apucături.

— Oricum, doi complici, zise Beautrelet, sau mai bine zis trei, cu tot cu bătrâna. E un vânat care nu-i de disprețuit. Și dacă nu pierdem timpul...

Sări pe o bicicletă, alergă la Eguzon, îi trezi pe jandarmi, puse pe toată lumea în mișcare, puse să sune adunarea și se întoarse la Crozant la ora opt, urmat de brigadier și de șase jandarmi.

Doi dintre aceștia rămaseră de pază lângă rulotă. Alți doi se așezară lângă ușa din zidul castelului. Ultimii doi, comandați de șeful lor și însoțiți de Beautrelet și de Valméras, se îndreptară spre intrarea principală a castelului. Prea târziu. Ușa era larg deschisă. Un țăran le spuse că văzuse cu un ceas în urmă un automobil ieșind din castel.

Într-adevăr, percheziția nu dădu nici un rezultat. După toate probabilitățile, banda se așezase acolo pe picior de plecare. Găsiră câteva lese de câini, niște lenjerie de pat, niște ustensile de bucătărie și cam atât.

Ceea ce i-a uimit cel mai mult pe Beautrelet și pe Valméras a fost dispariția rănitului. N-au putut descoperi nici cea mai mică urmă a luptei, nici o picătură de sânge pe dalele din hol.

Până una-alta, nici o dovadă materială n-ar fi putut proba trecerea lui Lupin prin Castelul Acului, și oricine ar fi avut dreptul

să respingă afirmațiile lui Beautrelet și ale tatălui său, ale lui Valméras și ale domnișoarei de Saint-Véran, dacă nu s-ar fi descoperit până la urmă, într-o cameră de lângă aceea pe care o ocupase fata, vreo șase buchete superbe, de care era prinsă cartea de vizită a lui Arséne Lupin. Buchete pe care ea le disprețuise, care erau veștejite, uitate... Pe unul din ele, în afară de cartea de vizită, era și o scrisoare pe care Raymonde n-o văzuse. După-amiază, când judecătorul de instrucție desfăcu această scrisoare, descoperi zece pagini de rugăminți, de implorări, de promisiuni, de amenințări, de disperare, toată nebunia unei iubiri care n-a întâlnit decât dispreț și repulsie. Și scrisoarea se încheia astfel: „Voi veni marți seara, Raymonde. Până atunci, gândește-te. În ceea ce mă privește, sunt gata de orice".

Marți seara era chiar seara zilei în care Beautrelet o eliberase pe domnișoara de Saint-Véran.

Vă amintiți formidabila explozie de surpriză și de entuziasm care a izbucnit în lumea întreagă la aflarea acestui deznodământ neprevăzut: domnișoara de Saint-Véran liberă! Fata râvnită de Lupin, pentru care acesta pusese la cale cele mai machiavelice combinații, smulsă din ghearele lui! Liber și tatăl lui Beautrelet, cel pe care Lupin, în dorința lui exagerată de a avea un armistițiu necesar pentru împlinirea pasiunii lui, îl alesese drept ostatic. Cei doi prizonieri, liberi amândoi!

Și secretul Acului, despre care se crezuse

că-i impenetrabil, cunoscut, publicat, aruncat în cele patru colțuri ale universului!

Mulțimea se amuză copios. Se compuseră cântece despre aventurierul învins. „Amorurile lui Lupin", „Suspinele lui Arsène!"... „Spărgătorul îndrăgostit". „Balada hoțului de buzunare!" Toate astea se cântau în gura mare pe bulevarde sau se fredonau în ateliere.

Copleșită cu întrebări, hăituită de reporteri, Raymonde dădea răspunsuri extrem de rezervate. Dar scrisoarea, buchetele de flori, toată această aventură lamentabilă, existau! Lupin, batjocorit, ridiculizat, se năruí de pe piedestalul său. Iar Beautrelet deveni idolul. Văzuse totul, prezisese totul, elucidase totul. Depoziția pe care o făcu domnișoara de Saint-Véran în fața judecătorului de instrucție cu privire la răpirea sa confirma ipoteza tânărului. Pas cu pas, realitatea părea să se supună celor decretate de el în prealabil. Lupin își găsise nașul.

Beautrelet îi ceru tatălui său ca, înainte de-a se întoarce în munții Savoiei, să-și acorde câteva luni de odihnă la soare și-l duse el însuși, ca și pe domnișoara de Saint-Véran, în apropiere de Nisa, unde contele de Gesvres și fiica sa Suzanne se instalaseră pentru a-și petrece iarna. Peste două zile, Valméras o aducea și pe mama lui alături de noii lui prieteni și astfel formară o micuță colonie, adunată în jurul vilei contelui și asupra căreia vegheau zi și noapte șase oameni angajați de acesta.

La începutul lui octombrie, Beautrelet,

elev în ultima clasă de liceu, se întoarse la Paris ca să-și reia studiile și să-și pregătească examenele. Și viața își reluă cursul, de astă dată calmă și fără incidente. De altfel, ce se mai putea întâmpla? Oare războiul nu se sfârșise?

Neîndoielnic, aceasta era și impresia lui Lupin, că nu-i mai rămânea decât să se resemneze în fața faptului împlinit, căci într-o bună zi, celelalte două victime ale sale, Ganimard și Herlock Sholmès, apărură și ele. Întoarcerea lor la viața de pe lumea asta fu, de altfel, complet lipsită de glorie. I-a găsit un strângător de zdrențe pe Quai des Orfèvres, în fața Prefecturii de poliție, adormiți și legați fedeleș.

După o săptămână de zăpăceală totală, ei reușiră să-și găsească logica gândirii și povestiră — sau, mai bine zis, povesti Ganimard, căci Sholmès se închisese într-o sălbatică tăcere — că făcuseră, la bordul iahtului *Rândunica,* un voiaj în jurul Africii, voiaj încântător, instructiv, în timpul căruia au fost ca și liberi, în afară de unele perioade petrecute în fundul calei, în timp ce echipajul cobora prin porturi exotice. Cât despre aterizarea lor pe Quai des Orfèvres, nu-și aminteau de nimic, fiind, fără îndoială, adormiți de mai multe zile.

Această eliberare însemna recunoașterea înfrângerii. Și Lupin o proclama cu atât mai categoric, cu cât renunțase la luptă.

De altfel, un anumit eveniment făcu această înfrângere și mai răsunătoare: e vorba de logodna lui Valméras cu domnișoara de Saint-Véran. În intimitatea pe

care o creaseră între ei condițiile actuale ale existenței lor, cei doi tineri se îndrăgostiseră unul de celălalt. Valméras fu sedus de farmecul melancolic al Raymondei, iar aceasta, rănită de viață, dornică de protecție, se lăsă influențată de forța și energia celui ce contribuise cu atâta vitejie la salvarea ei.

Ziua nunții a fost așteptată cu oarecare neliniște. Oare Lupin nu va încerca să reia ofensiva? Va accepta de bună voie s-o piardă pentru totdeauna pe femeia pe care-o iubea? De vreo două-trei ori fură văzuți niște indivizi cu mutre suspecte dând târcoale vilei, iar Valméras trebui chiar să se apere, într-o seară, de un așa-zis beţiv care trăsese asupra lui cu pistolul și-i găurise pălăria cu un glonte. Dar, până la urmă, ceremonia se desfășură la data și ora fixată, iar Raymonde de Saint-Véran deveni doamna Louis Valméras.

Era ca și cum destinul însuși i-ar fi ținut parte lui Beautrelet și ar fi contrasemnat buletinul victorios. Mulțimea simți atât de bine acest lucru încât în momentul acela apăru, printre admiratorii lui, ideea unui mare banchet pentru a celebra triumful său și zdrobirea lui Lupin. Era o idee minunată, care provocă entuziasm. În două săptămâni se adunaseră trei sute de adeziuni. Au fost lansate invitații în liceele pariziene, pentru câte doi elevi din ultima clasă. Presa intonă imnuri. Și banchetul a fost ceea ce trebuia să fie, adică o apoteoză.

Dar o apoteoză fermecătoare și simplă, din moment ce Beautrelet era eroul ei.

Prezența lui a fost suficientă ca să aducă lucrurile în matca lor firească. Se arătă modest ca de obicei, niţel surprins de laudele excesive, niţel jenat de elogiile hiperbolice în care i se afirma superioritatea faţă de cei mai iluştri poliţişti... niţel jenat, dar şi foarte emoţionat. Spuse toate astea în câteva cuvinte care plăcură tuturor, cu tulburarea unui copil care roşeşte când e privit. Îşi declară bucuria şi mândria. Şi, într-adevăr, oricât ar fi fost de rezonabil, de stăpân pe sine, cunoscu atunci clipe de beţie de neuitat. Le surâdea prietenilor, colegilor de la Janson, lui Valméras, venit special ca să-l aplaude, domnului de Gesvres, tatălui său.

Dar, pe când tocmai termina de vorbit şi-şi ţinea încă paharul în mână, în capătul sălii se auziră câteva voci şi apăru cineva care gesticula fluturând un ziar. Se restabili liniştea, cel care o tulburase se aşeză la loc, dar în jurul mesei se propaga un freamăt de curiozitate, ziarul trecea din mână-n mână şi ori de câte ori vreunul din convivi îşi arunca ochii pe pagina cu pricina, se auzeau exclamaţii:

— Citiţi! Citiţi! se striga din partea cealaltă.

Beautrelet-tatăl se ridică de la masă, se duse să ia ziarul şi i-l întinse fiului său.

— Citiţi! Citiţi! se auzi şi mai tare.

Beautrelet, în picioare, cu faţa la public, căuta din ochi, în ziarul de seară pe care i-l dăduse tatăl său, articolul care stârnise vacarmul şi, deodată, zărind un titlu subliniat cu creion albastru, ridică mâna pentru a cere tăcere şi citi cu un glas din ce în ce mai

schimbat de emoție următoarele dezvăluiri stupefiante care reduceau la zero toate eforturile sale, răsturnau toate ideile lui asupra Acului Găunos și marcau zădărnicia luptei împotriva lui Arsène Lupin:

„Scrisoare deschisă a domnului Massiban de la Academia de Inscripții și Beletristică

Domnule director,

La data de 17 martie 1679 - zic 1679, adică în timpul lui Ludovic al XIV-lea - la Paris a fost publicată o cărțulie cu titlul:

MISTERUL ACULUI GĂUNOS

Adevărul întreg, dezvăluit pentru prima dată. O sută de exemplare tipărite de mine pentru informarea Curții

La ora nouă dimineața, în ziua de 17 martie, autorul, un tânăr bine îmbrăcat, căruia nu i se cunoaște numele, a început să distribuie cartea principalelor personaje ale Curții. La ora zece, după ce îndeplinise patru din aceste demersuri, a fost arestat de către un căpitan de gărzi care l-a dus în cabinetul regelui și a plecat imediat în căutarea celor patru exemplare distribuite. Când toate cele o sută de exemplare au fost adunate, numărate, răsfoite cu grijă și verificate, regele le-a aruncat el însuși în foc, în afară de una, pe care a păstrat-o pentru el. Apoi l-a însărcinat pe căpitanul de gărzi să-l ducă pe autorul cărții la domnul de Saint-Mars, care Saint-Mars își închise prizonierul mai întâi la Pignerol, apoi în fortăreața de pe insula Sfânta Margareta. Acest om nu era,

evident, altcineva decât faimosul om cu Masca de fier[1].

Adevărul, sau cel puțin o parte a lui, s-ar fi pierdut pentru vecie în cazul în care căpitanul de gărzi care asistase la întrevedere, profitând de un moment când regele se întorsese cu spatele, n-ar fi salvat din șemineu unul dintre exemplare, înainte ca focul să-l atingă. După șase luni, acest căpitan a fost găsit mort pe drumul dintre Gaillon și Mantes. Asasinii îl despuiaseră de toate veșmintele, uitând în buzunarul lui drept o bijuterie care a fost descoperită mai târziu, un diamant foarte frumos, de o valoare considerabilă.

Printre hârtiile sale s-a găsit o notă scrisă de mână. În ea nu pomenea de cartea smulsă din flăcări, dar dădea un rezumat al primelor capitole. Era vorba de un secret stăpânit de regii Angliei, pierdut de către ei în momentul în care coroana bietului nebun Henric al VI-lea a fost preluată de ducele de York, dezvăluit regelui francez Carol al VII-lea de către Ioana d'Arc și care, devenit secret de stat, a fost transmis de la un suveran la altul printr-o scrisoare resigilată de fiecare dată, ce era găsită pe patul de moarte al defunctului, cu mențiunea: „Pentru regele Franței". Acest secret se refera la existența și determina amplasarea unui tezaur formidabil posedat de regi, și care sporea de la un secol la altul. Dar o sută paisprezece ani mai târziu, Ludovic al XVI-lea, prizonier la

[1] Personaj istoric real, a cărui identitate este și în prezent necunoscută și care a suscitat de-a lungul timpului numeroase speculații (N. trad.).

Temple, l-a luat deoparte pe unul din ofițerii însărcinați cu supravegherea familiei regale:

– Domnule, n-aveați cumva, pe timpul străbunicului meu, marele rege, o rudă care era căpitan de gărzi?

– Ba da, sire.

– Ei bine, ați fi în stare.. ați fi în stare?...

Ezită. Ofițerul sfârși fraza.

– Să nu vă trădez? Ah! sire...

– Atunci, ascultați-mă.

Regele scoase din buzunar o cărțulie din care smulse una din ultimele pagini. Dar apoi se răzgândi:

– Nu, e mai bine s-o copiez...

Luă o foaie de hârtie pe care o rupse, păstrând numai un mic dreptunghi, pe care copie cinci rânduri de puncte, de linii și de cifre care se găseau pe pagina tipărită. Apoi, arzând-o pe aceasta din urmă, împături în patru foaia scrisă de mână, o sigilă cu ceară roșie și i-o dădu ofițerului.

– Domnule, după moartea mea, să i-o dați reginei și să-i spuneți: „Din partea regelui, doamnă... pentru Majestatea Voastră și pentru fiul său... " Dacă nu-nțelege...

– Dacă nu-nțelege?...

– Veți adăuga: „E vorba de secretul Acului". Regina va înțelege.

După ce vorbi, aruncă volumul în jeraticul din vatră.

La data de 21 ianuarie, urca pe eșafod.

În urma transferului reginei la Conciergerie, ofițerul a avut nevoie de două luni pentru a îndeplini misiunea ce i se încredințase. În sfârșit, datorită unor intrigi subtile, reuși într-o zi să ajungă până la

Maria-Antoaneta. Îi spuse în așa fel încât să audă doar ea:

– Din partea răposatului rege, doamnă, pentru Majestatea Voastră și pentru fiul său.

Și-i dădu scrisoarea sigilată.

Ea se asigură că n-o văd gardienii, rupse sigiliul, păru surprinsă la vederea rândurilor indescifrabile, apoi, imediat, păru să înțeleagă. Surâse cu amărăciune, și la urechile ofițerului ajunseră cuvintele:

– De ce atât de târziu?

Ezită. Unde să ascundă periculosul document? În sfârșit, își deschise cartea de rugăciuni și strecură foaia de hârtie într-un fel de buzunar secret aflat între legătura de piele și pergamentul care o acoperea.

– De ce atât de târziu?... spuse ea.

Este într-adevăr probabil că documentul, dacă i-ar fi putut aduce salvarea, ajungea prea târziu, căci în luna octombrie, regina Maria-Antoaneta urca, la rândul său, pe eșafod.

Răsfoind hârtiile de familie, ofițerul cu pricina găsi nota manuscrisă a străbunicului său, căpitanul de gărzi al lui Ludovic al XIV-lea. Din acea clipă n-a mai avut decât un gând, să-și consacre fiecare clipă de răgaz elucidării acestei probleme stranii. Îi citi pe toți autorii latini, parcurse toate cronicile Franței și pe cele ale țărilor vecine, pătrunse în mănăstiri, descifră registre de conturi, catastife, tratate și putu astfel să regăsească unele citate risipite de-a lungul vremilor.

În cartea a treia a Comentariilor *lui Cezar asupra războiului cu galii, se povestește că după înfrângerea lui Viridovix de către*

Titulius Sabinus, șeful caleților a fost dus înaintea lui Cezar și că, pentru a se răscumpăra, a dezvăluit secretul Acului...

În tratatul de la Saint-Clair-sur-Epte, dintre Carol cel Simplu și Roll, căpetenia barbarilor din nord, numele lui Roll este urmat de toate titlurile sale, printre care se află: stăpânul secretului Acului.

Cronica saxonă (ediția Gibson, pagina 134), vorbind de Wilhelm-Atotputernicul (Wilhelm Cuceritorul) spune că lancea stindardului său se termina într-un vârf de oțel, care avea o gaură, întocmai ca un ac...

Printr-o frază destul de ambiguă din interogatoriul său, Ioana d'Arc mărturisește că mai are să-i spună regelui Franței un secret, la care judecătorii ei răspund: „Da, știm despre ce e vorba și tocmai din cauza asta vei pieri, Ioana".

„Pe sfântul Ac" jură uneori bunul rege Henric al IV-lea.

Mai devreme, Francisc I, cuvântând în fața notabilităților din Le Havre în 1520, spusese această frază consemnată de jurnalul unui burghez din Honfleur:

„Regii Franței posedă secrete ce hotărăsc mersul lucrurilor și soarta orașelor".

Toate aceste citate, domnule director, toate relatările privitoare la Masca de fier, la căpitanul de gărzi și la strănepotul său le-am găsit azi într-o broșură scrisă chiar de acest strănepot și publicată în iunie 1815, în preajma bătăliei de la Waterloo, adică într-o perioadă de tulburări în care dezvăluirile pe care aceasta le conținea aveau să treacă neobservate.

Ce valoare are această broșură? Nici una, îmi veți spune, și nu trebuie să-i dăm deloc crezare. Asta a fost și prima mea impresie; dar nu mică mi-a fost mirarea când, deschizând Comentariile *lui Cezar la capitolul indicat, am dat peste fraza pomenită în broșură! Aceeași constatare în ce privește tratatul de la Saint-Clair-sur-Epte, cronica saxonă, interogatoriul Ioanei d'Arc, într-un cuvânt, tot ce am putut verifica până în prezent.*

În fine, există un fapt și mai precis relatat de autorul broșurii din 1815. În timpul campaniei din Franța, pe când era ofițer al lui Napoleon, murindu-i calul într-o seară, sună la poarta unui castel unde fu primit de un bătrân cavaler al Sfântului Ludovic. Și află încet-încet, discutând cu bătrânul, că acest castel, așezat pe malul râului Creuse, se numea Castelul Acului, că fusese construit și botezat de Ludovic al XIV-lea și că, din ordinul lui special, fusese ornat cu turnulețe și cu o săgeată în formă de ac. Era înscris pe el anul 1680.

1680! Un an după tipărirea cărții și arestarea Măștii de fier! Astfel se explică totul: Ludovic al XIV-lea, prevăzând că secretul ar putea să se răspândească, construise și botezase acest castel pentru a le oferi curioșilor o explicație naturală a misterului antic. Acul găunos? Un castel cu turnulețe ascuțite, așezat pe malul râului Creuse și aparținând regelui. Oricine considera că a găsit cheia enigmei și cercetările încetau.

Calculul era corect, căci după mai bine de

două secole, domnul Beautrelet a căzut în capcană. Și, de fapt, domnule director, aici voiam să ajung cu această scrisoare. Dacă Lupin, sub numele de Anfredi, a închiriat de la domnul Valméras Castelul Acului de pe malul râului Creuse, dacă a găzduit acolo pe cei doi prizonieri ai săi, înseamnă că a admis succesul inevitabilelor cercetări ale domnului Beautrelet și că, pentru a obține pacea pe care o ceruse, i-a întins domnului Beautrelet exact ceea ce putem numi capcana istorică a lui Ludovic al XIV-lea.

Și prin asta ajungem la concluzia irefutabilă că Lupin, numai datorită iteligenței sale, fără a cunoaște alte fapte decât cele cunoscute de noi, a reușit, prin geniul său de-a dreptul vrăjitoresc, să descifreze indescifrabilul document; deci Lupin, ultimul moștenitor al regilor Franței, cunoaște misterul regal al Acului Găunos."

Aici se termina articolul. Dar de câteva minute, de la pasajul privitor la Castelul Acului, nu mai citea Beautrelet. Înțelegându-și înfrângerea, zdrobit sub greutatea umilinței, dăduse drumul ziarului și se prăbușise pe scaun, cu fața în mâini.

Nerăbdătoare și cutremurată de incredibila poveste, mulțimea se apropiase puțin câte puțin, iar acum se înghesuia în jurul lui. Așteptau toți cu o neliniște înfrigurată cuvintele lui de răspuns, obiecțiile pe care avea să le ridice.

Dar el nu se mișca.

Cu un gest blând, Valméras îi desfăcu mâinile și-i ridică capul. Beautrelet plângea.

VII
TRATATUL ACULUI

E ora patru dimineața. Isidore nu s-a întors la liceu. Și nici nu se va întoarce până la sfârșitul războiului fără milă pe care i l-a declarat lui Lupin. Și-a jurat asta în șoaptă, în timp ce prietenii lui îl duceau acasă într-o trăsură, slăbit și rănit. Ce jurământ necugetat? Ce război absurd și ilogic. Ce poate face el, un copil izolat și fără arme, împotriva acestui fenomen de energie și putere? Din ce direcție să-l atace? E inatacabil. Unde să-l rănească? E invulnerabil. Pe unde să ajungă la el? E inaccesibil.

Ora patru dimineață... Isidore a acceptat din nou ospitalitatea colegului său de la Janson. În picioare, în fața căminului din camera sa, cu coatele înfipte în marmură, cu bărbia în pumni, își privește propria imagine din oglindă.

Nu mai plânge, nu mai vrea să plângă, nici să se răsucească în pat, nici să dispere, așa cum face de două ceasuri încoace. Vrea să se gândească, să se gândească și să înțeleagă.

Şi ochii-i sunt fixaţi în ochii din oglindă, ca şi cum speră să-şi dubleze forţa gândului contemplându-şi imaginea gânditoare şi să găsească în străfundul acelei fiinţe insolubila soluţie pe care n-o găseşte în el. Stă aşa până la ora şase. Şi încet-încet, despuiată de toate amănuntele care-o complică şi o încurcă, adevărata problemă i se înfăţişează spiritului seacă, goală, riguroasă ca o ecuaţie.

Da, s-a înşelat. Da, interpretarea pe care a dat-o documentului e falsă. Cuvântul „ac" nu se referă deloc la castelul de pe malul râului Creuse. Şi, de asemenea, cuvântul „domnişoare" nu se aplica la Raymonde de Saint-Véran şi la verişoara ei, din moment ce documentul e vechi de secole.

Deci trebuie refăcut totul. Dar cum?

Există o singură bază de documentare solidă: cartea publicată în timpul lui Ludovic al XIV-lea. Or, din cele o sută de exemplare tipărite de cel ce avea să devină Masca de fier, numai două au scăpat din flăcări. Una a fost furată de căpitanul de gărzi şi apoi pierdută. Cealaltă a fost păstrată de Ludovic al XIV-lea, transmisă lui Ludovic al XV-lea şi arsă de Ludovic al XVI-lea. Dar rămâne o copie a paginii esenţiale, cea care conţine soluţia problemei, sau, cel puţin, soluţia criptografică, cea care i-a fost dusă Mariei-Antoaneta şi pusă de ea sub coperta cărţii de rugăciuni.

Ce s-a întâmplat cu hârtia aceea? Era oare cea pe care a ţinut-o Beautrelet în mână şi pe care Lupin i-a luat-o înapoi prin grefierul Brédoux? Sau se găseşte încă în

cartea de rugăciuni a Mariei-Antoaneta?

Și întrebarea următoare este: ce s-a întâmplat cu cartea de rugăciuni a reginei?

După ce se odihni câteva clipe, Beautrelet se interesă de ea la tatăl prietenului său, un colecționar emerit, solicitat adesea ca expert oficial și pe care, de curând, îl consultase directorul unuia din muzeele noastre pentru definitivarea catalogului.

— Cartea de rugăciuni a Mariei-Antoaneta? strigă el, păi a fost lăsată moștenire de regină cameristei ei, cu misiunea secretă de a i-o înmâna contelui de Fersen. Păstrată cu pioșenie în familia contelui, ea se găsește de cinci ani încoace într-o vitrină.

— Într-o vitrină?

— Da, pur și simplu, la muzeul Carnavalet[1].

— Și când se deschide muzeul?...

— Peste douăzeci de minute.

Chiar în clipa când se deschideau ușile bătrânei case a doamnei de Sévigné, Isidore sărea din trăsură împreună cu prietenul său.

— Ia te uită, domnul Beautrelet!

Vreo zece glasuri îi salutară sosirea. Spre marea lui mirare, recunoscu întreaga trupă de reporteri care urmăreau „Afacerea Acului găunos". Iar unul din ei strigă:

— Ciudat, nu? Am avut toți aceeași idee. Atenție, poate că Arsène Lupin e printre noi.

Intrară împreună. Directorul, care fusese anunțat deîndată, se puse la dispoziția lor, îi conduse în fața vitrinei și le arătă un volum sărăcios, fără cea mai mică podoabă și care,

[1] Muzeul orașului Paris, de pe strada Sévigné, în cartierul Marais (N. trad).

cu siguranță, ne-avea nimic maiestuos în el. Totuși, simțiră o oarecare emoție văzând cartea pe care regina o atinsese în zile atât de tragice, pe care ochii ei înroșiți de lacrimi o priviseră... Și nu îndrăzneau s-o ia și s-o răsfoiască, ar fi avut sentimentul sacrilegiului...

— Haideți, domnule Beautrelet, sarcina aceasta vă revine dumneavoastră.

Luă cartea cu un gest neliniștit. Aspectul corespundea întocmai cu descrierea dată de autorul broșurii. Mai întâi o învelitoare de pergament, pergament murdar, înnegrit, ros pe alocuri, și, dedesubt, adevărata legătură de piele tare.

Cât de înfiorat căută Beautrelet buzunarul ascuns! Oare era numai o scorneală? Sau va găsi încă acolo documentul scris de Ludovic al XVI-lea și lăsat de regină moștenire înflăcăratului ei prieten?

Pe prima pagină, în partea de sus a cărții, nici o ascunzătoare.

— Nimic, murmură el.

— Nimic, reluară ceilalți ca un ecou, fremătând.

Dar la ultima pagină, forțând puțin deschiderea cărții, văzu imediat că pergamentul se desprindea de legătură. Își strecură degetele înăuntru... Era ceva acolo, da, simți ceva... o hârtie...

— Ah! făcu el victorios, iată... să fie oare adevărat?!

— Repede! Repede! strigară ceilalți. Ce mai așteptați?

Scoase o hârtie îndoită în două.

— Ei, hai, citiți!... e scris cu cerneală

roșie... parcă-i sânge... sânge decolorat... citiți odată!

Citi:

— „Pentru tine, Fersen. Pentru fiul meu, 16 octombrie 1793.. Maria-Antoaneta".

Și deodată, Beautrelet scoase un strigăt de uimire. Sub semnătura reginei apăreau... apăreau, scrise cu cerneală neagră, două cuvinte subliniate de o parafă: „Arsène Lupin".

Toți, fiecare pe rând, luară foaia și toți scoaseră același strigăt:

— Maria-Antoaneta... Arsène Lupin.

Toată lumea tăcu. Această dublă semnătură, aceste două nume alăturate, descoperite în cartea de rugăciuni, relicva aceasta în care dormea, de mai bine de un veac, chemarea disperată a năpăstuitei regine, data aceea oribilă, 16 octombrie 1793, ziua în care căzuse capul regal, toate astea aveau un aer tragic, mohorât și deconcertant.

— Arsène Lupin, bâlbâi una din voci, subliniind astfel groaza stârnită de vederea diabolicului nume în josul hârtiei sfinte.

— Da, Arsène Lupin, repetă Beautrelet. Prietenul reginei n-a știut să înțeleagă chemarea disperată a celei ce avea să moară. A trăit cu suvenirul pe care i-l trimisese aceea pe care o iubea și n-a ghicit motivul pentru care i-l trimisese. Lupin însă a descoperit totul... și a luat.

— Ce-a luat?

— La naiba, documentul! documentul scris de Ludovic al XVI-lea, cel pe care l-am avut eu în mână. Același aspect, aceeași configurație, aceleași sigilii roșii. Acum

înțeleg de ce n-a vrut Lupin să-mi lase un document de care puteam să profit numai examinând hârtia, sigiliile etc.

— Și?

— Și, din moment ce documentul al cărui text îl cunosc e autentic, din moment ce am văzut urma sigiliilor roșii, din moment ce însăși Maria-Antoaneta certifică, prin acest bilet scris de mâna ei, că toată povestea cu broșura reprodusă de domnul Massiban e autentică, din moment ce există cu adevărat o problemă istorică a Acului Găunos, sunt sigur că voi reuși.

— Cum? Autentic sau nu, dacă nu reușiți să-l descifrați, documentul nu-i bun de nimic, din moment ce Ludovic al XVI-lea a distrus cartea care dădea explicația.

— Da, dar celălalt exemplar, smuls din flăcări de căpitanul de gărzi al lui Ludovic al XIV-lea, n-a fost distrus.

— De unde știți?

— Dovediți contrariul.

Beautrelet tăcu, apoi, încet, cu ochii închiși, ca și cum încerca să-și clarifice și să-și rezume gândurile, spuse:

— Posesor al secretului, căpitanul începe prin a dezvălui unele părți din el în jurnalul pe care-l găsește strănepotul său. Apoi, liniște. Cheia enigmei n-o mai dă. De ce? Fiindcă încet-încet se strecoară în el ispita de a se folosi de secret, iar el cade pradă acestei ispite. Dovada? Asasinatul. Dovada? Magnifica bijuterie descoperită asupra lui și pe care, fără îndoială, o luase dintr-un tezaur regal a cărui ascunzătoare, complet necunoscută, constituie chiar misterul Acului

Găunos. Lupin mi-a dat de înțeles asta: Lupin nu mințea.

— Deci, domnule Beautrelet, ce concluzie trageți?

— În jurul acestei povești trebuie făcută cât mai multă publicitate și toate ziarele trebuie să anunțe că se caută o carte intitulată *Tratatul Acului.* Poate o s-o găsească cineva în fundul vreunei biblioteci de provincie.

Anunțul fu redactat imediat, și fără să aștepte măcar vreun rezultat de pe urma acestui anunț, Beautrelet se puse pe treabă.

Exista un început de pistă: asasinatul avusese loc în împrejurimile Gaillon-ului. Chiar în ziua aceea se duse acolo. Sigur, nu spera să reconstituie o crimă petrecută cu două sute de ani în urmă. Totuși, unele fărădelegi lasă urme în amintirile, în tradițiile ținuturilor.

Cronicile locale reține aceste urme. Într-o bună zi, cutare erudit de provincie, cutare amator de legende vechi, cutare evocator al unor mărunte incidente din trecut, fac din ele obiectul unui articol de ziar sau al unei comunicări la Academia din ținutul lor.

Vizită vreo trei-patru din acești eruditi. Împreună cu unul din ei, mai ales, un bătrân notar, răsfoi, cercetă registrele de închisoare, registrele fostelor judecătorii și ale parohiilor. Nici o însemnare nu făcea aluzie la asasinarea, în secolul al XVII-lea, a unui căpitan din gărzile regale.

Nu se descurajă și-și continuă cercetările la Paris, unde poate că avusese loc ancheta. Eforturile lui n-au avut nici un rezultat.

Dar ideea unei alte piste îl lansă într-o direcție nouă. Era oare imposibil să afle numele căpitanului, al cărui nepot emigrase și al cărui strănepot servise Republica sub arme, fusese detașat la Temple în timpul detenției familiei regale, îl servise pe Napoleon și participase la campania din Franța?

Cu multă răbdare, stabili până la urmă o listă în care cel puțin două nume erau aproape identice: domnul de Larbeyrie, sub Ludovic al XIV-lea, cetățeanul Larbrie în timpul Terorii.

Acesta era deja un punct important. Anunță ziarele, cerând informații în legătură cu Larbeyrie sau cu urmașii lui.

Îi răspunse chiar Massiban, Massiban cel cu broșura, membru al Institutului.

Domnule,

Vă semnalez un pasaj din Voltaire, pe care l-am găsit în manuscrisul lucrării Secolul lui Ludovic al XIV-lea *(Capitolul XXV: „Ciudățenii și anecdote din timpul domniei"). Pasajul acesta a fost suprimat în diversele ediții.*

„L-am auzit pe răposatul domn de Caumartin, intendent al Finanțelor și prieten cu ministrul Chamillard, povestind că regele a pornit într-o zi în grabă cu trăsura la vestea că domnul de Larbeyrie fusese asasinat și jefuit de niște bijuterii magnifice. Părea foarte tulburat și repeta întruna: «Totul e pierdut... totul e pierdut...» În anul următor, fiul acestui Larbeyrie și fiica sa, care se căsătorise cu marchizul de Vélines, au fost

exilați pe domeniile lor din Provența și Bretania. Fără îndoială că acest lucru este destul de ciudat."

Trebuie cu atât mai puțin să ne îndoim, aș adăuga eu, cu cât domnul Chamillard, după câte spune Voltaire, a fost ultimul ministru care a avut cunoștință de straniul secret al Măștii de fier.

Observați, deci, domnule, folosul pe care-l putem trage din acest pasaj și legătura evidentă dintre cele două aventuri. În ce mă privește, nu îndrăznesc să emit ipoteze prea precise asupra purtării, bănuielilor, temerilor lui Ludovic al XIV-lea, dar, pe de altă parte, nu se poate presupune, din moment ce domnul de Larbeyrie a lăsat un fiu care a fost probabil bunicul cetățeanului - ofițer Larbrie, și o fiică, nu se poate presupune că o parte din hârtiile lăsate de Larbeyrie au rămas la fiica sa, și că, printre aceste hârtii, se găsea și faimosul exemplar salvat din flăcări de căpitan?

Am consultat Anuarul Castelelor. În împrejurimile orașului Hennes există un baron de Vélines. Este oare un descendent al marchizului? Ieri, pentru orice eventualitate, i-am scris acestui baron, întrebându-l dacă nu cumva posedă o cărțulie veche, în al cărei titlu este menționat cuvântul Ac. Aștept răspunsul lui.

Aș fi foarte încântat să pot discuta toate aceste chestiuni cu dumneavoastră. Dacă nu vă deranjează, treceți pe la mine. Cu stimă.

P.S. — *Bineînțeles, nu voi da publicității aceste mărunte descoperiri. Acum, că vă apropiați de țel, e nevoie de discreție.*

Asta era și părerea lui Beautrelet. El merse chiar mai departe: fiind în dimineața aceea hărțuit de doi ziariști, le dădu cele mai fanteziste informații în legătură cu proiectele și cu starea lui de spirit.

După-amiază alergă în grabă la Massiban, care locuia pe Quai Voltaire, la numărul 17. Spre marea lui surprindere, află că Massiban tocmai plecase pe nepusă masă, lăsându-i un bilet în caz că va veni. Isidore îl desfăcu și citi:

Am primit o telegramă care-mi dă speranțe. Plec și voi înnopta la Rennes. Ați putea lua trenul de seară și, fără să vă opriți la Rennes, să mergeți până la halta Vélines. Ne vom întâlni la castel, care se află la patru kilometri de haltă".

Lui Beautrelet îi plăcu programul și, mai ales, ideea de a ajunge la castel o dată cu Massiban, căci se temea de o posibilă gafă din partea acestui om fără experiență. Se întoarse la prietenul său și-și petrecu restul zilei împreună cu el. Seara luă expresul de Bretania. La ora șase cobora la Vélines. Făcu cei patru kilometri pe jos, printre copaci stufoși. De departe, zări pe o înălțime un conac lung, construcție destul de hibridă, amestecătură între stilurile Renașterii și Ludovic-Filip, dar inspirând totuși respect cu cele patru turnulețe și cu podul mobil smălțuit cu iederă.

Apropiindu-se de el, Isidore își simțea inima bătând. A ajuns, oare, în sfârșit, la capătul drumului? Se află cheia misterului la castel?

Era neîncrezător. I se părea totul prea frumos și se întreba dacă nu cumva ascultă din nou de vreun plan infernal imaginat de Lupin, dacă, de exemplu, Massiban n-o fi un instrument în mâinile dușmanului său.

Izbucni în râs.

„Hai că devin comic. S-ar crede într-adevăr că Lupin e un tip infailibil, un zeu atotputernic, împotriva căruia nu se poate face nimic. Ce naiba! Lupin se mai înșală, Lupin e și el la mila sorții, Lupin face și el greșeli, și tocmai datorită greșelii pe care a făcut-o pierzând documentul încep eu să am avantaj asupra lui. Toate pornesc de aici. Și, până la urmă, toate eforturile lui nu încearcă decât să repare greșeala comisă." Și vesel, plin de încredere, Beautrelet sună la poartă.

— Ce dorește domnul? întrebă un servitor.

— Baronul de Vélines poate să mă primească?

Și-i întinse cartea de vizită.

— Domnul baron nu s-a trezit încă, dar dacă domnul vrea să-l aștepte...

— Nu l-a mai căutat cineva, un domn cu barbă albă, puțin adus de spate? zise Beautrelet, care-l cunoștea pe Massiban din fotografiile apărute în ziare.

— Ba da, a sosit acum zece minute, l-am condus în salon. Vă rog să mă urmați și dumneavoastră.

Întrevederea dintre Massiban și Beautrelet fu cât se poate de cordială. Isidore îi mulțumi bătrânului pentru informațiile deosebit de importante pe care i le dăduse, iar Massiban își exprimă cu multă căldură admirația. Apoi

schimbară păreri în legătură cu documentul, în legătură cu șansele pe care le aveau de a descoperi cartea, și Massiban îi repetă ceea ce aflase în legătură cu domnul de Vélines. Baronul era un om de șaizeci de ani care, văduv de multă vreme, trăia foarte retras împreună cu fiica sa, Gabrielle de Villemon, care fusese de curând crunt lovită de moartea soțului și a fiului mai mare într-un accident auto.

— Domnul baron vă roagă să urcați.

Servitorul îi conduse la primul etaj, într-o încăpere largă cu pereții goi, mobilată simplu cu scrinuri, etajere și mese acoperite cu hârtii și registre. Baronul îi primi cu multă amabilitate și cu nevoia de a vorbi pe care o simt adesea persoanele prea retrase. Le veni foarte greu să-și expună motivul vizitei.

— Ah! da, știu, mi-ați scris despre asta, domnule Massiban. E vorba, nu-i așa, de o carte în care se pomenește de un Ac și pe care aș avea-o de la un strămoș.

— Într-adevăr.

— Trebuie să vă spun că eu sunt cam certat cu strămoșii mei. Pe timpul acela oamenii aveau idei ciudate. Eu aparțin epocii mele. Am rupt cu trecutul.

— Da, obiectă Beautrelet, dar nu vă amintiți deloc să fi văzut cartea asta prin casă?

— Ba da! doar v-am spus în telegramă, strigă el către Massiban care, enervat, umbla de colo-colo prin încăpere și se uita la ferestrele înalte, ba da!... sau cel puțin fiicei mele i se pare c-a văzut titlul ăsta printre miile de terfeloage din bibliotecă. Fiindcă eu,

domnilor, cu lectura... Nu citesc nici măcar ziarele... Numai fiica mea, câteodată, dar numai dacă micuțul George, copilul care i-a rămas, se simte bine și dacă mie-mi ies arendele, dacă stau bine cu contractele!... Vedeți registrele astea... ele sunt viața mea, domnilor... și mărturisesc că nu știu nimic din toată povestea despre care mi-ați scris, domnule Massiban...

Isidore Beautrelet, oripilat de toată vorbăria bătrânului, îl întrerupse brusc:

— Scuzați-mă, domnule, deci cartea...

— Fiică-mea a căutat-o. O caută de ieri.

— Și?

— Și a găsit-o. A găsit-o acum vreo două ceasuri. Când ați sosit...

— Și unde-i cartea?

— Unde-i cartea? Păi a pus-o pe masa aia... uitați... acolo...

Isidore se repezi într-acolo. Pe marginea mesei, pe un vraf de hârțoage, se afla o cărțulie legată în marochin roșu. Bătu cu pumnul în ea, ca și cum ar fi interzis oricui de pe lumea asta să se atingă de ea... și, într-un fel, ca și cum nici el însuși nu îndrăznea s-o apuce.

— Ei, strigă Massiban, emoționat.

— O am... uite-o... de-acum, asta-i...

— Dar titlul... sunteți sigur?

— Ei, drace! uitați-vă.

Îi arătă literele aurii gravate în marochin: „Misterul Acului Găunos".

— V-ați convins? Suntem în sfârșit stăpânii secretului?

— Prima pagină... Ce-i pe prima pagină?

— Citiți: „Tot adevărul dezvăluit pentru

prima oară. — O sută de exemplare tipărite de mine pentru informarea Curții".

— Ăsta-i, ăsta-i, murmură Massiban cu vocea gâtuită, exemplarul salvat din flăcări! E chiar cartea condamnată de Ludovic al XIV-lea.

O răsfoiră. Prima jumătate conținea explicațiile date de căpitanul de Larbeyrie în jurnalul său.

— Mai departe, mai departe, zise Beautrelet care se grăbea să ajungă la soluție.

— Cum adică, mai departe! Nici gând. Știm că omul cu Masca de fier a fost închis fiindcă cunoștea și voia să divulge secretul casei regale a Franței! Dar cum îl aflase? Și de ce voia să-l divulge? În fine, cine este acest straniu personaj? Un frate vitreg al lui Ludovic al XIV-lea, cum pretindea Voltaire, sau ministrul italian Mattioli, cum afirmă critica modernă? Drace! Astea sunt chestiuni de interes primordial!

— Mai târziu! mai târziu! protestă Beautrelet, ca și cum s-ar fi temut ca nu cumva cartea să-și ia zborul din mâinile lui înainte de-a apuca să dezlege enigma.

— Dar, obiectă Massiban, pe care îl pasionau aceste amănunte istorice, avem timp pe urmă... Să vedem întâi explicația.

Deodată Beautrelet se întrerupse. Documentul! În mijlocul unei pagini, în stânga, ochii lui vedeau cele cinci rânduri misterioase de puncte și de cifre. Constată dintr-o ochire că textul era identic cu cel pe care-l studiase el. Aceeași dispunere a semnelor... aceleași intervale care delimitau

cuvântul „domnișoare" și cei doi termeni ai Acului Găunos.

Înainte era o notiță: *„Toate informațiile necesare au fost reduse, se pare, de către regele Ludovic al XIII-lea într-o schiță pe care o reproduc mai jos".*

Urma schița. Apoi venea explicația documentului.

Beautrelet citi cu glasul întretăiat:

— După cum se vede, această schiță, chiar după ce am schimbat literele cu vocale, nu aduce nici o lumină. Am putea spune că, pentru a descifra această enigmă, trebuie mai întâi s-o cunoști. Este mai degrabă un fir oferit celor ce cunosc cărările labirintului. Să apucăm firul și să pornim, eu vă voi conduce.

Mai întâi rândul patru. Rândul patru conține măsuri și indicații. Conformându-se indicațiilor și respectând măsurile consemnate, ajungem inevitabil la țel, bineînțeles cu condiția de a ști unde sântem și încotro mergem, într-un cuvânt de a fi la curent cu sensul real al Acului Găunos. Asta se poate afla din primele trei rânduri. Primul este conceput pentru a mă răzbuna pe rege, de altfel îl prevenisem..."

Beautrelet se opri zăpăcit.

— Ce-i? Ce s-a întâmplat? făcu Massiban.

— Explicația lipsește.

— Într-adevăr, zise și Massiban. „Primul este conceput pentru a mă răzbuna pe rege..." Ce vrea să zică asta?

— Fir-ar să fie! urlă Beautrelet.

— Ei?

— Rupte! Două pagini! paginile următoare! Uite urmele!...

Tremura, scuturat de furie și dezamăgire. Massiban se aplecă asupra cărții:

— Adevărat... au rămas marginile celor două pagini, ca niște zimți. Urmele par destul de proaspete. N-au fost tăiate, ci smulse... smulse cu violență... Uite, toate paginile de la sfârșit sunt șifonate.

— Dar cine? cine? gemea Isidore strângând pumnii... un servitor? un complice?

— Asta s-a întâmplat cel mult acum câteva luni, observă Massiban.

— Totuși... trebuia ca această carte să fi fost descoperită, luată... Să vedem, dumneavoastră, domnule, strigă Beautrelet, apostrofându-l pe baron, dumneavoastră nu știți nimic?... nu bănuiți pe nimeni?

— Am putea s-o întrebăm pe fiica mea.

— Da... da... asta-i... poate că ea știe...

Domnul de Vélines îl sună pe valetul lui personal. Doamna de Villemon intră câteva minute mai târziu. Era o femeie tânără, cu un chip îndurerat și resemnat. Imediat, Beautrelet o întrebă:

— Ați găsit cartea asta sus, în bibliotecă, doamnă?

— Da, într-un pachet de cărți legat cu sfoară.

— Și ați citit-o?

— Da, aseară.

— Când ați citit-o, astea două pagini lipseau? Amintiți-vă bine, cele două pagini de după schița cu cifre și puncte?

— Nu, nu, spuse ea mirată, nu lipsea nici o pagină.

— Totuși, au fost rupte...

— Dar cartea n-a ieşit noaptea asta din camera mea.

— Şi dimineaţă?

— Dimineaţă am adus-o eu însămi aici când a fost anunţată sosirea domnului Beautrelet.

— Şi-atunci?

— Şi-atunci, nu înţeleg. Doar dacă...

— Ce?

— Georges... băiatul meu... în dimineaţa asta... Georges s-a jucat cu cartea.

Ieşi grăbită, însoţită de Beautrelet, de Massiban şi de baron. Copilul nu era în camera lui. Îl căutară peste tot. În sfârşit, îl găsiră jucându-se în spatele castelului. Dar cei trei păreau atât de agitaţi şi i se ceru socoteală cu atâta autoritate, încât începu să urle. Toată lumea alerga în toate părţile. Erau întrebaţi servitorii. Era o hărmălaie de nedescris. Şi Beautrelet avea groaznica impresie că adevărul se retrage din faţa lui ca apa care se scurge printre degete. Făcu un efort să-şi recapete stăpânirea de sine, luă braţul doamnei de Villemon şi, urmat de baron şi de domnul Massiban, o aduse în salon şi-i spuse:

— Cartea e incompletă, fie, au fost rupte două pagini... dar dumneavoastră le-aţi citit?

— Da.

— Ştiţi ce conţineau?

— Da.

— Aţi putea să ni le reproduceţi?

— Perfect. Am citit toată cartea cu multă curiozitate, dar cele două pagini m-au faprat în mod special, dat fiind interesul dezvăluirilor, un interes considerabil.

— Atunci vorbiți, doamnă, vorbiți, vă implor. Aceste dezvăluiri au o importanță excepțională. Vorbiți, vă rog, timpul pierdut nu se mai întoarce. Acul Găunos...

— Ah! da e foarte simplu, Acul Găunos înseamnă...

În clipa aceea intră un servitor.

— O scrisoare pentru doamna...

— la te uită... dar factorul a trecut mai devreme.

— Mi-a dat-o un băiețandru.

Doamna de Villemon desfăcu scrisoarea, o citi și-și duse mâna la inimă, gata să cadă, brusc palidă și îngrozită.

Hârtia căzuse pe jos. Beautrelet o luă și, fără măcar să-și ceară scuze, citi la rândul său:

„Nu vorbiți... altfel, fiul dumneavoastră nu se va mai trezi"...

— Copilul meu... copilul meu..., bolborosea ea, atât de slăbită, încât nu putea nici măcar să alerge în ajutorul celui amenințat.

Beautrelet o liniști.

— Nu e ceva serios... e o glumă... cine ar avea interesul?

— Numai de n-ar fi Arsène Lupin, insinuă Massiban.

Beautrelet îi făcu semn să tacă. La naiba, știa și el că dușmanul e din nou prezent, atent și gata de orice, și tocmai de aceea voia să-i smulgă doamnei de Villemon cuvintele supreme, atât de mult așteptate, să i le smulgă pe loc, chiar în clipa aceea.

— Vă implor, doamnă, liniștiți-vă...

Suntem toți aici... Nu e nici o primejdie...

Va vorbi? Isidore crezu, speră asta. Ea îngăimă câteva silabe. Dar ușa se deschise din nou. De data asta intră bona. Părea tulburată.

— Domnul Georges... doamnă... domnul Georges...

Dintr-o dată, mama își regăsi toate forțele. Mai iute decât toți, mânată de un instinct sigur, năvăli în jos pe scară, trecu prin vestibul și alergă spre terasă. Acolo, într-un fotoliu, era întins, nemișcat, micuțul Georges.

— Ei, ce e! doarme!...

— A adormit subit, doamnă, spuse bona. Am vrut să-l împiedic, să-l duc în camera lui. Dar adormise deja și mâinile... mâinile îi erau reci.

— Reci... îngăimă mama... da, așa e... ah! Doamne, Doamne... *numai de s-ar trezi!*

Beautrelet își strecură degetele în buzunar, apucă revolverul, arătătorul înșfăcă cocoșul, scoase brusc arma și trase în Massiban.

Massiban se ferise dinainte, ca să zic așa, fiindcă spionase mișcările tânărului. Dar Beautrelet se repezise spre el, strigând:

— Pe el! e Lupin!

Sub violența șocului, Massiban fu răsturnat într-unul din fotoliile de trestie.

După șase sau opt secunde se ridică, lăsându-l pe Beautrelet aiurit, sufocat, și ținând în mână revolverul tânărului.

— Bine... perfect... nu mișca.. două-trei minute, nu mai mult... Da' zău că ți-a trebuit mult până să mă recunoști. Înseamnă că i-am furat bine mutra lui Massiban?...

Se îndreptă de șale și, sigur de-acum pe picioare, cu torsul solid, cu o mină amenințătoare, rânji privindu-i pe cei trei servitori încremeniți și pe baronul zăpăcit.

— Isidore, ai fost un fraier. Dacă nu le spuneai că sunt Lupin, îmi săreau în spinare. Și cu niște zdrahoni ca ăștia, brr, ce s-ar fi ales de mine, Doamne! unul cotra patru!

Se apropie de ei.

— Haideți copii, nu vă temeți... nu vă fac buba... uite, vreți o bucățică de zahăr candel? o să vă ajute să vă veniți în fire. Ah! tu să-mi dai înapoi bancnota mea de o sută de franci. Da, da, te recunosc. Pe tine te-am plătit adineauri să-i aduci stăpânei tale scrisoarea... hai, repede, servitor necredincios...

Luă bancnota albastră pe care i-o întinsese servitorul și-o făcu bucățele.

— Banii trădării... îmi ard degetele.

Își scoase pălăria și se înclină adânc în fața doamnei de Villemon.

— Iertați-mă, doamnă. Întâmplările neprevăzute ale vieții — mai ales ale vieții mele — mă obligă adesea la cruzimi de care eu roșesc primul. Dar fiți fără grijă în privința fiului dumneavoastră, e o simplă înțepătură, o mică înțepătură în braț pe care i-am făcut-o în timp ce-i puneați întrebări. În cel mult o oră nici n-o să se mai cunoască. Încă o dată, scuzele mele. Dar am nevoie de tăcerea dumneavoastră.

Salută din nou, îi mulțumi domnului de Vélines pentru ospitalitate, își luă bastonul, își aprinse o țigară, descrise un cerc cu pălăria, îi strigă lui Beautrelet pe un ton

protector: „Adio puișor!" și plecă liniștit, aruncând fumul în nasul servitorilor.

Beautrelet așteptă câteva minute. Doamna de Villemon, mai calmă, își veghea copilul. Se îndreptă spre ea, ca s-o mai roage o dată. Ochii îi se întâlniră. Isidore nu mai spuse nimic. Înțelesese că, în noile condiții, ea nu va vorbi niciodată, orice s-ar întâmpla. Aici, în creierul acesta de mamă, secretul Acului Găunos era înmormântat la fel de adânc ca în tenebrele trecutului. Renunță și plecă.

Era ora zece și jumătate. La unsprezece cincizeci avea un tren. O luă agale pe aleea din parc și apoi pe drumul ce ducea la gară.

— Ei, ce părere ai?

Era Massiban, sau mai bine zis Lupin, care ieșea din pădurea învecinată cu drumul.

— A fost o combinație reușită? Nu-i așa că bătrânul tău amic știe să danseze pe sârmă? Sunt sigur că încă nu ți-ai revenit, nu? și că te întrebi dacă numitul Massiban, membru al Academiei de Inscripții și Beletristică, a existat vreodată? Da, da, există. Dacă ești cuminte, ți-l și arăt. Dar, mai întâi, să-ți dau înapoi revolverul... Te uiți dacă-i încărcat? Perfect, micuțule. Rămân cinci gloanțe, dintre care unul e suficient ca să mă trimită *ad patres*[1]... Ei bine, îi pui în buzunar?... Bravo... Prefer așa decât ce-ai făcut acolo... A fost un gest grosolan! Dar, e drept, domnul e tânăr, își dă dintr-o dată seama — într-o străfulgerare! — că afurisitul de Lupin l-a tras iar pe sfoară și că e aici, în

[1] „La strămoși" (lat.), expresie folosită cu sensul de „pe lumea cealaltă" (N. trad.).

fața lui, la doi pași... pfft... trage.. Hai că nu-ți port pică... Dovadă că te invit să iei loc în mașina mea. Îți convine?

Își băgă două degete în gură și fluieră.

Era un contrast delicios între aspectul venerabil al bătrânului Massiban și între gesturile și accentul de puștan pe care le afișa Lupin. Beautrelet nu-și putu stăpâni râsul.

— A râs! a râs! strigă Lupin țopăind de bucurie... Vezi, ceea ce-ți lipsește ție, puișor, e zâmbetul... ești nițel cam prea grav pentru vârsta ta... Ești foarte simpatic, ai mult farmec în naivitatea și simplitatea ta... dar, zău, îți lipsește zâmbetul.

Se înfipse în fața lui.

— Uite, pariez că acu' o să te fac să plângi. Știi cum ți-am urmărit ancheta? cum am aflat de scrisoarea pe care ți-a scris-o Massiban și de întâlnirea pe care ți-o dăduse pentru azi-dimineață la castelul Vélines? Din flecăreala prietenului tău, cel la care stai... Tu-i faci confidențe imbecilului ăluia și el nu știe cum să-i spună mai repede totul iubitei lui... Iar iubita lui n-are secrete pentru Lupin. Ce ți-am zis? Uită-te la tine... Ți s-au umezit ochii... prietenia trădată, nu? te întristează... Zău că ești delicios, micuțule... Îmi vine să te sărut... ai totdeauna o privire mirată care-mi merge drept la inimă... O să-mi amintesc mereu seara aceea de la Gaillon, când m-ai consultat... Da, da, eu eram bătrânul notar... Da' râzi o dată, puștiule... Zău, îți repet, ție-ți lipsește zâmbetul. Știi, n-ai... cum să zic? n-ai spontaneitate. Eu unul, am spontaneitate.

Se auzi în apropiere gâfâitul unei mașini. Lupin îl prinse brusc pe Beautrelet de braț și-i zise pe un ton rece, privindu-l în ochi:

— Acuma ai de gând să te liniștești? vezi că nu-i nimic de făcut. Atunci la ce bun să-ți risipești forțele și să-ți pierzi timpul? Sunt destui bandiți în lume... Fugi după ei și lasă-mă pe mine-n pace... altfel... ne-am înțeles, nu-i așa?

Îl zgâlțâia ca să-i impună propria voință. Apoi râse:

— Imbecil mai sunt! Tu să mă lași în pace? Tu nu ești din cei care abandonează... Ah! nu știu ce mă oprește... În doi timpi și trei mișcări ai fi legat fedeleș și cu căluș în gură... și în două ceasuri ai fi pus pentru câteva luni la păstrare... la eu aș putea să-mi văd de treburi în siguranță, să mă retrag în adăpostul liniștit pe care mi l-au pregătit strămoșii, regii Franței, și să mă bucur de comorile pe care au avut amabilitatea să le acumuleze pentru mine... Da' nu, se pare c-o să duc gafa până la capăt... ce vrei? fiecare are slăbiciunile sale... și eu am o slăbiciune pentru tine... Și-apoi, gafa nu-i încă comisă. O să mai curgă multă apă pe Sena până să pui tu degetul în gaura Acului... Ce naiba! Mie, Lupin, mi-au trebuit zece zile. Ție or să-ți trebuiască zece ani. Oricum, e ceva diferență între noi.

Automobilul ajnsese lângă ei. Era o mașină imensă închisă. Deschise portiera și Beautrelet scoase un strigăt. În limuzină era un bărbat, iar acest bărbat era Lupin sau mai bine zis, Massiban.

Înțelese pe loc și izbucni în râs.

Lupin zise:

— Nu te abține, doarme adânc. Ți-am promis c-o să ți-l arăt. Acum îți explici? Pe la miezul nopții am aflat de întâlnirea voastră la castel. La șapte dimineața eram aici. Când a trecut Massiban, n-a trebuit decât să-l culeg... Apoi, o mică înțepătură... atât! Dormi, bătrâne... o să te așezăm pe taluz.... La soare, să nu-ți fie frig... Așa... bine... perfect... Minunat... Și pălăria în mână!... fie-vă milă, un bănuț... Ah! bătrâne Massiban, tu te-ai găsit să te ocupi de Lupin!

Era într-adevăr teribil de comic să-i vezi față-n față pe cei doi Massiban, unul adormit, cu capul bălăbănindu-i-se, celălalt serios, plin de atenție și de respect.

— Fie-vă milă de un biet orb... Ține, Massiban, uite un bănuț și cartea mea de vizită... Și-acum, copii, s-o luăm din loc cu viteza a patra... Auzi, șofer, cu 120 la oră. Treci în mașină, Isidore. Azi e plenară la Institut și Massiban trebuie să citească la ora trei și jumătate un mic memoriu în legătură cu nu știu ce. Ei bine, o să-și citească micul memoriu. O să le servesc un Massiban complet, mai adevărat, cu propriile mele idei asupra inscripțiilor lacustre. O să fac și eu de data asta parte din Institut. Mai repede, șofer, n-avem decât 115... Ți-e frică, uiți că ești cu Lupin?... Ah! Isidore, și unii mai îndrăznesc să pretindă că viața e monotonă, dar viața e un lucru adorabil, micuțule, numai că trebuie să știi chestia asta... iar eu o știu... Crede-mă că nu mai puteam de bucurie adineauri, la castel, când tu pălăvrăgeai cu bătrânul Vélines iar eu, lipit de fereastră, rupeam foile

din cartea aceea istorică! Şi pe urmă când o interogai pe doamna de Villemon în legătură cu Acul Găunos! Va vorbi? Da, va vorbi... nu, nu va vorbi... da... nu... Mi se făcuse pielea de găină... dacă vorbeşte, va trebui să-mi refac întreaga viaţă, se năruie tot eşafodajul... Servitorul o să sosească la timp? Da... nu... uite-l... Dar Beautrelet o să mă deconspire? Niciodată! E prea nătărău! Ba da... nu... uite, aşa e... nu, nu-i aşa... ba da... mă pândeşte cu coada ochiului... aşa e... o să-şi ia revolverul... Ah! ce voluptate!... Isidore, vorbeşti prea mult... Hai să dormim, vrei? Eu unul mor de somn... noapte bună...

Beautrelet îl privi. Părea aproape adormit. Dormea.

Automobilul, lansat în spaţiu, se năpustea spre un orizont mereu atins şi fugind fără-ncetare. Nu mai erau nici oraşe, nici sate, nici câmpii, nici păduri; nimic altceva decât spaţiu, spaţiu devorat, înghiţit. Beautrelet îşi privi îndelung tovarăşul de drum cu o curiozitate arzătoare şi cu dorinţa de a pătrunde, prin masca ce o acoperea, până la fizionomia lui reală. Şi se gândea la împrejurările care-i închiseseră aici, alături, în intimitatea acestui automobil.

Dar, după toate emoţiile şi decepţiile dimineţii, obosit şi el, adormi la rândul lui.

Când se trezi, Lupin citea. Beautrelet se aplecă să vadă titlul cărţii. Erau *Scrisorile către Lucilius* ale filosofului Seneca.

VIII

DE LA CEZAR LA LUPIN

„Ce naiba! Mie, Lupin, mi-au trebuit zece zile... ție or să-ți trebuiască zece ani!"

Această frază, pronunțată de Lupin la ieșirea din castelul Vélines, a avut o influență considerabilă asupra conduitei lui Beautrelet. De obicei foarte calm și întotdeauna stăpân pe sine, Lupin avea totuși asemenea momente de exaltare, asemenea expansiuni romantice, teatrale și totuși vădind „băiatul de treabă" din el în timpul cărora îi scăpau unele mărturisiri, unele cuvinte de pe urma cărora un tip ca Beautrelet putea trage foloase.

C-o fi fost sau nu așa, Beautrelet avea impresia că în această frază apare una din mărturisirile sale involuntare. Era în drept să considere că, dacă Lupin punea în paralel eforturile sale cu ale lui Isidore în urmărirea adevărului asupra Acului Găunos, asta însemna că amândoi aveau mijloace identice de a-și atinge scopul, că el, Lupin, n-avusese alte elemente de reușită decât adversarul său. Șansele erau aceleași. Or, cu aceleași șanse, cu aceleași elemente de reușită, lui

Lupin îi fuseseră suficiente zece zile. Care erau aceste elemente, mijloace și șanse? Toate se reduceau, în definitiv, la cunoașterea broșurii publicate în 1815, broșură pe care Lupin o găsise, fără îndoială ca și Massiban, din întâmplare, și mulțumită căreia reușise să descopere, în cartea de rugăciuni a Mariei-Antoaneta, indispensabilul document. Deci, broșura și documentul, iată singurele două baze pe care se sprijinise Lupin. Cu ele reconstituise tot edificiul. Nici un ajutor din afară. Studiul broșurii și studiul documentului, asta-i tot.

Ei bine, Beautrelet nu se putea și el cantona pe același teren? La ce e bună lupta asta imposibilă? La ce bune toate anchetele astea zadarnice din care era sigur, chiar dacă evita capcanele din ce în ce mai numeroase, că va ajunge, până la urmă, la un rezultat deplorabil?

Hotărârea i-a fost clară și rapidă, avea sentimentul că se află pe calea cea bună. Mai întâi îl părăsi, fără reproșuri inutile, pe colegul de la Janson-de-Sailly și, luându-și valiza, se duse, după multe ocoluri, într-un hotel micuț din chiar centrul Parisului. Nu ieși din hotel zile-ntregi. Cel mult cobora la masă. În restul timpului, încuiat cu cheia, cu perdelele camerei trase, medita.

„Zece zile", spusese Arsène Lupin. Beautrelet se străduia să uite tot ce făcuse și să nu-și mai amintească decât elementele broșurii și documentului, încerca din toate puterile să rămână în limitele celor zece zile. Totuși trecu și a zecea zi, și a unsprezecea, și a douăsprezecea, dar în a treisprezecea zi i

se făcu lumină în creier și adevărul țâșni, înflori, prinse rapid consistență cu repeziciunea uluitoare a ideilor care cresc în noi ca niște plante miraculoase. În seara celei de-a treisprezecea zile, încă nu cunoștea cheia problemei, dar cunoștea în mod sigur una din metodele care-l puteau duce la descoperire, metoda fecundă pe care o folosise, fără îndoială, și Lupin.

Era o metodă foarte simplă, care decurgea dintr-o singură întrebare: există oare vreo legătură între toate evenimentele istorice mai mult sau mai puțin importante, de care e legat în broșură misterul Acului Găunos?

Era greu de răspuns, căci evenimentele erau diverse. Totuși, din examenul profund pe care-l făcu Beautrelet, se desprinse până la urmă o caracteristică esențială pentru toate aceste evenimente. Toate, fără excepție, se petrecuseră între granițele vechii Neustrii, care corespund aproximativ cu actuala Normandie. Toți eroii acestei fantastice aventuri sunt normanzi, sau devin normanzi, sau acționează în ținutul normand.

Ce cavalcadă pasionantă prin veacuri! Ce spectacol emoționant: toți acești baroni, duci și regi, plecând din puncte atât de opuse și dându-și întâlnire în colțul acesta de lume!

Beautrelet răsfoi la întâmplare o carte de istorie. Stăpânul secretului Acului după tratatul de la Saint-Clair-sur-Epte este Roll sau Rollon, primul duce *normand!*

Stindardul găurit ca un ac este al lui Wilhelm Cuceritorul, duce al *Normandiei,* regele Angliei!

Englezii o ard pe Ioana d'Arc, cunoscătoare a secretului, la *Rouen!*

Şi chiar la începutul aventurii, cine este acea căpetenie a caleţilor care-şi răscumpără libertatea de la Cezar dezvăluindu-i secretul Acului, dacă nu căpetenia locuitorilor ţinutului Caux, situat chiar în inima *Normandiei?*

Ipoteza se conturează. Terenul cercetărilor se restrânge. Rouen, malurile Senei, ţinutul Caux... se pare, într-adevăr, că toate drumurile duc într-acolo. Sunt pomeniţi în mod special doi dintre regii Franţei, în momentul în care secretul, pierdut pentru ducii de Normandia şi pentru moştenitorii lor, regii Angliei, a devenit secretul regilor Franţei, şi anume Henric al IV-lea, Henric al IV-lea care a condus asediul Rouenului şi a câştigat bătălia de la Arques, la porţile oraşului Dieppe. Şi Francisc I, care a fondat portul Le Havre şi a rostit cuvintele revelatoare: „Regii Franţei deţin secrete care hotărăsc adesea soarta oraşelor!" Rouen, Dieppe, Le Havre... cele trei vârfuri ale triunghiului, cele trei mari oraşe care se află în cele trei capete. La mijloc, ţinutul Caux.

Ajungem în secolul al XVII-lea. Ludovic al XIV-lea arde cartea în care necunoscutul dezvăluie adevărul. Căpitanul Labeyrie pune mâna pe un exemplar, profită de secretul pe care l-a violat, fură nişte bijuterii şi, surprins de nişte tâlhari, moare asasinat. Or, unde e capcana? La Gaillon! Gaillon, un orăşel situat pe drumul ce duce de la Le Havre, de la Dieppe sau de la Rouen la Paris.

Un an mai târziu, Ludovic al XIV-lea

cumpără un domeniu și construiește Castelul Acului. Ce amplasare alege? Centrul Franței. Astfel, curioșii sunt derutați. Nimeni nu caută în Normandia.

Rouen... Dieppe... Le Havre... Triunghiul din Caux... Totul se află aici. Într-o parte marea. În alta Sena. Iar în cealaltă, cele două văi care duc de la Rouen la Dieppe.

Mintea lui Beautrelet fu străbătută de un fulger. Spațiul acesta, ținutul acesta de podișuri înalte care se-ntind de la falezele Senei până la falezele Mării Mânecii, consituia aproape întotdeuna terenul operațiilor lui Lupin.

De zece ani încoace, această regiune era ținută sub foc concentrat, ca și cum și-ar fi stabilit ca reper centrul ținutului de care se lega cel mai strâns legenda Acului Găunos.

Afacerea baronului de Charon[1]? Pe malul Senei, între Rouen și Le Havre. Afacerea Tibermensnil?[2] La capătul celălalt al podișului între Rouen și Dieppe. Furturile de la Gruchet, Montigny, Crasville? În inima ținutului Caux. Unde mergea Lupin când a fost atacat și legat în compartimentul lui de către Pierre Onfrey, asasinul din strada Lafontaine[3]? La Rouen. Unde a fost îmbarcat Herlock Sholmès, prizonier al lui Lupin? Lângă Le Havre.

Iar teatrul întregii drame de Gesvres, care fusese? Castelul Ambrumésy, pe drumul dintre Le Havre și Dieppe.

---

1 *Arsène Lupin, gentleman spărgător (Arsène Lupin la închisoare).* (Nota aut.)
2 Idem, *Herlock Sholmès ajunge prea târziu.* (Nota aut.)
3 Idem, *Călătorul misterios.* (Nota aut.)

Deci, în urmă cu câțiva ani, Arsène Lupin, posesor al broșurii și cunoscând ascunzătoarea în care pusese Maria Antoaneta documentul, Arsène Lupin reușea să pună mâna pe faimoasa carte de rugăciuni. Având documentul, deschidea campania, *găsea* și se stabilea acolo în calitate de cuceritor.

Porni cu mare emoție, gândindu-se că Lupin făcuse și el aceeași călătorie, că fusese și el frământat de aceleași speranțe când a început să caute formidabilul secret care avea să-i dea atâta putere. Oare eforturile lui, ale lui Beautrelet, vor avea aceleași rezultate pozitive? Plecă devreme din Rouen, pe jos, machiat din belșug, cu traista-n băț, pe spinare, ca un ucenic care face turul Franței.

Nu se opri până la Duclair, unde luă masa. La ieșirea din orășel o luă pe malul Senei și, ca să zic așa, nu se mai despărți de fluviu. Instinctul, confirmat de altfel prin multe raționamente, îl aducea mereu înapoi la malurie sinuoase ale frumosului fluviu. Când e devalizat castelul Cahorn, colecțiile o tulesc pe apa Senei. Când e furată capela, spre Sena sunt îndreptate vechile piese sculptate. Își închipuia o flotilă de șlepuri făcând drumuri regulate între Rouen și Le Havre și „curățând" operele de artă și bogățiile unui întreg ținut pentru a le expedia de acolo către țara miliardarilor.

„Frige!... Frige!..." murmura tânărul, clătinându-se sub loviturile adevărului ce-l izbea în șocuri repetate.

Eșecul primelor zile nu-l descurajă. Avea o încredere adâncă, de nezdruncinat, în

certitudinea ipotezei după care se ghida. Îndrăzneață, excesivă, nu contează! Era demnă de inamicul urmărit. Ipoteza valora cât realitatea prodigioasă ce purta numele de Lupin. Când aveai de-a face cu omul ăsta, puteai căuta în afara enormului, exageratului, supraomenescului? Jumièges, La Mailleraie, Saint-Wandrille, Caudebec, Tancarville, Quillebeuf, câte localități pline de amintirea lui! De câte ori nu le contemplase el glorioasele clopotnițe gotice sau ruinele vaste, splendide!

Dar Le Havre și împrejurimile sale îl atrăgeau pe Isidore ca lumina unui far.

„Regii Franței dețin secrete care hotărăsc adesea soarta orașelor."

Cuvinte obscure, dar, pentru Beautrelet, strălucind dintr-o dată de înțeles! Nu erau ele tocmai declarația de motive pentru care hotărâse Francisc I să fondeze în acest loc un oraș, și soarta orașului Le Havre de Grâce nu era ea legată chiar de secretul Acului?

— Asta-i... asta-i... bâigui Beautrelet îmbătat... Estuarul normand; unul din punctele esențiale, unul din nucleele primitive ale noțiunii franceze, estuarul se completează prin încă două forțe, una în aer liber, vie, cunoscută, noul port care domnește asupra oceanului și se deschide spre lume; iar cealaltă tenebroasă, necunoscută și cu atât mai neliniștitoare cu cât e nevăzută și intangibilă. Prin secretul Acului se explică o întreagă latură a istoriei Franței și a casei sale regale, ca și întreaga evoluție a lui Lupin. Aceleași resurse de

energie și putere alimentează și reînoiesc averea regilor și pe aceea a aventurierului.

Din târg în târg, de la fluviu la mare. Beautrelet scotoci peste tot, cu nasul în vânt, cu urechile ciulite și încercând să smulgă lucrurilor semnificația lor profundă. Trebuia să întrebe delușorul ăsta? Sau pădurea aceea? Sau casele din satul ăsta? Oare din cuvintele nesemnificative ale țăranului ăstuia va desprinde cuvântul revelator?

Într-o dimineață, mânca într-un han, în apropiere de Honfleur, străvechea cetate a estuarului. În fața lui mânca un geambaș normand, roșcovan și greoi, unul din aceia care bat iarmaroacele din regiune, cu biciul în mână, cu o bluză lungă pe spinare. După o clipă, lui Beautrelet i se păru că omul îl privește atent, ca și cum l-ar recunoaște sau ar încerca să-l recunoască.

„Eh! se gândi el, mă înșel, nu l-am văzut niciodată pe negustorul ăsta de cai și nici el nu m-a văzut în viața lui."

Într-adevăr, omul păru să nu-i mai dea atenție. Își aprinse pipa, ceru cafea și coniac, fumă și bău. Terminându-și masa, Beautrelet plăti și se sculă. Când dădea să iasă, intră un grup de oameni, așa că trebui să rămână câteva clipe lângă masa la care era așezat geambașul, și-l auzi spunându-i încet:

— Bună ziua, domnule Beautrelet.

Isidore nu ezită, se așeză lângă el și-i zise:

— Da eu sunt.. dar dumneavoastră cine sunteți? Cum de m-ați recunoscut?

— Păi nu e greu... Și totuși, nu ți-am văzut niciodată decât fotografia în ziare. Dar

ești atât de prost... cum ziceți în franțuzește?... atât de prost machiat.

Avea un accent străin foarte puternic și lui Beautrelet i se păru, cercetându-l, că și el are o mască ce-i schimbă fizionomia.

— Cine sunteți? repetă el... Cine sunteți?

Străinul zâmbi:

— Nu mă recunoști?

— Nu. Nu v-am văzut în viața mea.

— Păi nici eu. Dar amintește-ți... Și mie îmi apare poza în ziare... și încă des. Ei bine, te-ai prins?

— Nu.

— Herlock Sholmès.

Întâlnirea era originală. Și semnificativă. Tânărul îi simți imediat importanța. După un schimb de complimente, îi spuse lui Sholmès:

— Presupun că sunteți aici... din cauza lui?

— Da.

— Atunci... atunci... credeți că avem șanse... în direcția asta...

— Sunt sigur.

Bucuria pe care-o simți Beautrelet când constată că părerea lui Sholmès coincide cu a lui nu era chiar pură. Dacă englezul ajunge la capăt, asta însemna să împartă victoria și cine știe dacă nu cumva o să ajungă înaintea lui?

— Aveți dovezi? Indici?

— Nu te teme, râse englezul, înțelegând-i neliniștea, nu-ți fac concurență. Dumneata ești cu documentul, cu broșura... lucrurile astea nu-mi prea inspiră încredere.

— Și dumneavoastră?

— Cu mine-i altceva.

— Sunt indiscret?...

— Deloc. Îți amintești povestea diademei, a ducelui de Charmerance[1]?

— Da.

— N-ai uitat-o pe Victoire, bătrâna doică a lui Lupin, cea pe care bunul meu prieten Ganimard a lăsat-o să scape într-o falsă dubă de închisoare?

— Nu.

— Am dat de urma Victoriei! Locuiește la o fermă, nu departe de drumul național 25. Drumul național 25 e drumul de la Le Havre la Lille. Prin Victoire o să ajung ușor la Lupin.

— O să dureze.

— Nu contează! Mi-am lăsat baltă toate treburile. Nu mă mai interesează decât asta. Între mine și Lupin e o luptă... pe viață și pe moarte.

Spuse aceste cuvinte cu un accent sălbatic, în care se simțea toată ura pentru umilințele suferite, toată ura feroce pentru un inamic ce-l dusese de nas în chip atât de crud.

— Pleacă, murmură el, suntem priviți... e periculos... Dar amintește-ți cuvinele mele: în ziua când Lupin și cu mine o să fim față-n față, o să se-ntâmple ceva... ceva tragic.

Beautrelet se despărți de Sholmès complet liniștit: n-avea de ce să se teamă că englezul o să fie mai rapid decât el.

Și ce dovadă nouă îi aducea această întâlnire întâmplătoare! Drumul dintre Le

---

[1] *Arsène Lupin*, piesă în patru acte. (Nota aut.)

Havre și Lille trece prin Dieppe. E marea șosea de coastă din ținutul Caux! drumul maritim care domină falezele Canalului Mânecii! Iar Victoire, era instalată într-o fermă în apropierea acestui drum. Victorie adică Lupin, fiindcă nu se despărțeau niciodată, stăpânul de servitoarea lui, care-l urma întotdeuna cu un devotament orb.

„Frige... frige..." își repeta tânărul. „De îndată ce împrejurările îmi aduc o informație nouă, aceasta îmi confirmă presupunerea. Pe de-o parte, siguranță absolută în legătură cu malurile Senei; pe de alta, siguranță în legătură cu șoseaua națională. Cele două căi de comunicație se întâlnesc la Le Havre, în orașul lui Francisc I, orașul secretului. Limitele se apropie. Ținutul Caux nu e mare, dar n-am decât partea de vest a zonei de răscolit".

Se apucă de treabă cu îndârjire.

„Nu există nici un motiv ca eu să nu găsesc ceea ce a găsit Lupin", își spunea el fără încetare. E adevărat că Lupin avea asupra lui câteva mari avantaje, poate cunoașterea amănunțită a regiunii, date precise despre legendele locale, poate mai puțin decât atât, o amintire — avantaj prețios, fiindcă el, Beautrelet, nu știa nimic în legătură cu ținutul, prima dată îl străbătuse când cu spargerea de la Ambrumésy, și-atunci repede, fără să zăbovească.

Dar nu conta!

Chiar dacă era nevoie să-și consacre acestei achete zece ani din viață, și tot avea s-o ducă până la capăt. Lupin era acolo. Îl vedea. Îl simțea. Îl aștepta la cotitura asta, la

marginea aceea de pădure, la ieșirea din satul ăstălalt. Și, de fiecare dată decepționat, părea că găsește în fiecare decepție un motiv și mai puteric să se încăpățâneze în continuare.

Adesea se arunca pe marginea drumului și se adâncea cu înflăcărare în studiul documentului a cărui copie o avea întotdeauna la el, adică cu cifrele substituite prin vocale:

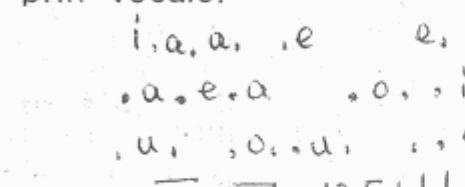

Sau, după obiceiul lui, se întindea pe burtă în iarba înaltă și se gândea ceasuri întregi. Avea timp. Viitorul îi aparținea.

Cu o răbdare de admirat, mergea de la Sena spre mare și dinspre mare spre Sena, îndepărtându-se treptat, revenind pe propriile urme și abandonând terenul numai atunci când nu mai avea teoretic nici o șansă de a obține nici cel mai mărunt indiciu.

Studie atent Montivilliers, Saint-Romain, Octeville și Goneville, și Criquetot.

Seara bătea la porțile țăranilor și le cerea adăpost. După cină, fumau împreună și se așezau la taclale. Și-i ruga să-i spună povești din acelea care se spun în nopțile lungi de iarnă.

Și le punea întotdeauna o întrebare șireată:

— Și Acul... Povestea Acului Găunos.. N-o știți?

— Zău că nu... N-am habar...

— Gândiți-vă bine... un basm de adormit copiii... ceva în care e vorba de un ac... un ac fermecat, poate.. știu eu?

Nimic. Nici o legendă, nici o amintire. Iar a doua zi pornea din nou vesel la drum.

Într-o zi trecu prin frumosul sătuc Saint-Jouin ce se înalță deasupra mării și coborî printre stâncile rupte din faleză, împrăștiate haotic.

Apoi urcă înapoi pe platou și o luă spre făgașul Bruneval, spre capul Antifer, spre golfulețul Belle-Plage. Umbla vesel și sprinten, un pic obosit, dar atât de încântat de viață! atât de încântat, încât uitase și de Lupin, și de misterul Acului Găunos, și de Victoire, și de Sholmès, și urmărea spectacolul lumii, cerul albastru, marea de smarald strălucind orbitor în soare.

La un moment dat văzu niște taluzuri drepte, niște resturi de ziduri de cărămidă, care i se părură a fi ruinele unei cetăți romane și care-l intrigară. Apoi zări un fel de castel micuț, imitând un vechi fort, cu turnulețe crăpate, cu ferestre înalte, în stil gotic și care era situat pe un promontoriu erodat, accidentat, stâncos, aproape desprins de faleză. Trecerea strâmtă era barată de o poartă de fier, având de-o parte și de alta balustradei și țepușe de fier.

Beautrelet reuși cu chiu cu vai să treacă de ea. Deasupra ușii ogivale, închise cu o broască veche, ruginită, citi:

Fortul Fréfossé[1]

Nu încercă să intre și, luând-o la dreapta, apucă, după ce coborâse o mică pantă, pe o potecă ce ducea la o creastă de pământ mărginită de o balustradă de lemn. În capătul ei era o grotă micuță, ca o gheretă în vârful stâncii în care era săpată, o stâncă abruptă, coborând până în mare.

În grotă nu puteai sta în picioare decât în mijloc. Pe pereți se încrucișau tot felul de inscripții. Spre partea uscatului se deschidea, ca o lucarnă, o gaură aproape pătrată săpată în piatră, chiar în fața fortului Fréfossé, a cărui coroană crenelată se zărea la vreo treizeci-patruzeci de metri distanță. Beautrelet își puse sacul jos și se așeză. Ziua fusese grea, obositoare. Ațipi o clipă.

Îl trezi vântul răcoros care pătrundea în grotă. Rămase câteva minute nemișcat și distrat, cu ochii rătăcind. Încerca să reflecteze, să-și reia firul gândurilor încă amorțite. Și deja, mai limpezit, era gata să se scoale, când avu impresia că în fața ochilor dintr-o dată ficși și larg deschiși îi apare... Îl scutură un fior. Mâinile i se crispară și simți picături de sudoare izvorându-i la rădăcina părului.

—Nu... nu... bâigui el... e vis, halucinație... Să fie oare posibil?

Se așeză brusc în genunchi și se aplecă. În granitul solului erau gravate în relief două

---

[1] Fortul Fréfossé purta numele unui domeniu vecin de care aparținea. Distrugerea sa, care a avut loc câțiva ani mai târziu, a fost cerută de autoritățile militare, ca urmare a dezvăluirilor cuprinse în această carte. (Nota aut.)

litere enorme, fiecare cam de câte un picior lungime.

Cele două litere cioplite grosolan, dar clar, și cărora uzura veacurilor le rotunjise unghiurile și le patinase suprafața, aceste două litere erau un D și un F.

D și F! miracol tulburător! Chiar D și F, două litere din document! Singurele litere din document!

Ah! Beautrelet nici n-avea nevoie să consulte documentul ca să vadă grupul de litere de pe rândul patru, rândul cu măsuri și indicații!

Le știa bine! Erau înscrise pe vecie pe retină, încrustate pe vecie în chiar materia lui cenușie!

Se sculă, coborî drumul povârnit, urcă pe lângă vechiul fort, se agăță din nou, ca să treacă, de vârfurile balustradelor și merse iute spre un păstor a cărui turmă păștea în lungul unui platou ondulat.

— Grota aia de-acolo... grota aia...

Buzele îi tremurau și-și căuta cuvintele care nu-i veneau. Păstorul se uita la el prostit. În sfârșit, repetă:

— Da, grota aia... de-acolo... în dreapta fortului... Are vreun nume?

— Păi cum! Toată lumea din Etretat îi zice că-i Domnișoarele.

— Ce?... Ce?... Ce zici?

— Păi da... camera Domnișoarelor...

Isidore fu cât pe ce să-i sară de gât, ca și cum tot adevărul sălășluia în omul acela, ca și cum spera să i-l fure dintr-o dată, să i-l smulgă...

Domnișoarele! unul din singurele trei cuvinte cunoscute din document!

Un vânt de nebunie îl clătină pe Beautrelet de pe picioare. Și vântul acela se învolbura în jurul lui, sufla ca o vijelie năprasnică venind din larg, venind de pretutindeni și biciuindu-l cu adevăruri... Înțelegea! Documentul își dezvăluia adevăratul înțeles! Camera Domnișoarelor... Etretat...

„Asta e..." gândi el, cu mintea invadată de lumină... „nu poate fi decât asta. Dar cum de n-am ghicit mai devreme?"

Îi spuse încet ciobanului:

— Bine... du-te... poți să pleci... mulțumesc...

Mut de uimire, omul își fluieră câinele și se îndepărtă.

Rămas singur, Beautrelet se întoarse spre fort. Aproape că trecuse de el când, deodată, se trânti la pământ și se ghemui la picioarele unui zid. Și se gândea frângându-și mâinile:

„Ce nebun sunt! Și dacă *el* mă vede? Dacă mă văd complicii *lui*? De-un ceas întreg mă tot preumblu..."

Nu se mai mișcă. Soarele asfinți se. Noaptea se-amesteca încet cu ziua, estompând contururile lucrurilor.

Atunci, cu gesturi mărunte, insesizabile, pe burtă, târându-se, cățărându-se, înaintă pe unul din vârfurile promontoriului, până la capătul falezei. Ajunse acolo. Cu mâinile întinse, îndepărtă tufele de iarbă și capul i se ridică deasupra abisului.

În fața lui, aproape de nivelul falezei, în mare, se ridica o stâncă enormă, de mai bine

de optzeci de metri înălțime, un obelisc colosal, bine proptit pe baza lui de granit ce se zărea la nivelul apei și subțiindu-se până în vârf, ca un colț gigantic al unui monstru marin. Alb ca faleza, de un alb cenușiu și murdar, înspăimântătorul monolit era vărgat de linii orizontale de silex și se vedea pe el munca înceată a veacurilor acumulând unul peste altul straturile de calcar și straturile de pietriș.

Din loc în loc câte-o fisură, câte-o adâncitură și, deodată, pe ici-pe colo, câte-un pic de pământ, de iarbă, câteva frunze.

Totul era puternic, solid, formidabil, cu un aspect de lucru indestructibil, împotriva căruia asaltul furios al valurilor și furtunilor e neputincios. Și era nepieritor, statornic, grandios, în ciuda grandorii falezelor ce se ridicau deasupra lui, imens în ciuda imensității spațiului în mijlocul căruia se ridica.

Unghiile lui Beautrelet se înfigeau în pământ ca ghearele unei fiare ce stă gata să sară asupra prăzii. Ochii îi pătrundeau în scoarța aspră a stâncii, i se părea că-i pătrund în pielea, în carnea ei. O atingea, o pipăia, o cerceta, punea stăpânire pe ea... Și-o asimila...

Orizontul era înroșit de flăcările soarelui dispărut, și norii învăpăiați, nemișcați pe cer, alcătuiau peisaje magnifice, lagune ireale, câmpii aprinse, păduri de aur, lacuri de sânge, o întreagă fantasmagorie arzândă și tăcută.

Albastrul cerului se întunecă. Luceafărul strălucea superb, apoi se aprinseră alte stele, încă timide.

Şi Beautrelet închise deodată ochii şi-şi prinse convulsiv capul între braţele îndoite. Acolo — ah! crezu că moare de bucurie, într-atât era de crudă emoţia ce-i cuprinsese sufletul —, acolo, în partea de sus a Acului de la Etretat, aproape de vârful în jurul căruia zburau pescăruşi, urca în spirale leneşe în aerul calm al crepusculului o şuviţă de fum ce se prelingea dintr-o crăpătură, ca dintr-un şemineu invizibil.

IX

SESAM, DESCHIDE-TE!

Acul de la Etretat e găunos!

Fenomen natural? Excavaţia produsă de cataclisme interioare sau de efortul insensibil al mării ce se frământă, al ploii ce se infiltrează? Sau lucrare supraomenească îndeplinită de oameni, celţi, gali, oameni preistorici? Erau întrebări insolubile, fără îndoială. Dar ce importanţă avea? Esenţialul era acesta: Acul era găunos.

La patruzeci-cincizeci de metri de arcul impunător căruia i se spune Porte d'Aval şi care ţâşneşte din înaltul falezei, ca ramura colosală a unui copac, pentru a prinde rădăcini în stâncile submarine, se înalţă un imens con de calcar, iar acest con nu-i decât o scufie ascuţită de scoarţă aşezată peste vid!

Prodigioasa revelaţie! După Lupin, iată că şi Beautrelet descoperea cheia marii enigme, care a rezistat mai bine de douăzeci de veacuri! Cheie de o importanţă supremă pentru cel ce o poseda odinioară, în vremurile îndepărtate când hoardele de barbari copleşeau lumea veche! cheie magică

ce deschide peșterea ciclopică pentru triburi întregi ce fug din fața dușmanului! cheie misterioasă ce păzește ușa celui mai inviolabil adăpost! cheie glorioasă ce dă puterea și asigură atotstăpânirea.

Având această cheie, Cezar poate să îngenuncheze Galia. Aflați în posesia ei, normanzii se impun în zonă și de aici, mai târziu, rezemându-se de acest punct de sprijin, cuceresc insula vecină, cuceresc Sicilia, cuceresc Orientul, cuceresc Lumea Nouă! Stăpâni ai secretului, regii Angliei domină Franța, o umilesc, o dezmembrează, se încoronează regi la Paris. Îl pierd și începe deruta. Stăpâni ai secretului, regii Franței câștigă în măreție, trec de granițele strâmte ale domeniului lor, făuresc încet-încet marea națiune și împrăștie glorie și putere — îl uită sau nu mai știu să-l folosească, și încep exilul, decăderea, moartea.

Un regat invizibil, în sânul apelor, la zece stânjeni de mal!... O fortăreață necunoscută, mai înaltă ca turnurile de la Notre-Dame și construită pe o bază de granit mai mare ca o piață publică... Ce forță și ce siguranță! De la Paris la mare, pe Sena. Acolo e Le Havre, oraș nou, oraș necesar. Și la șapte leghe mai încolo, Acul Găunos, nu e acesta adăpostul inexpugabil?

E un adăpost și, în același timp, o formidabilă ascunzătoare. Toate comorile regelui, sporite cu fiecare secol, tot aurul Franței, tot ce i se ia poporului, tot ce i se smulge clerului, toate prăzile aduhate de pe câmpurile de bătălie din Europa, toate astea

sunt înghesuite în peștera regală. Vechi parale de aur, scuzi lucitori, dubloni, ducați, florini, guinee, și pietre scumpe, și toate giuvaerurile, și toate podoabele, toate sunt aici. Cine să le descopere? Cine să afle vreodată secretul impenetrabil al Acului?

Nimeni. Ba da, Lupin.

Și Lupin devine ființa aceea de-a dreptul disproporționată pe care o cunoaște o lume întreagă, minunea imposibil de explicat atâta timp cât adevărul rămâne în umbră. Oricât ar fi de nemărginite resursele geniului său, ele nu pot fi de ajuns în lupta pe care o duce împotriva Societății. E nevoie și de alte resurse, mai palpabile. E nevoie de un adăpost sigur, e nevoie de certitudinea impunității, a păcii care să permită executarea planurilor sale.

Fără Acul Găunos, Lupin nu poate fi înțeles, e un mit, un personaj de roman, fără legătură cu realitatea. Dar stăpânind acest secret, și ce secret! e pur și simplu un om ca toți oamenii, dar care știe să mânuiască în mod superior extraordinara armă pe care i-a dăruit-o destinul.

Deci Acul e găunos, acesta era un fapt indiscutabil. Rămânea de văzut cum se poate ajunge la el.

Pe mare, cu siguranță. Trebuia să fie, pe partea dinspre mare, vreo fisură ce poate fi abordată de bărci în unele momente ale fluxului. Dar pe uscat?

Până seara, Beautrelet rămase suspendat deasupra abisului, cu ochii fixați pe masa de umbră aruncată de piramidă, gândindu-se, meditând cu toate puterile spiritului său.

Apoi coborî spre Etretat, alese hotelul cel mai modest, mâncă, urcă în camera lui și desfăcu documentul.

Pentru el era acum un joc să-i precizeze semnificația. Imediat observă că cele trei vocale ale cuvântului Etretat apăreau în primul rând, în ordinea și cu intervalele necesare. Deci primul rând arăta așa:

I. a. a. , e Etretat

Ce cuvinte puteau fi înaintea lui *Etretat?* Fără îndoială, niște cuvinte care se refereau la amplasarea Acului în raport cu satul. Or, Acul se ridica în stânga, spre vest... Căută și, amintindu-și că vânturile de vest se numeau pe coastă vânturi din *aval* și că poarta se numea tocmai Porte d' *Aval,* scrise:

În aval de Etretat

Rândul al doilea era cel al cuvântului *Domnișoarele* și, observând imediat în fața acestui cuvânt toată seria de vocale din cuvântul *camera,* notă cele două fraze:

În aval de Etretat - Camera Domnișoarelor.

Avu mai multe greutăți cu rândul al treilea și numai după multe tatonări își aminti existența, nu departe de Camera Domnișoarelor, a castelului construit pe locul fortului Fréfossé, așa încât până la urmă reconstitui documentul aproape în întregime:

În aval de Etretat - Camera Domnișoarelor - Sub fortul Fréfossé - Acul găunos.

Acestea erau cele patru formule,

formulele esențiale și generale. Prin ele, erai îndreptat în aval de Etretat, intrai în Camera Domnișoarelor, treceai după toate probabilitățile pe sub fortul Fréfossé și ajungeai la Ac.

Cum? Prin indicațiile și măsurile ce formau rândul al patrulea:

Acestea erau, evident, formulele speciale, destinate căutării intrării pe unde se pătrundea și a drumului ce ducea spre Ac.

Beautrelet presupuse imediat — și ipoteza lui era consecința logică a documentului — că, dacă există într-adevăr o comunicație directă între uscat și obeliscul Acului, subterana nu putea să pornească decât din camera Domnișoarelor, să treacă pe sub fortul Fréfossé, să coboare perpendicular cei o sută de metri ai falezei și, printr-un tunel săpat sub stâncile marine, să ajungă la Acul Găunos. Intrarea în subterană? Oare n-o desemnau tocmai literele D și F, atât de clar conturate, poate că era chiar sub ele, ascunsă de vreun mecanism ingenios?

A doua zi dimineață Isidore hoinări prin Etretat și stătu de vorbă cu tot felul de oameni pentru a încerca să mai descopere vreo informație utilă. În sfârșit, după-amiază urcă pe faleză. Deghizat în marinar, părea și mai tânăr, ca un puștan de doisprezece ani, cu pantaloni prea scurți și cu bluza de pescar.

Imediat ce intră în grotă, îngenunche în fața literelor. Dar îl aștepta o decepție.

Degeaba bătu în ele, le împinse, le răsuci în toate părțile, nu se mișcau. Și își dădu seama destul de repede că de fapt nu puteau să se miște și, deci, nu puteau comanda nici un mecanism. Totuși... totuși, însemnau ceva! Din informațiile pe care le culesese din sat rezulta că nimeni nu le putuse vreodată explica prezența și că abatele Cochet, în prețioasa lui carte despre Etretat[1], se aplecase și el în zadar asupra acestui mic rebus. Dar Isidore știa ceea ce nu aflase savantul arheolog normand, și anume, prezența celor două litere în document, pe rândul cu indicații. Coincidență întâmplătoare? Imposibil. Și atunci?...

Brusc îi veni o idee atât de rațională, atât de simplă, încât nu se îndoi nici o clipă de justețea ei. D și F nu erau inițiale a două dintre cele mai importante cuvinte din document? cuvinte care reprezentau — împreună cu Acul — reperele esențiale ale căii ce trebuia urmate: camera Domnișoarelor și fortul Fréfossé. D de la domnișoare, F de la Fréfossé, era un raport prea ciudat între ele ca să fie opera întâmplării.

În cazul acesta, problema se înfățișa astfel: grupul DF reprezintă relația ce există între Camera Domnișoarelor și fortul Fréfossé; litera izolată D de la începutul rândului reprezintă Domnișoarele, adică grota unde trebuie să te postezi; și litera izolată F de la mijlocul rândului, reprezintă

---

[1] *Originile Etretatului.* — În concluzie, abatele Cochet pare să considere că cele două litere sunt inițialele unui trecător. Dezvăluirile pe care le facem acum demonstrează eroarea unei asemenea supoziții. (Nota aut.)

Fréfossé, adică intrarea probabilă în subterană.

Între aceste semne diverse, rămân două: un fel de dreptunghi, marcat cu o linie în stânga, jos, și numărul 19, semne care indică, evident, celor care se găsesc în grotă, mijlocul de a pătrunde sub fort.

Forma dreptunghiului îl intriga pe Isidore. O fi în jurul lui, pe pereți, sau, oricum, la vedere, vreo inscripție, vreun obiect oarecare de formă dreptunghiulară?

Căută îndelung și era pe punctul de a abandona această pistă, când ochii îi căzură pe mica deschizătură săpată în stâncă și care slujea de fereastră. Or, marginile acestei deschizături constituiau tocmai un dreptunghi neregulat, inegal, grosolan, dar oricum un dreptunghi, și imediat Beautrelet constată că, punând picioarele pe D-ul și F-ul gravate în sol — și astfel se explica bara de deasupra literelor din document — se afla exact la înălțimea ferestrei!

Se așeză deci în poziția aceea și privi. Fereastra fiind îndreptată, după cum spuneam, spre uscat, se vedea mai întâi cărarea care lega grota de uscat, cărarea suspendată între două prăpăstii, apoi se zărea baza delușorului pe care era așezat fortul. Ca să încerce să zărească fortul, Beautrelet se aplecă spre stânga, și atunci înțelese semnificația liniei curbe, a virgulei care marca documentul jos, în stânga: jos, în stânga ferestrei, ieșea în afară o bucată de silex, și extremitatea acestei bucăți se încovoia ca o gheară. Era ca o veritabilă

cătare. Și dacă îți puneai ochiul în dreptul acestei cătări, privirea cuprindea, pe panta delușorului din față, o suprafață de teren destul de mică și aproape în întregime ocupată de un zid vechi de cărămidă, rămășiță a vechiului fort Fréfossé sau a anticei fortificații romane construite în locul acela.

Beautrelet alergă spre zidul care n-avea mai mult de doi metri lungime și a cărui suprafață era căptușită cu ierburi și plante. Nu descoperi nimic.

Și totuși, ce era cu numărul 19?

Se întoarse în grotă, scoase din buzunar un ghemuleț de sfoară și un metru de croitorie pe care le avea la el, legă sfoara de colțul de silex, agăță o piatră la capătul a nouăsprezece metri de fir și-o aruncă spre pământ. Piatra abia atinse capătul potecii.

„Ce idiot sunt, își zise Beautrelet. Păi pe vremea aia se socotea în metri? 19 înseamnă sau 19 stânjeni sau nimic."

Făcând calculul, măsură treizeci și șapte de metri de sfoară, făcu un nod și căută, pe pipăite, pe zid punctul exact în care nodul format la treizeci și șapte de metri de fereastra Domnișoarelor va atinge zidul fortului. După câteva minute reuși să stabilească punctul de contact. Cu mâna liberă dădu deoparte frunzele de coada-mielului crescute prin crăpături.

Îi scăpă un strigăt. Nodul, pe care-l ținea nemișcat cu arătătorul, era așezat în centrul unei cruciulițe cioplite în relief pe o cărămidă. Și semnul care se găsea în document după numărul 19 era o cruce!

Trebui să-şi adune toată voinţa pentru a-şi domina emoţia care-l copleşea. Grăbit, apucă crucea cu degetele crispate şi, apăsând-o, o învârti în acelaşi timp, cum ar fi învârtit spiţele unei roţi. Cărămida se clinti. Îşi spori eforturile: cărămida nu se mai mişcă. Atunci, fără să mai învârtă, apăsă mai mult. Simţi imediat că cedează. Şi deodată, se declanşă parcă ceva, ca zgomotul unei broaşte descuiate; şi, în dreapta cărămizii, pe o suprafaţă de un metru, zidul pivotă şi descoperi deschizătura unei subterane.

Ca un nebun, Beautrelet înşfăcă uşa de fier în care erau încrustate cărămizile, o trase cu violenţă la loc şi o închise. Uimirea, bucuria, teama de a nu fi descoperit, îi schimonoseau chipul de nu-l mai puteai recunoaşte. Avu viziunea copleşitoare a tot ce se întâmplase acolo timp de douăzeci de veacuri, a tuturor personajelor ce cunoşteau marea taină şi care pătrunseseră pe-acolo... Celţi, gali, romani, normanzi, englezi, francezi, baroni, duci, regi şi, după toţi aceştia, Arsène Lupin... şi după Lupin, el, Beautrelet... Simţi că mintea i-o ia razna. Căzu leşinat şi se rostogoli până la piciorul balustradei, pe buza prăpăstiei.

Sarcina lui era îndeplinită, sau cel puţin sarcina pe care putea s-o îndeplinească singur, cu propriile puteri.

Seara îi scrise şefului Siguranţei o scrisoare lungă, în care îi raporta cu fidelitate rezultatele anchetei şi-i dezvăluia secretul Acului Găunos. Cerea ajutoare ca să ducă totul la bun sfârşit şi-şi dădea adresa.

Așteptând răspunsul, petrecu două nopți la rând în Camera Domnișoarelor. Le petrecu plin de frică, cu nervii scuturați de o spaimă pe care o sporeau zgomotele nopții... În fiecare clipă i se părea că vede umbre ce vin spre el. Prezența lui în grotă era cunoscută... veneau... îl sugrumau... Totuși, privirea lui fixă, ca de nebun, susținută de întreaga lui voință, nu se dezlipea de zid.

În prima noapte nu se mișcă nimic, dar într-a doua, la lumina stelelor și a unui corn firav de lună, văzu ușa deschizându-se și niște siluete desprinzându-se din întuneric. Numără două, trei, patru, cinci...

I se păru că cei cinci oameni duc niște poveri destul de voluminoase. O luară de-a dreptul peste câmp până la drumul spre Le Havre și auzi zgomotul unui automobil ce se îndepărta.

Se întoarse înapoi și trecu pe lângă o fermă mare. Dar la o cotitură a drumului, abia apucă să se cațere pe taluz și să se pitească îndărătul copacilor. Trecură alți oameni, patru... cinci... și toți încărcați cu pachete. Și după vreo două minute, se auzi mormăitul altui automobil. De data asta nu mai avu putere să se întoarcă la postul său și se duse la culcare.

La trezire, boy-ul de la hotel îi aduse un plic. Îl desfăcu. Era cartea de vizită a lui Ganimard.

— În sfârșit! strigă Beautrelet care simțea, într-adevăr, după o campanie atât de dură, nevoia unui ajutor.

Se repezi cu mâinile întinse. Ganimard i le luă, îl privi o clipă și-i spuse:

— Ești un tip dur, băiete.

— Aiurea! făcu el, m-a ajutat întâmplarea.

— Când e vorba de *el*, nu există întâmplare, afirmă inspectorul, care vorbea întotdeauna despre Lupin cu un aer solemn și fără a-i pronunța numele.

Se așeză.

— Deci îl prindem?

— Așa cum l-am mai prins până acum de vreo douăzeci de ori, zise Beautrelet râzând.

— Da, dar azi...

— Azi, într-adevăr, e altceva. Îi cunoaștem adăpostul, fortăreața, ceea ce, până la urmă, îl face pe Lupin să fie Lupin. El poate să scape. Dar Acul de la Etretat nu poate.

— De ce crezi c-o să scape? întrebă Ganimard neliniștit.

— De ce credeți că trebuie să scape? răspunse Beautrelet. Nimic nu ne dovedește că în momentul de față se află în Ac. Astă-noapte au ieșit de-acolo unsprezece complici de-ai lui. Poate că unul din cei unsprezece era chiar el.

Ganimard se gândi.

— Ai dreptate. Esențialul e Acul Găunos. În rest, să sperăm c-o să avem noroc. Iar acum să stăm puțin de vorbă.

Își luă din nou vocea gravă, aerul important și rosti:

— Dragă Beautrelet, am ordin să-ți recomand, în privința acestei afaceri, discreție absolută.

— Ordinul cui? făcu Beautrelet în glumă. Al prefectului de poliție?

— Mai sus.

— Al președintelui Consiliului?

— Mai sus.

— Drace!

Ganimard coborî vocea.

— Beautrelet, vin de la Elysée. Acolo afacerea asta e considerată secret de stat, de o gravitate extremă. Sunt motive serioase pentru ca această citadelă invizibilă să rămână necunoscută... în special raţiuni strategice... Poate să devină centru de aprovizionare, magazie pentru noi detonatoare, pentru proiectile recent inventate, ştiu şi eu? arsenalul secret al Franţei.

— Dar cum speră ei să păstreze un asemenea secret? Odinioară îl cunoştea un singur om, regele. Astăzi suntem câţiva care-l ştim, fără a mai pune la socoteală banda lui Lupin.

— Eh! Chiar dacă se câştigă doar zece ani, doar cinci ani de tăcere! Aceşti cinci ani pot însemna salvarea...

— Dar, ca să pui stăpânire pe cetatea asta, pe acest viitor arsenal, trebuie neapărat să-l ataci, trebuie neapărat să-l scoţi pe Lupin de-acolo. Şi nu poţi face aşa ceva fără zgomot.

— Sigur, o să transpire câte ceva, dar nu se va şti nimic sigur. Şi-apoi, ce naiba, trebuie să încercăm.

— Fie, care-i planul dumneavoastră?

— Iată-l, pe scurt. Mai întâi, dumneata nu eşti Isidore Beautrelet, şi nu mai e vorba nici de Arsène Lupin. Dumneata eşti şi rămâi un puştan din Etretat care a surprins, în timpul hoinărelilor lui, nişte indivizi ieşind dintr-o

subterană. Crezi, nu-i așa, că există o scară care străpunge faleza de sus în jos?

— Da, există mai multe asemenea scări de-a lungul coastei. Uite, foarte aproape de aici mi-a fost arătată, în fața așezării Bénouville, Scara Popii, cunoscută de toți cei ce fac baie în mare. Ca să nu mai pomenesc de cele trei sau patru tuneluri folosite de pescari.

— Deci eu și jumătate din oamenii mei o să fim conduși de dumneata. O să intru singur sau însoțit, asta rămâne de văzut. Oricum, vom ataca pe aici. Dacă Lupin nu e în Ac, o să stabilim acolo o cursă în care o să se prindă până la urmă. Dacă e înăuntru...

— Dacă e înăuntru, domnule Ganimard, o să fugă din Ac prin spate, pe partea dinspre mare.

— În cazul ăsta o să fie arestat de cealaltă jumătate din oamenii mei.

— Da, dar dacă, din câte presupun, ați ales momentul când marea se retrage, dezgolind baza Acului, vânătoarea o să fie publică, fiindcă o să aibă loc de față cu toți pescarii de stridii, de creveți și de cochilii care mișună pe stâncile din apropiere.

— Tocmai de aceea o să aleg chiar ora când fluxul va atinge cota maximă.

— În cazul ăsta o să fugă cu o barcă.

— Și cum or să fie acolo o duzină de bărci, fiecare comandată de un om de-al meu, o să-l culegem.

— Numai să nu treacă printre bărcile dumneavoastră ca un pește prin ochiurile năvodului.

— Fie. Dar atunci îl scufund.

— Drace! Aveți și tunuri?

— Zău că da. În momentul ăsta la Le Havre se află un torpilor. La un telefon de-al meu va fi la ora stabilită în apropierea Acului.

— Ce mândru o să fie Lupin! Un torpilor!... Zău, domnule Ganimard, văd c-ați prevăzut totul. Nu ne mai rămâne decât să acționăm. Când dăm asaltul?

— Mâine.

— Noaptea?

— În plină zi, în timpul fluxului, la ora zece fix.

— Perfect.

Sub veselia aparentă, Beautrelet era foarte neliniștit. Până a doua zi nu închise un ochi, învârtind pe toate fețele planurile cele mai aiurite. Ganimard plecase la Yport, la vreo zece kilometri de Etretat, unde, din prudență, le dăduse întâlnire oamenilor lui și unde închirie douăsprezece bărci de pescuit, chipurile pentru niște sondaje de-a lungul coastei.

La ora zece fără un sfert, escortat de doisprezece flăcăi voinici, se întâlni cu Isidore la poalele drumului ce urca pe faleză. La ora zece fix ajunseră la zid. Era momentul decisiv.

— Ce ai, Beautrelet? Ești verde? râse Ganimard, tutuindu-l în batjocură pe tânăr.

— Și ție, domnule Ganimard, ripostă Beautrelet, s-ar zice că ți-a sosit ceasul.

Simțiră nevoia să se așeze și Ganimard sorbi câteva înghițituri de rom.

— Nu-i vorba de trac, zise el, dar la naiba, sunt tare emoționat! De fiecare dată

când trebuie să-l înhaţ mă ia cu dureri de burtă. Vrei un pic de rom?

— Nu.

— Şi dacă rămâi pe drum?

— Doar dacă mor.

— Brr! În sfârşit, om vedea. Şi acum, deschide. Nu suntem în primejdie să fim văzuţi?

— Nu. Acum e mai jos decât faleza, şi-apoi ne aflăm într-o adâncitură.

Beautrelet se apropie de zid şi apăsă pe cărămidă. Mecanismul se declanşă şi apăru intrarea în subterană. La lumina felinarelor văzură că e boltită şi că bolta, ca de altfel şi duşumeaua, e în întregime zidită cu cărămizi.

Făcură câţiva paşi şi imediat apăru o scară. Beautrelet numără patruzeci şi cinci de trepte, trepte de cărămidă, dar pe care acţiunea lentă a paşilor le tocise pe mijloc.

— Fir-ar să fie! înjură Ganimard care era în frunte şi care se opri brusc, ca şi cum s-ar fi lovit de ceva.

— Ce e?

— O uşă.

— Drace, murmură Beautrelet, uitându-se la ea, nu-i deloc uşor s-o dai jos. Pur şi simplu un bloc de fier.

— Ne-a luat dracu', zise Ganimard, nici măcar nu are broască.

— Păi tocmai asta îmi dă speranţe.

— De ce?

— O uşă e făcută ca să se deschidă, şi cum asta n-are broască, înseamnă că există un secret cu care se deschide.

— Şi cum noi nu cunoaştem secretul...

— O să-l aflu.

— Cum?

— Cu ajutorul documentului. Rândul al patrulea e conceput tocmai pentru a rezolva dificultățile în momentul când ele apar. Și soluția e destul de simplă, din moment ce e făcută nu ca să-i încurce, ci ca să-i ajute pe căutători.

— Destul de simplu! nu sunt de părerea dumitale, strigă Ganimard, care desfăcuse documentul... Numărul 44 și un triunghi marcat cu un punct în stânga, e mai degrabă obscur.

— Ba deloc. Priviți cu atenție ușa. Vedeți că e întărită la colțuri cu niște plăci de fier în formă de triunghiuri și că plăcile sunt fixate cu niște cuie mari. Luați placa din stânga jos și mișcați cuiul din colț... Sunt nouă șanse la una ca să nimerim.

— Ai nimerit-o pe-a zecea, zise Ganimard după ce încercă.

— Atunci înseamnă că numărul 44...

Gândind cu voce tare, Beautrelet continuă:

— Să vedem... Ganimard și cu mine ne aflăm amândoi pe ultima treaptă a scării... sunt patruzeci și cinci... De ce patruzeci și cinci, când numărul din document e 44?... Coincidență? nu... În toată afacerea asta n-a fost nici o coincidență, nici măcar involuntară. Ganimard, fii amabil și urcă înapoi o treaptă... Asta e, rămâi pe treapta a patruzeci și patra. Și-acum eu o să mișc cuiul de fier. Și zăvorul o să sară... dacă nu, să pic eu la examenul de latină...

Într-adevăr, ușa cea grea se roti din balamale. În fața privirilor li se deschise o grotă destul de largă.

— Cred că suntem exact sub fortul Fréfossé, zise Beautrelet. Acum sunt străpunse straturile de pământ, cărămida s-a terminat. Suntem în plină masă calcaroasă.

Sala era luminată slab din capătul celălalt. Apropiindu-se, văzură că e o fisură a falezei, săpată într-o ieşitură din perete şi care constituia un veritabil observator. În faţa lor, la cincizeci de metri, se înălţa din valuri blocul impresionant al Acului. În dreapta, foarte aproape, era arcada porţii Aval şi în stânga, în depărtare, închizând curba armonioasă a unui golf larg, un alt arc, şi mai impunător, se contura în faleză, Manneporte *(Magna Porta),* atât de înaltă, că ar fi putut trece pe sub ea o corabie cu catargele ridicate şi cu toate pânzele arborate. În larg, pretutindeni, marea.

— Nu văd flotila voastră, zise Beautrelet.

— Păi e imposibil, făcu Ganimard, poarta Aval ascunde toată coasta între Etretat şi Yport. Dar uite, acolo, în larg, linia aia neagră, la nivelul apei...

— Ce-i cu ea?...

— Ei bine, aceea e flota noastră de război, torpilorul nr. 25. Cu ajutorul lui, Lupin poate să evadeze... dacă vrea să cunoască peisajele submarine.

Pe lângă fisură, orificiul scării era marcat de o rampă. O luară pe-acolo. Din când în când, câte-o ferestruică găurea peretele şi de fiecare dată zăreau prin ea Acul, a cărui masă le părea din ce în ce mai uriaşă. Cu puţin înainte de a ajunge la nivelul apei, nu mai apărură ferestre şi se făcu întuneric.

Isidore număra treptele cu voce tare. La

trei sute cincizeci și opta, intrară într-un culoar mai larg barat de altă ușă de fier, întărită cu plăci și cuie.

— Pe-asta o știm, zise Beautrelet. Documentul ne dă numărul 357 și un triunghi însemnat în dreapta. Trebuie să reluăm operația.

Cea de-a doua ușă fu la fel de ascultătoare ca prima. Apăru un tunel foarte lung, luminat din loc în loc de strălucirea vie a unor felinare atârnate în tavan. Zidurile erau transpirate și pe podea cădeau stropi de apă, astfel că, de la un capăt la altul, fusese așezat, pentru a ușura mersul, un trotuar de scânduri în toată regula.

— Trecem pe sub fundul mării, zise Beautrelet. Veniți, domnule Ganimard?

Inspectorul se aventură în tunel, trecu pe pasarela de lemn și se opri lângă un felinar pe care-l desprinde din perete.

— Ustensilele datează poate din Evul Mediu, dar modul de iluminat este modern. Domnii aceștia își fac lumină cu gaz aerian.

Își continuară drumul. Tunelul dădea într-o altă grotă, și mai spațioasă, în care se zăreau, în față, primele trepte ale unei scări ce urca.

— Acum începe urcușul în Ac, zise Ganimard, se complică lucrurile.

Dar îl strigă unul din oamenii lui.

— Șefule, mai e o scară aici, în stânga. Și mai descoperiră una, în dreapta.

— Drace, murmură inspectorul, situația se încurcă. Dacă urcăm pe aici, ei or s-o șteargă pe dincolo.

— Să ne despărțim, propuse Beautrelet.

— Nu, nu... ar însemna să ne slăbim forţele... E mai bine ca unul din noi să meargă în recunoaştere.

— Eu, dacă doriţi...

— Dumneata, Beautrelet, fie. Eu o să rămân aici cu domnii mei... aşa n-avem a ne teme de nimic. Pot să mai existe şi alte drumuri în afară de cel pe care am venit pe sub faleză, şi poate că sunt mai multe drumuri şi în Ac. Dar e sigur că între faleză şi Ac nu e altă cale de comunicaţie în afară de tunel. Deci, toţi trebuie să treacă prin grota asta. Deci eu mă instalez aici până te întorci. Du-te, Beautrelet, şi fii prudent... La cel mai mic semnal de alarmă, întoarce-te...

Isidore dispăru iute pe scara din mijloc. La a treisprezecea treaptă îl opri o uşă adevărată, de lemn. Puse mâna pe clanţă şi apăsă. Nu era încuiată.

Intră într-o sală care i se păru foarte joasă, într-atât era de imensă. Luminată de lămpi puternice, susţinută de stâlpi groşi, între care se deschideau spaţii în adâncine, părea să aibă aceleaşi dimensiuni ca Acul. Era ticsită de cufere şi de o mulţime de alte obiecte, mobile, scaune, sipete, bufete, un talmeş-balmeş cum nu poţi vedea decât prin subsolurile anticarilor. În dreapta şi în stânga, Beautrelet zări deschizându-se două scări, fără îndoială aceleaşi care porneau din grota de jos. Ar fi putut deci să coboare înapoi şi să-l anunţe pe Ganimard. Dar în faţa lui se deschidea o nouă scară şi el avu curiozitatea să-şi urmeze singur investigaţiile.

Încă treizeci de trepte. O uşă. O sală mai mică...

Beautrelet înțelese planul lucrărilor executate în interiorul Acului. Era o serie de săli suprapuse unele peste altele și, deci, din ce în ce mai mici. Toate slujeau de depozite.

Într-a patra nu mai erau lămpi. Prin crăpături pătrundea un pic de lumină și Beautrelet zări marea la vreo doisprezece metri sub el. În clipa aceea se simți atât de departe de Ganimard, încât începu să-l cuprindă neliniștea și trebui să-și stăpânească nervii ca să n-o ia la sănătoasa. Totuși, nu-l amenința nici o primejdie, ba chiar în jurul lui era o asemenea liniște, încât se întrebă dacă Acul nu fusese abandonat de Lupin și de complicii lui.

„La etajul următor, își zise el, mă opresc."

Din nou treizeci de trepte, apoi o ușă, de data asta mai subțire, cu un aspect mai modern. O împinse ușurel, gata s-o ia la fugă. Nimeni. Dar sala avea altă destinație decât celelalte. Pe pereți, tapiserii; pe podea, covoare. Două polițe încărcate cu aurărie se afla față-n față. Ferestruicile, tăiate în crăpăturile strâmte și adânci, aveau geamuri.

În mijlocul încăperii, o masă aranjată cu fast, cu o față de masă de dantelă, platouri cu fructe și prăjituri, carafe cu șampanie și flori, grămezi de flori.

În jurul mesei, trei tacâmuri.

Beautrelet se apropie. Pe șervete se găseau cărți de vizită cu numele convivilor.

Mai întâi citi: Arsène Lupin.

În fața lui: doamna Arsène Lupin.

Luă cea de-a treia carte de vizită și tresări de uimire. Aceasta purta numele lui: Isidore Beautrelet!

X

COMORILE REGILOR FRANȚEI

Se ridică o perdea.

— Bună, dragul meu Beautrelet, ai cam întârziat. Prânzul era fixat la ora douăsprezece. Dar, în sfârșit, câteva minute... Dar ce ai? Nu mă recunoști? M-am schimbat chiar așa de mult?

În timpul luptei împotriva lui Lupin, Beautrelet avusese multe surprize și se aștepta și acum, la ora deznodământului, să treacă prin multe alte emoții, dar de data asta șocul fu neprevăzut. Nu era mirare, ci stupoare, spaimă.

Omul pe care-l avea în față, omul pe care toată forța brutală a evenimentelor îl obliga să-l considere drept Arsène Lupin, acest om era Valméras. Valméras! proprietarul Castelului Acului. Valméras! cel căruia îi ceruse ajutor împotrivă lui Arsène Lupin. Valméras! tovarășul său de expediție de la Crozant. Valméras! prietenul curajos care făcuse posibilă evadarea lui Raymonde lovind, sau făcându-se că lovește, în umbra vestibulului, un complice de-al lui Lupin!

— Dumneavoastră... dumneavoastră... deci dumneavoastră sunteți! bâigui el.

— Și de ce nu? strigă Lupin. Credeai că mă cunoști cu adevărat dacă m-ai văzut cu trăsăturile unui cleric sau sub înfățișarea domnului Massiban? Vai! Când ai ales situația socială pe care o am eu, trebuie să te folosești de măruntele-ți talente de societate. Dacă Lupin n-ar putea deveni, după plac, pastor al bisericii reformate și membru al Academiei de Inscripții și Beletristică, ar însemna să te saturi să mai fii Lupin. Or, Lupin, adevăratul Lupin, Beautrelet, iată-l! Uită-te bine, Beautrelet...

— Dar atunci... dacă sunteți dumneavoastră... atunci... domnișoara...

— Ei, da, Beautrelet, tu ai spus-o...

Ridică din nou tapiseria, făcu un semn și anunță:

— Doamna Arsène Lupin.

— Ah! murmură tânărul, uluit totuși... Domnișoara de Saint-Véran.

— Nu, nu protestă Lupin, doamna Arsène Lupin! sau mai degrabă, dacă preferi, doamna Louis Valméras, soția mea cu cununie, după toate regulile. Și asta mulțumită dumitale, dragul meu Beautrelet.

Îi strânse mâna.

— Toate mulțumirile mele. Și sper că nu-mi porți pică.

Ciudat, Beautrelet nu-i purta, într-adevăr, pică. Nici un simțământ de umilință. Nici un pic de amărăciune. Simțea atât de puternic enorma superioritate a adversarului, încât nu roșea că fusese învins. Strânse mâna care i se întindea.

— Doamna e servită.

Un servitor aşezase pe masă un platou încărcat cu gustări.

— Scuză-ne, Beautrelet, bucătarul meu e în concediu şi suntem constrânşi să ne limităm la hrană rece.

Beautrelet n-avea deloc poftă de mâncare. Se aşeză totuşi, grozav de interesat de atitudinea lui Lupin. Ce ştia el de fapt? Îşi dădea seama de primejdia prin care trece? Oare nu cunoştea prezenţa lui Ganimard şi a oamenilor lui?... Iar Lupin îi dădea înainte:

— Da, mulţumită dumitale, dragul meu prieten. Desigur, eu şi cu Raymonde ne-am iubit din prima zi. Perfect, micuţule... Răpirea lui Raymonde, captivitatea, au fost nişte glume: ne iubeam... Dar când am fost liberi să ne iubim, nici ea şi nici eu n-am putut admite să se stabilească între noi una din acele legături trecătoare, la voia întâmplării. Situaţia era deci insolubilă pentru Lupin. Dar ea se rezolva dacă redeveneam acel Louis Valméras care nu încetasem să fiu din copilărie. Atunci mi-a venit ideea, fiindcă dumneata nu te lăsai deloc şi descoperiseşi Castelul Acului, să profit de încăpăţânarea dumitale.

— Şi de prostia mea.

— Ei! cine nu s-ar fi păcălit?

— Aşa încât aţi reuşit sub acoperirea şi cu sprijinul meu?

— Drace! Păi cum ar fi putut fi bănuit Valméras că e Lupin, din moment ce Valméras era prietenul lui Beautrelet şi Valméras i-o smulsese lui Lupin pe cea pe care Lupin o iubea? A fost fermecător. Oh!

ce amintiri frumoase! Expediția de la Crozant! buchetele de flori găsite: așa-zisa scrisoare de dragoste a mea către Raymonde! Și, mai târziu, precauțiile pe care eu, Valméras, a trebuit să le iau împotriva mea, Lupin, înaintea căsătoriei mele! și, în seara faimosului dumitale banchet, când ai leșinat în brațele mele! Ce amintiri frumoase!

Urmă o clipă de tăcere. Beautrelet se uită la Raymonde. Îl asculta pe Lupin fără să scoată un cuvânt și îl privea cu niște ochi în care era iubire, pasiune și încă ceva ce tânărul n-ar fi putut defini, un fel de neliniște și de tristețe confuză. Dar Lupin își întoarse ochii spre ea, iar ea îi surâse cu tandrețe. Mâinile li se întâlniră peste masă.

— Ce zici de căscioara mea, Beautrelet? strigă Lupin... E arătoasă, nu-i așa? N-am pretenția că e cel mai modern confort... Totuși, unii au fost mulțumiți, și nu dintre cei mai mărunți... Uită-te la lista cu câteva personaje care au fost proprietarii Acului și care au ținut la onoarea de a lăsa o urmă a trecerii lor pe aici:

Pe pereți erau gravate, unele sub altele, următoarele nume:

Cezar. Carol cel Mare. Roll. Wilhelm Cuceritorul. Richard, rege al Angliei. Ludovic al XI-lea. Francisc. Henric al IV-lea. Ludovic al XIV-lea. Arsène Lupin.

— De-acum cine se va mai înscrie? reluă el. Vai! lista s-a închis. De la Cezar la Lupin, asta-i tot. În curând, strania fortăreață va fi vizitată de mulțime. Și când te gândești că,

fără Lupin, toate astea ar fi rămas necunoscute pentru omenire! Ah! Beautrelet, ce orgoliu am simțit în ziua când am pus piciorul pe acest teren abandonat! Să regăsesc secretul pierdut, să devin stăpânul, singurul lui stăpân! Moștenitor al unei asemenea moșteniri! După atâția regi, să locuiesc în Ac!...

Îl întrerupse un gest al soției lui. Părea foarte agitată.

— Zgomot, zise ea... zgomot sub noi... auziți...

— E clipocitul apei, făcu Lupin.

— Ba nu... ba nu... zgomotul valurilor îl știu... e altceva...

— Ce-ai vrea să fie, draga mea, zise Lupin râzând. Nu l-am invitat decât pe Beautrelet la masă.

Și, adresându-i-se servitorului:

— Charolais, ai închis ușile scărilor după domnul?

— Da, și am pus zăvoarele.

Lupin se ridică:

— Hai, Raymonde, nu mai tremura așa... Ah! dar ce palidă ești!

Îi spuse câteva cuvinte cu voce scăzută, ca și servitorului, ridică perdeaua și-i scoase afară pe amândoi.

Jos, zgomotul se auzea mai clar. Erau lovituri înfundate care se repetau la intervale egale. Beautrelet își zise: „Ganimard și-a pierdut răbdarea și sparge ușile".

Foarte calm și ca și cum într-adevăr n-ar fi auzit nimic, Lupin reluă:

— Ce părăginit era Acul când am reușit să-l descopăr! Se vedea clar că nimeni nu-i

mai cunoscuse taina de un secol, de pe vremea lui Ludovic al XVI-lea și a Revoluției. Tunelul era pe cale să se prăbușească. Scările se fărâmițau. Intra apă înăuntru. A trebuit să repar, să consolidez, să reconstruiesc.

Beautrelet nu se putu împiedica să întrebe:

— La sosirea dumneavoastră era gol?

— Aproape. Regii n-au folosit Acul ca mine, drept depozit...

— Atunci ca refugiu?

— Da, fără îndoială, în timpul invaziilor ca și în timpul războaielor civile. Dar veritabila sa destinație a fost aceea de... cum să zic... de seif al regilor Franței.

Loviturile se întețeau, mai puțin înfundate acum. Ganimard spărsese probabil prima ușă și acum o ataca pe-a doua.

Urmară câteva clipe de liniște, apoi alte lovituri, și mai apropiate. Era a treia ușă. Mai rămâneau două.

Printr-una din ferestre, Beautrelet zări bărcile care navigau în jurul Acului și, nu prea departe, plutind ca un pește negru, uriaș, torpilorul.

— Ce vacarm! excalmă Lupin, nici nu ne mai putem auzi între noi. Să urcăm, vrei? Poate că te-ar interesa să vezi Acul.

Trecură la etajul următor, care era apărat, ca și celelalte, de o ușă pe care Lupin o încuie în urma lor.

— Galeria mea de tablouri, zise el.

Pereții erau acoperiți de pânze, pe care Beautrelet citi imediat semnăturile cele mai ilustre. Erau acolo *Sfânta Familie cu mielul*,

de Rafael; *Portretul Lucreziei Fede,* de Andrea del Sarto: *Salomeea* lui Tizian; *Fecioara și îngerii* de Boticelli; pânze de Tintoretto, Carpaccio, Rembrandt, Velásquez.

— Frumoase cópii aprobă Beautrelet.

Lupin îl privi uluit:

— Ce-i aia cópii! Ești nebun! Cópiile sunt la Madrid, dragul meu, la Veneția, la München, la Amsterdam.

— Și astea?

— Originalele, colecționate cu răbdare din toate muzeele Europei, unde le-am înlocuit cinstit, cu cópii excelente.

— Dar mai devreme sau mai târziu...

— Mai devreme sau mai târziu va fi descoperită înșelăciunea? Ei bine! Pe spatele fiecăreia din pânze se va găsi semnătura mea și se va afla că eu mi-am înzestrat țara cu capodopere originale. La urma urmei n-am făcut decât ceea ce-a făcut Napoleon în Italia... Ah! uite, Beautrelet, cele patru Rubensuri ale domnului de Gesvres...

Loviturile din Ac nu mai conteaneu.

— E insuportabil! zise Lupin. Hai să mergem mai sus.

O nouă scară. O nouă ușă.

— Sala tapiseriilor, anunță Lupin.

Nu erau agățate, ci rulate, legate, etichetate și, de altfel, amestecate cu baloturi de stofe vechi pe care Lupin le desfăcu: brocarturi minunate, catifele admirabile, mătăsuri fine în culori palide, patrafire, țesături cu aur și argint...

Urcară din nou și Beautrelet văzu sala orologiilor și pendulelor, sala cărților (ah! ce legături magnifice, volume prețioase de

negăsit, exemplare unice furate din marile biblioteci!), sala dantelelor, sala bibelourilor.

Şi de fiecare dată, circumferinţa sălii era mai mică. Şi, de fiecare dată, acum, zgomotul loviturilor se îndepărta. Ganimard pierdea teren.

— Ultima, zise Lupin, sala Tezaurului.

Aceasta era complet diferită. Tot rotundă, dar foarte înaltă, conică, ea ocupa vârful edificiului, şi baza ei se afla cam la cincisprezece-douăzeci de metri de cota maximă a Acului.

Înspre faleză, nici o lucarnă, dar înspre mare, de unde nu era primejdia unor priviri indicrete, se deschideau două ferestruici cu geam, prin care intra lumină din belşug. Podeaua era acoperită cu un parchet din lemn scump, cu desene concentrice. Pe lângă pereţi erau nişte vitrine şi câteva tablouri.

— Perlele colecţiei mele, zise Lupin. Tot ce-ai văzut până acum e de vânzare. Unele obiecte se duc, altele vin în loc. Asta mi-e meseria. Dar aici, în acest sanctuar, totul e sfânt. Totul e ales, esenţial, tot ce-i mai bun, de nepreţuit. Uită-te la bijuteriile astea, Beautrelet, amulete caldeene, coliere egiptene, brăţări celtice, lănţişoare arabe. Uită-te la statuetele astea, Beautrelet, al această Venus greacă, la acest Apolo din Corint... Uită-te la statuetele astea de Tanagra Beautrelet! Toate statuetele de Tanagra veritabile sunt aici. În afara acestei vitrine, nu există nici una veritabilă în lume. Ce încântare să-ţi poţi spune asta! Beautrelet, îţi aminteşti de jefuitorii de

biserici din sud, de banda Thomas — agenți de-ai mei, în treacăt fie zis —, ei bine! iată racla de la Ambazac, cea adevărată, Beautrelet! Îți amintești de scandalul de la Luvru, tiara recunoscută drept falsă, concepută, fabricată de un artist modern.... Iată tiara lui Saitafarnes, cea veritabilă, Beautrelet! Uită-te, uită-te bine, Beautrelet! Iată minunea minunilor, opera supremă, gândirea unui zeu, iată *Gioconda* lui da Vinci, cea adevărată. În genunchi, Beautrelet, femeia însăși se află în fața ta!

Se lăsă o tăcere lungă. Dedesubtul lor loviturile se apropiau. Două sau trei uși, nu mai mult, îi despărțeau de Ganimard.

În larg se zărea spinarea neagră a torpilorului și se vedeau patrulând bărcile. Tânărul întrebă:

— Și comoara?

— Ah, micuțule, asta te interesa pe tine! Toate capodoperele artei umane, nu-i așa? nu fac, pentru curiozitatea ta, cât contemplarea comorii... Și toată gloata o să fie ca tine!... Hai, fii mulțumit!

Lovi puternic cu piciorul și făcu astfel să basculeze unul din discurile ce formau parchetul și, ridicându-l ca pe capacul unei cutii, descoperi un fel de cuvă, săpată chiar în stâncă. Era goală. Puțin mai încolo, execută aceeași manevră. Apăru o altă cuvă. La fel de goală. O luă de trei ori de la capăt. Și celelalte trei cuve erau goale.

— Ha! râse Lupin, ce decepție! Sub Ludovic al XI-lea, sub Henric al IV-lea, sub Richelieu, cele cinci cuve erau probabil pline. Dar gândește-te la Ludovic al XIV-lea, la

nebunia Versailles-ului, la războaiele, la marile dezastre din timpul domniei lui! Și gândește-te la Ludovic al XV-lea, regele risipitor, la doamna de Pompadour, la doamna du Barry! Cât trebuie să se fi scos atunci de aici! Cu ce gheare trebuie să fi fost scurmată piatra! vezi, nu e nimic.

Se opri:

— Ba da, Beautrelet, mai e ceva, a șasea ascunzătoare! Asta era intangibilă... Nimeni n-a îndrăznit vreodată s-o atingă. Era rezerva supremă... ca să zic așa, para păstrată pentru când îți va fi sete. Privește, Beautrelet.

Se aplecă și ridică capacul. În cuvă era un cufăr de fier. Lupin scoase din buzunar o cheie cu striații complicate și-l descuie.

Era orbitor. Toate nestematele scânteiau, scăpărau toate culorile, azurul safirelor, focul rubinelor, verdele smaraldelor, aurul topazelor.

Privește, privește, micul meu Beautrelet. Au devorat toți banii de aur, toți banii de argint, toți scuzii și toți ducații și toți dublonii, dar cufărul de pietre prețioase intact! Uită-te la monturi. Sunt din toate epocile, din toate secolele, din toate țările. Aici sunt bijuteriile de zestre ale reginelor. Fiecare și-a adus partea, Margareta de Scoția și Charlotte de Savoia, Maria Stuart și Caterina de Medici și toate Arhiducesele de Austria, Eleonora, Elisabeta, Maria-Tereza, Maria-Antoaneta... Privește perlele astea, Beautrelet! și diamantele astea? și diamantele astea enorme! Nu-i unul care să nu fie demn de o împărătească! Nici Regentul Franței nu-i mai frumos!

Se ridică și întinse mâna în semn de jurământ:

— Beautrelet, să spui lumii întregi că Lupin n-a luat nici una din pietrele ce se găseau în cufărul regal, nici măcar una, jur pe onoarea mea! N-aveam dreptul. Era averea Franței...

Dedesubt, Ganimard se grăbea. După răsunetul loviturilor, era ușor să-ți dai seama că era atacată penultima ușă, cea care permitea accesul în sala bibelourilor.

— Să lăsăm cufărul deschis, zise Lupin, și celelalte cuve, toate aceste mici morminte goale...

Ocoli încăperea, se uită la unele vitrine, contemplă unele tablouri și, plimbându-se cu un aer gânditor, zise:

— Ce trist e să părăsești toate astea! Ce sfâșiere! Mi-am petrecut cele mai frumoase clipe aici, în fața acestor obiecte pe care le iubesc... Și ochii mei nu le vor mai vedea, și mâinile mele nu le vor mai atinge.

Pe chipul lui crispat era o asemenea expresie de oboseală, că Beautrelet simți o milă confuză. La omul acesta, durerea lua probabil proporții mai mari decât la alții, la fel ca bucuria, orgoliul sau umilința.

Acum era lângă fereastră și, cu degetul întins spre orizont, spunea:

— Ceea ce e și mai trist, e că trebuie să abandonez și asta. Nu-i frumos? imensa mare... cerul... În dreapta și-n stânga falezele de la Etretat, cu cele trei porți, cea din Amonte, cea din aval, Manneporte... tot atâtea arcuri de triumf pentru stăpân... Iar stăpânul eram eu! Regele aventurii! Regele

Acului Găunos! Regat ciudat și supranatural! de la Cezar la Lupin... Ce destin!

Izbucni în râs.

— Rege de feerie! și de mai ce! mai rămâne să zic regele din Yvetot! Ce glumă! Regele lumii, da, ăsta-i adevărul! Din vârful Acului dominam universul! Îl țineam în gheare ca pe o pradă! Ridică tiara lui Saitafarnes, Beautrelet... vezi telefonul ăsta dublu... În dreapta e legătura cu Parisul — linie specială. În stânga, cu Londra, linie specială. Prin Londra am America, Asia, Australia! Pe toate aceste continente, sucursale, misiți, agenți. Trafic internațional. Marea piață de artă și antichități, iarmarocul lumii. Ah! Beautrelet, sunt momente când puterea îmi sucește capul. Sunt beat de forță și autoritate...

Ușa de dedesubt cedă. Îi auzeau pe Ganimard și pe oamenii lui alergând și căutând... După o clipă, Lupin reluă în șoaptă:

— Și iată, totul s-a terminat... a apărut o fetiță, cu părul blond, cu ochi frumoși și triști, și cu un suflet cinstit, da, cinstit, și s-a terminat... eu însumi îmi dărâm formidabilul edificiu... orice altceva îmi pare absurd și pueril... nu mai contează decât părul ei... ochii ei triști... și sufletul ei cinstit.

Oamenii urcau scara. Ultima ușă fu zgâlțâită de o lovitură... Lupin îl apucă brusc pe tânăr de braț.

— Înțelegi, Beautrelet, de ce ți-am lăsat cale liberă, atunci când, în ultimele săptămâni, aș fi putut de-atâtea ori să te

zdrobesc? Înțelegi de ce ai reușit să ajungi până aici? Înțelegi că le-am dat oamenilor mei partea lor de pradă și că pe ei i-ai întâlnit noaptea trecută pe faleză? Înțelegi, nu-i așa? Acul Găunos înseamnă Aventura. Atâta timp cât e al meu, eu rămân Aventurierul. Dacă mi-e luat Acul, tot trecutul se desprinde de mine și începe viitorul, un viitor de pace și fericire, în care nu voi roși când ochii Raymondei mă vor privi, un viitor...

Se întoarse furios spre ușă:

— Da' taci o dată, Ganimard, că nu mi-am terminat tirada!

Loviturile se întețeau. S-ar fi zis că izbesc în ușă cu o bârnă. În picioare în fața lui Lupin, Beautrelet, mort de curiozitate, aștepta evenimentele fără să înțeleagă circul lui Lupin. Că predă Acul, fie, dar de ce se predă pe sine? Care-i era planul? Spera să-i scape lui Ganimard? Și, pe de altă parte, unde se afla Raymonde?

În timpul ăsta Lupin murmura visător:

— Cinstit... Arsène Lupin cinstit... gata cu furturile... să duc o viață obișnuită... Și de ce nu? Nu există nici un motiv să n-am același succes... Da' dă-mi pace, Ganimard! Tu nu știi, idiotule, că sunt pe cale de a rosti cuvinte istorice și că Beautrelet le înregistrează pentru nepoții noștri!

Începu să râdă:

— Pierdere de timp. Ganimard n-o să vadă rostul cuvintelor mele istorice.

Luă o bucată de cretă roșie, trase un taburet lângă perete și scrise cu litere mari:

Arsène Lupin lasă moștenire Franței toate comorile Acului Găunos, cu singura condiție ca aceste comori să fie expuse la Muzeul Luvru, în săli ce vor purta numele de „Sălile Arsène Lupin".

— Acum, zise el, conștiința mi-e împăcată. Franța și cu mine suntem chit.

Asediatorii loveau din toate puterile. Sparseră unul din panourile ușii. Prin el trecu o mână, căutând încuietoarea.

— Mii de tunete, zise Lupin, Ganimard e în stare, de data asta, să ajungă la timp.

Se repezi la ușă și scoase cheia.

— Sâc, bătrâne, ușa asta e solidă... Avem timp berechet... Beautrelet, îți spun adio... Și mulțumesc!... căci mi-ai fi putut complica mult atacul... dar tu ești un tip delicat!

Se îndreptase spre un mare triptic de Van der Weiden, care-i reprezenta pe Regii Magi. Închise panoul din stânga și descoperi astfel o ușiță pe a cărei clanță puse mâna.

— Noroc la vânătoare, Ganimard, și belșug!

Răsună o împușcătură. Lupin făcu un salt înapoi.

— Ah! canalie, drept în inimă! Ai luat deci lecții? S-a dus magul la naiba! Drept în inimă! Țăndări ca o pipă la iarmaroc...

— Predă-te, Lupin! urlă Ganimard, al cărui revolver trecea prin panoul spart și căruia i se zăreau ochii scăpărători... Predă-te, Lupin!

— Păi ce, garda se predă?

— Dacă miști, trag...

— Ei hai, nu mă poți nimeri de aici.

Într-adevăr, Lupin se îndepărtase, și dacă Ganimard, prin spărtura din ușă, putea să tragă drept înaintea lui, nu putea să tragă și, mai ales, să ochească în direcția în care se găsea Lupin... Situația acestuia nu era însă mai puțin încurcată, căci ieșirea pe care conta, ușița din spatele tripticului, se deschidea în fața lui Ganimard... Dacă încerca să fugă, se expunea focului polițistului... și mai erau cinci gloanțe în revolver.

— Drace, zise el râzând, îmi scad acțiunile. Ai făcut-o lată, bătrâne Lupin, ai vrut o ultimă senzație tare și-ai întins prea mult coarda. Nu trebuia să flecărești atâta.

Se lipi de perete. Datorită efortului asediatorilor încă un panou din ușă cedase și Ganimard avea mai multă libertate de acțiune. Trei metri, nu mai mult, îi despărțeau pe cei doi adversari. Dar Lupin era apărat de o vitrină din lemn aurit.

— Pe el, Beautrelet, strigă bătrânul polițist, care scrâșnea de furie... trage, în loc să te holbezi așa!...

Într-adevăr, Isidore nu se clintise, spectator pasionat dar nehotărât până în clipa aceea. Ar fi vrut să se arunce cu toate puterile în luptă și să doboare prada care era la discreția lui. Dar îl împiedica un sentiment nedefinit.

Apelul lui Ganimard îl dezmetici. Mâna i se încleștă pe patul revolverului.

„Dacă mă amestec, gândi el, Lupin e pierdut... și am acest drept... e de datoria mea..."

Ochii li se întâlniră. Ochii lui Lupin erau

calmi, atenți, aproape curioși, ca și cum, în mijlocul cumplitei primejdii care-l amenința, nu-l interesa decât problema morală care-l frământa pe tânăr. Se va hotărî Isidore să-i dea dușmanului învins lovitura de grație... Ușa crăpă de sus până jos.

— Pe el, Beautrelet, e al nostru, strigă Ganimard.

Isidore ridică revolverul.

Ceea ce se întâmplă apoi fu atât de rapid, încât nu înțelese, ca să zicem așa, decât pe urmă. Îl văzu pe Lupin aplecându-se, fugind pe lângă perete, chiar pe sub arma pe care Ganimard o flutura de pomană și se simți dintr-o dată, el, Beautrelet, trântit la pământ, înșfăcat imediat și ridicat de o forță invincibilă.

Lupin îl ținea în aer, ca pe un scut viu, în spatele căruia se ascundea.

— Zece la unu că scap, Ganimard! Vezi, Lupin are întotdeauna resurse...

Se retrăsese rapid spre triptic. Ținându-l cu o mână pe Beautrelet lipit de pieptul lui, deschise cu cealaltă mână ușa și o închise în urma lor. Era salvat... Imediat apăru o scară foarte abruptă.

— Haide, zise Lupin, împingându-l pe Beautrelet în fața lui, armata de uscat e învinsă... acum să ne ocupăm de flota franceză. După Waterloo, Trafalgar... O să merite banii, micuțule!... Ah! ce nostim, acuma ciocănesc de zor în triptic... Prea târziu, copii... Da' dă-i drumul, Beautrelet...

Scara, săpată în peretele Acului, chiar în scoarța lui, se învârtea în jurul piramidei, încercuind-o ca spirala unui tobogan.

Înghesuiți unul într-altul, coborau sărind câte două-trei trepte deodată. Din loc în loc, câte-un fascicul de lumină țâșnea prin câte o fisură și Beautrelet zărea bărcile de pescuit ce se aflau la câteva zeci de stânjeni distanță, și torpilorul negru...

Coborau, coborau, Isidore tăcut, Lupin la fel de exuberant.

— Aș vrea să știu ce face Ganimard. S-a repezit pe cealaltă scară ca să-mi bareze intrarea în tunel? Nu, nu-i așa de tâmpit... O fi lăsat acolo patru oameni... și patru oameni sunt de ajuns.

Se opri.

— Ascultă... strigă de-acolo de sus... da, precis au deschis fereastra și-și chemă flota... Uite, cei din bărci se agită... se schimbă semnale... se mișcă și torpilorul... Ah, viteazule torpilor! te recunosc, vii din Le Havre... Tunari, la posturi... Drace, uite-l pe comandant... Bună ziua, Duguay-Trouin.

Scoase brațul pe fereastră și-și flutură batista. Apoi porni din nou.

— Flota inamică trage la rame, zise el. Abordajul e iminent. Doamne, ce amuzant e!

Sub ei auziră voci. În clipa aceea se apropiau de nivelul mării și imediat dădură într-o grotă largă în care se vedeau două lanterne umblând de colo-colo prin întuneric. Răsări o umbră și o femeie se aruncă de gâtul lui Lupin!

— Repede! repede! eram neliniștită!... Ce faci?...Dar nu ești singur?...

Lupin o liniști.

— E prietenul nostru Beautrelet... Imaginează-ți că prietenul nostru Beautrelet

a avut delicatețea...dar îți povestesc altă dată... n-avem timp... Charolais, ești aici?... Ah, bine... Nava?

Charolais răspunse:

— Nava e gata.

— Dă-i drumul, făcu Lupin.

După o clipă se auzi pârâitul unui motor, iar Beautrelet, ai cărui ochi se obișnuiau încet-încet cu semiîntunericul, își dădu până la urmă seama că se găsesc pe un fel de chei, pe malul apei și că, în fața lor, plutește o navă.

— O navă automobilă, zise Lupin, completând observațiile lui Beautrelet. Ei, bătrâne Isidore, te miră... Nu înțelegi?... Cum apa pe care o vezi nu-i alta decât apa mării care se infiltrează la fiecare flux în grota asta, rezultă că am aici o mică radă invizibilă și sigură...

— Dar închisă, obiectă Beautrelet. Nimeni nu poate să intre sau să iasă de aici.

— Ba da, eu, făcu Lupin și-o să-ți demonstrez.

O conduse întâi pe Raymonde, apoi veni să-l ia pe Beautrelet. Acesta ezită.

— Ți-e frică? zise Lupin.

— De ce?

— C-o să ne scufunde torpilorul?

— Nu.

— Atunci, te întrebi dacă datoria ta nu e să rămâi de partea lui Ganimard, a justiției, a societății, a moralei, în loc să treci de partea lui Lupin, a rușinii, infamiei, dezonoarei?

— Exact.

— Din nefericire, micuțule, n-ai de ales... Pentru moment trebuie să ne creadă pe

amândoi morți... și să mă lase în pace, așa cum are nevoie un viitor om cinstit. Mai târziu, când îți voi reda libertatea, o să poți vorbi cât o să ai chef... n-o să mai am a mă teme de nimic.

Din felul în care Lupin îi strângea brațul, Beautrelet simți că n-are rost să se împotrivească. Și-apoi, de ce s-ar fi împotrivit? N-avea oare dreptul să se lase în voia simpatiei pe care, în ciuda tuturor întâmplărilor, i-o inspira acest om? Sentimentul acesta era atât de puternic, încât îi veni să-i spună lui Lupin: „Ascultă, te pândește o altă primejdie, mai gravă: Sholmès e pe urmele dumitale..."

— Hai, vino, îi zise Lupin, înainte ca el să se hotărască să vorbească.

Ascultă și se lăsă dus până la navă, a cărei formă i se păru deosebită, iar aspectul de-a dreptul neprevăzut.

Odată ajunși pe punte, coborâră o scăriță abruptă, care era agățată de trapă, care trapă se închise deasupra lor.

La capătul de jos al scării era o încăpere foarte mică, puternic luminată, în care se și afla Raymonde și în care avură exact atâta loc cât să se așeze toți trei. Lupin luă un cornet acustic și ordonă: „La drum, Charolais".

Beautrelet avu senzația neplăcută pe care o ai când cobori cu un ascensor, senzația că podeaua, pământul îți fuge dé sub picioare și că, încet-încet, se cască un gol...

— Ce, ne scufundăm? râse Lupin. Liniștește-te... numai cât să trecem din grota superioară, unde ne aflăm, într-o grotă mai

mică, aflată foarte jos, deschisă spre mare, și în care se poate intra în timpul refuxului... o știu toți culegătorii de scoici... Ah! ne oprim zece secunde... trecem... și trecerea e strâmtă! doar cât să treacă submarinul...

— Dar, întrebă Beautrelet, cum se face că pescarii care intră în grota de jos nu știu că are în partea de sus o comunicație cu o altă grotă de unde pornește o scară care trece prin Ac? Adevărul e la îndemâna primului venit.

— Greșești, Beautrelet! Tavanul grotei publice este închis pe timpul refluxului, de un plafon mobil, de culoarea pietrei, pe care marea îl ridică o dată cu ea atunci când urcă și pe care, atunci când coboară, îl închide ermetic deasupra micuței grote. Așa că, în timpul fluxului, pot să trec... E ingenios, nu?... E ideea lui bibicu'... E adevărat că nici Cezar, nici Ludovic al XIV-lea, pe scurt, nici unul din strămoșii mei n-au avut parte de un submarin... Ei se mulțumeau cu scara care cobora pe-atunci până la grota de jos... Eu am suprimat ultimele trepte și am imaginat acest plafon mobil. Un cadou pe care-l fac Franței... Raymonde, draga mea, stinge lampa de lângă tine... nu mai avem nevoie de ea... dimpotrivă.

Într-adevăr, o lumină palidă, de culoarea apei, îi întâmpinase la ieșirea din grotă și pătrundea în cabină prin cele două hublouri și printr-o calotă mare de sticlă care se ridica deasupra punții și permitea inspectarea straturilor superioare ale mării.

Și imediat pe deasupra lor trecu o umbră.

— Atacul se va produce. Flota inamică

impresoară Acul... Dar oricât ar fi Acul ăsta de găunos, mă întreb cum or să intre înăuntru...

Luă cornetul acustic.

— Nu ne ridicăm încă, Charolais... Unde mergem? Păi ţi-am spus... La Port-Lupin... şi cu toată viteza, da? Avem nevoie de apă ca să abordăm... avem o doamnă cu noi.

Aproape că atingeau fundul mării. Algele, tulburate, se ridicau ca o vegetaţie neagră, greoaie, şi curenţii profunzi le făceau să unduiască graţios, să se întindă, să se alungească precum nişte plete ce plutesc. Din nou o umbră, mai lungă...

— E torpilorul, zise Lupin... acuşica o să glăsuiască tunul... Ce-o să facă Duguay-Trouin? O să bombardeze Acul? Ce mare pierdere, Beautrelet, că nu putem asista la întâlnirea dintre Duguay-Trouin şi Ganimard! Reunirea forţelor terestre cu forţele navale!... Hei, Charolais! dormim...

Mergeau repede, totuşi. Stâncilor le urmaseră suprafeţele de nisip, apoi văzură aproape imediat alte stânci care marcau partea stângă a Etretat-ului, poarta din Amonte. Peştii fugeau la apropierea lor. Unul mai îndrăzneţ se agăţă de hublou şi-i privea cu ochi mari, imobili şi ficşi.

— Să fie într-un ceas bun, am pornit, strigă Lupin... Ce zici de coaja mea de nucă, Beautrelet? Nu-i rea, nu-i aşa?... Îţi aduci aminte de aventura cu „Şaptele de cupă", sfârşitul nenorocit al inginerului Lacombe şi cum, după ce i-am pedepsit pe ucigaşi, am oferit statului hârtiile şi planurile lui pentru construcţia unui nou submarin — încă un

cadou pentru Franța. Ei bine, dintre planurile astea le-am păstrat pe cele ale unei nave cu motor submersibile și iată cum de ai astăzi onoarea de a naviga în compania mea...

Îl chemă din nou pe Charolais.

— Să urcăm, nu mai e nici un pericol.

Zvâcniră până la suprafață și clopotul de sticlă ieși din valuri... Se găseau la o milă de coastă, deci nu puteau fi văzuți, și Beautrelet putu atunci să-și dea mai bine seama de rapiditatea vertiginoasă cu care înaintau.

Trecu mai întâi prin fața lor Fécamp, apoi toate plajele normande, Saint-Pierre, Petites-Dalles, Veulettes, Saint-Valéry, Veules, Quiberville.

Lupin glumea întruna și Isidore nu se mai sătura să-l privească și să-l asculte, minunându-se de verva acestui om, de veselia, de copilăreala, de ușurința lui ironică, de bucuria lui de a trăi.

O cercetă și pe Raymonde. Tânăra stătea tăcută, lipită de cel pe care-l iubea. Îi luase mâinile într-ale ei și-și ridica adesea ochii spre el și Beautrelet remarcă de mai multe ori că atunci mâinile i se crispau și că tristețea din ochi i se accentua. Și, de fiecare dată, era ca un răspuns mut și dureros la butadele lui Lupin. S-ar fi zis că ușurătatea vorbelor, viziunea lui sarcastică asupra vieții o făceau să sufere.

— Taci, murmură ea... să râzi acum înseamnă să sfidezi destinul... Ne mai pot aștepta atâtea nenorociri!

În dreptul Dieppe-ului trebuiră să se scufunde ca să nu fie zăriți de bărcile de pescuit. Iar după douăzeci de minute o tăiară

spre coastă și nava intră înr-un mic port submarin format de o tăietură neregulată a stâncilor, se așează paralel cu un dig și urcă încetișor la suprafață.

— Port-Lupin, anunță Lupin.

Locul situat la cinci leghe de Dieppe, la trei leghe de Tréport, protejat la dreapta și la stânga de două porțiuni prăbușite de faleză, era absolut pustiu. Un nisip fin căptușea pantele plajei înguste.

— Coboară, Beautrelet... Raymonde, dă-mi mâna... Tu, Charolais, întoarce-te la Ac să vezi ce se petrece între Ganimard și Duguay-Trouin și vii să-mi povestești diseară. Afacerea asta mă pasionează.

Beautrelet se întreba oarecum curios cum or să iasă din golfulețul acela închis care se numea Port-Lupin, când zări chiar la picioarele falezei treptele unei scări de fier.

— Isidore, zise Lupin, dacă ai știi geografie și istorie, atunci ți-ai da seama că ne aflăm la poalele trecătorii Parfonval, în comuna Biville. Acum mai bine de o sută de ani, în noaptea de 23 august 1803, Georges Cadoudal și cei șase complici ai săi debarcați în Franța cu intenția de a-l răpi pe primul-consul Bonaparte, s-au cățărat până sus pe drumul pe care-o să-l vezi acum. De atunci au avut loc prăbușiri care au dărâmat drumul. Dar Valméras, mai cunoscut sub numele de Arsène Lupin, l-a refăcut pe cheltuiala lui și a cumpărat ferma de la Neuvillette, unde conjuraţii și-au petrecut prima noapte și unde, retras din afaceri, dezinteresat de deșertăciunile lumii, va duce, alături de mama și soția lui, viața respec-

tabilă a unui nobil de țară. Gentlemanul spărgător a murit, trăiască gentlemanul fermier!

După scară urma un fel de gâtuitură, un făgaș abrupt săpat de apa ploilor, pe fundul căruia te agățai de un simulacru de scară cu rampă. Din câte îi explică Lupin, această rampă fusese pusă în locul „estamperșei", funie lungă fixată cu țăruși, de care se țineau pe vremuri oamenii ca să coboare pe plajă... După un urcuș de o jumătate de ceas ajunseră pe platou nu departe de un bordei săpat în pământ, de felul acelora care slujesc de adăpost vameșilor de pe coastă. Și după contitura potecii, apăru într-adevăr un vameș.

— Nimic nou, Gomel? îi zise Lupin.

— Nimic, șefule.

— Nici un suspect?

— Nu, șefule... totuși...

— Ce?

— Nevastă-mea... care e croitoreasă la Neuvillette...

— Da, știu, Césarine... Ce-i cu ea?

— Se pare că azi-dimineață un marinar dădea târcoale prin sat.

— Cum arăta marinarul ăsta?

— Nu prea firesc... mutră de englez.

— Ah!... făcu Lupin preocupat... Și i-ai ordonat Césarinei...

— Să deschidă bine ochii, da, șefule.

— Bine, supraveghează întoarcerea lui Charolais, peste vreo două-trei ore... Dacă apare ceva, eu sunt la fermă.

Își reluă drumul și-i spuse lui Beautrelet:

— Mă cam neliniștește... Să fie oare

Sholmès? Ah! dacă-i el, exasperat cum e, se pot întâmpla multe.

Ezită o clipă.

— Mă întreb dacă n-ar fi cazul să ne întoarcem... da, am presimțiri rele...

Cât vedeai cu ochii se desfășurau câmpii ușor ondulate. În stânga, o frumoasă alee mărginită cu copaci ducea spre ferma de la Neuvillette, căreia acum i se zăreau clădirile... Era refugiul pe care îl pregătise, adăpostul pentru odihna promisă Raymondei. Avea să renunțe, din cauza unor idei absurde, la fericire chiar în clipa când își atingea scopul?

Îl apucă pe Isidore de braț și-i spuse, arătându-i-o pe Raymonde, care mergea în fața lor:

— Privește-o. Când pășește, talia ei are o ușoară legănare pe care n-o pot vedea fără să tremur... Dar totul la el mă face să tremur de emoție și iubire, gesturile și nemișcarea ei, tăcerile și sunetul vocii. Uite, simplul fapt că pășesc pe urmele ei mă face să mă simt bine. Ah! Beautrelet, o să uite ea vreodată c-am fost Lupin? Voi reuși să-i șterg din amintire acest trecut pe care-l urăște?

Se stăpâni și rosti cu o siguranță încăpățânată:

— Va uita! Va uita, fiindcă pentru ea am sacrificat totul! Am sacrificat refugiul inviolabil al Acului Găunos, mi-am sacrificat comorile, puterea, orgoliul... voi sacrifica totul... Nu mai vreau să fiu nimic... nimic... altceva decât un om îndrăgostit... un om cinstit, fiindcă ea nu poate iubi decât un om cinstit... La urma urmei, ce mă costă să fiu

cinstit? Nu e o ocupație mai dezonorantă ca altele...

Gluma îi scăpase fără voia lui. Glasul îi rămase grav, lipsit de ironie. Și murmură cu o violență stăpânită:

— Ah! vezi tu, Beautrelet, din toate bucuriile nemăsurate pe care le-am gustat în viața mea aventuroasă, nu-i nici una care să se compare cu bucuria pe care mi-o provoacă privirea ei când e mulțumită de mine... Atunci mă simt tare slab... și-mi vine să plâng...

Plângea? Beautrelet intui că ochii îi sunt în lacrimi. Lacrimi în ochii lui Lupin, lacrimi de iubire!

Se apropiau de o poartă veche prin care se intra în fermă. Lupin se opri și mormăi:

— De ce mi-o fi frică?.. Prea mă apasă ceva... Oare aventura Acului Găunos nu s-a încheiat? Oare destinul nu acceptă deznodământul pe care l-am ales eu?

Raymonde se întoarse, neliniștită:

— Uite-o pe Césarine. Aleargă încoace...

Într-adevăr, nevasta vameșului venea în grabă dinspre fermă. Lupin se repezi la ea:

— Ce e? ce s-a-ntâmplat? Vorbește!

Sufocându-se, cu răsuflarea tăiată, Césarine bâigui:

— Un bărbat... am văzut un bărbat în salon.

— Englezul de azi-dimineață?

— Da... dar altfel deghizat...

— Te-a văzut?

— Nu. Dar a văzut-o pe mama dumneavoastră. Doamna Valméras l-a surprins când ieșea.

— Şi?

— I-a spus că-l caută pe Louis Valméras, că e prietenul dumneavoastră.

— Şi!

— Şi doamna i-a răspuns că fiul ei e plecat într-o călătorie... timp de mai mulţi ani...

— Şi a plecat?

— Nu. A făcut nişte semne pe fereastra care dă spre câmpie... ca şi cum ar fi chemat pe cineva.

Aventurierul păru să şovăie. Un ţipăt puternic sfâşie aerul. Raymonde gemu:

— E mama ta... o recunosc...

Lupin se aruncă spre ea şi-i zise, purtat de un impuls de pasiune sălbatică:

— Vino... să fugim... întâi tu...

Dar se opri imediat, înnebunit, tulburat.

— Nu.. nu pot... e oribil... iartă-mă... Raymonde... biata femeie, acolo... Rămâi aici... Beautrelet, nu pleca de lângă ea.

Se repezi în fugă de-a lungul taluzului ce împrejmuia ferma, se întoarse şi alergă până la bariera ce dădea spre câmp... Raymonde, pe care Beautrelet nu putuse s-o oprească, ajunse acolo aproape o dată cu el şi Beautrelet, ascuns după copaci, zări pe aleea pustie care ducea de la fermă la barieră, trei bărbaţi, dintre care unul, cel mai înalt, păşea în faţă, iar ceilalţi doi duceau de subsuori o femeie care încerca să se opună şi care scotea gemete de durere.

Începea să se întunece. Totuşi Beautrelet îl recunoscu pe Herlock Sholmès. Femeia era bătrână. Chipul livid îi era încadrat de păr alb. Ajunseseră la barieră. Sholmès o

deschise. Atunci Lupin ajunse și el acolo și se înfipse în fața lui.

Șocul păru cu atât mai groznic cu cât Lupin era tăcut, aproape solemn. Cei doi inamici se măsurară îndelung din priviri. Pe chipurile lor se putea citi aceeași ură. Nu se mișcau.

Lupin rosti cu un calm înspăimântător:

— Ordonă-le oamenilor tăi să-i dea drumul acestei femei.

— Nu.

S-ar fi zis că amândoi se tem să înceapă lupta supremă și că amândoi își adună toate puterile. Și de data asta nu mai erau cuvinte inutile, nici provocări batjocoritoare. Numai tăcere, o tăcere de mormânt.

Înnebunită de neliniște, Raymonde aștepta rezultatul duelului. Beautrelet o apucase de mâini și o ținea nemișcată. După o clipă, Lupin repetă:

— Ordonă-le oamenilor tăi să-i dea drumul acestei femei.

— Nu!

Lupin rosti:

— Ascultă, Sholmès...

Dar se opri, înțelegând stupiditatea vorbelor. În fața acestui colos de orgoliu și voință pe nume Sholmès, ce însemnătate aveau amenințările?

Gata de orice, duse brusc mâna la buzunarul hainei. Englezul îl observă și, repezindu-se la prizonieră, îi puse țeava revolverului la două degete de tâmplă.

— Nu mișca, Lupin, sau trag.

În același timp, cei doi acoliți ai săi scoaseră armele și le îndreptară spre Lupin...

Acesta se crispă, își domoli furia care-l invadase și, cu răceală, cu mâinile în buzunare, cu pieptul expus dușmanului, începu din nou:

— Sholmès, pentru a treia oară îți spun, las-o pe femeia asta în pace.

Englezul rânji:

— Poate că n-am dreptul s-o ating! Hai, hai, gata cu gluma! Nu te cheamă Valméras, după cum nu te cheamă nici Lupin, e un nume furat, după cum ai furat și numele de Charmerace. Și cea pe care-o dai drept maică-ta e Victoire, bătrâna ta complice, cea care te-a crescut...

Sholmès făcu o greșeală. Dus de dorința de răbunare, se uită la Raymonde, care era oripilată de dezvăluirile lui. Lupin profită de această imprudență. Cu o mișcare rapidă, trase.

— Blestem! urlă Sholmès și brațul, străpuns, îi căzu de-a lungul corpului.

Strigă la oamenii lui:

— Trageți, voi, ăștia! Trageți o dată!

Dar Lupin se aruncase asupra lor și, după nu mai mult de două secunde, cel din dreapta se tăvălea pe jos, lovit în piept, în timp ce al doilea, cu falca zdrobită, se prăbuși peste barieră.

— Descurcă-te, Victoire... leagă-i... Și-acum, între noi doi, englezule...

Se lăsă în jos înjurând:

— Ah! canalie...

Sholmès apucase arma cu mâna stângă și-l ochea.

O detunătură... un strigăt de durere... Raymonde se aruncase între cei doi bărbați,

în fața englezului. Se clătină, își duse mâna la sân, se ridică, se răsuci și se prăbuși la picioarele lui Lupin.

— Raymonde!.. Raymonde!

Se aruncă asupra ei și-o strânse la piept.

— Moartă, făcu el.

Urmă o clipă de stupoare. Sholmès părea uluit de ceea ce făcuse. Victoire bâiguia:

— Micuțul meu... micuțul meu...

Beautrelet se apropiase de femeie și se aplecă s-o examineze. Lupin repeta: „Moartă... moartă..." pe un ton gânditor, ca și cum încă nu înțelegea ce se-ntâmplase.

Dar chipul i se încreți, schimbat dintr-o dată, răvășit de durere. Și atunci îl scutură un fel de nebunie, făcu gesturi necontrolate, își frânse mâinile, tropăi ca un copil care suferă peste poate.

— Mizerabile! strigă el deodată, într-o răbufnire de ură.

Și cu o izbitură teribilă, răsturnându-l pe Sholmès, îl înșfăcă de gât și-i înfipse degetele încleștate în carne. Englezul horcăi, fără măcar să se zbată.

— Micuțul meu, micuțul meu, îl implora Victoire...

Beautrelet alergă într-acolo. Dar Lupin îi dăduse deja drumul lui Sholmès și acolo, lângă dușmanul întins la pământ, plângea cu sughițuri.

Ce spectacol demn de milă! Beautrelet n-avea să-i uite niciodată tragica oroare, el care cunoștea dragostea lui Lupin pentru Raymonde și tot ceea ce marele aventurier ucisese în sine pentru a aduce un surâs pe chipul iubitei lui.

Noaptea începea să acopere câmpul de luptă cu un linţoliu de umbră. Cei trei englezi legaţi fedeleş şi cu căluşuri în gură zăceau în iarba înaltă. Liniştea deplină a câmpiei era legănată de cântece. Erau oamenii de la Neuvillette care se întorceau de la lucru.

Lupin se ridică. Asculta glasurile monotone. Apoi se uită la ferma liniştită în care sperase să trăiască în pace alături de Raymonde. Apoi o privi pe ea, pe sărmana îndrăgostită pe care iubirea o ucisese şi care, albă, îşi dormea somnul de veci.

În timpul ăsta ţăranii se apropiau. Atunci Lupin se aplecă, o ridică pe moartă în braţele sale puternice, o săltă şi, îndoit de şale, o aşeză pe umăr.

— Să mergem. Victoire.

— Să mergem, micuţule.

— Adio, Beautrelet, zise el.

Şi încărcat cu nepreţuita şi îngrozitoarea lui povară, urmat de bătrâna servitoare, tăcut, sălbatic, porni spre mare şi se-afundă în întunericul adânc...

Tehnoredactor: ELENA DINULESCU

Bun de tipar: 16 August 1993
Coli de tipar: 16

Tiparul executat sub comanda 30 191
Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria CORESI
Piaţa Presei Libere, 1, Bucureşti
ROMÂNIA